

Arbetsskador 2022

Occupational accidents and work-related diseases

Omslagsfoto: Mia Åkermark
Grafisk produktion: Essen International

Serie: Arbetsmiljöstatistik ISSN 1652-1110
Produktnummer: AM0602
Ansvarig utgivare: Ann Ponton Klevestedt
Statistikansvarig: Ann Ponton Klevestedt
www.av.se

Utgiven i juni 2023
Förfrågningar: Svarstjänsten 010-730 90 00

Arbetsmiljöstatistik Rapport 2023:01

Arbets-skador 2022

Occupational accidents and
work-related diseases

Tidigare publicering

Tidigare publicering

Årlig statistik om arbetsskador utgavs till och med juni 1977 under titeln Yrkesskador, och för perioden juli 1977–1978 under titeln Arbetsskador, av Riksförsäkringsverket i serien Sveriges officiella statistik. Sedan dess har årlig arbetsskadestatistik utformats och sammanställts av Arbetsmiljöverket (tidigare Arbetarskyddsstyrelsen), under 1979–1993 i samarbete med Statistiska centralbyrån. Sedan statistikreformen 1994 är Arbetsmiljöverket huvudman i egenskap av statistikansvarig myndighet.

Den preliminära arbetsskadestatistiken till och med 2001 publicerades i serien Statistiska meddelanden med titeln Arbetsskador. Statistiken från och med år 2002 publiceras i serien Arbetsmiljöstatistik och i den ansvarar Arbetsmiljöverket för såväl analyser och kommentarer som den tekniska produktionen. Kvalitetsdeklaration tas fram ihop med rapporten sedan 2017.

Previous publishing

Until 1978 the annual reports on Occupational Injuries were published within the series of Official Statistics of Sweden by the National Social Insurance Board. Afterwards, annual statistics on occupational accidents and work-related diseases has been compiled by the Swedish Work Environment Authority (formerly the National Board of Occupational Safety and Health) in collaboration with Statistics Sweden (1979–1993). Since 1994 the Swedish Work Environment Authority is responsible for the statistics.

The preliminary data until 2001 was published in the series Statistical Reports with the title Occupational injuries. In the statistics for 2002 and later on, the Swedish Work Environment Authority is responsible for the analysis as well as the technical production. The quality declaration has been published together with the report since 2017.

Revidering av statistiken för perioden 2012–2017

Under perioden 1 december 2012 - 9 augusti 2018 blev anmälningar om olyckor under färd till eller från arbetet med noll sjukfrånvarodagar felaktigt registrerade hos Arbetsmiljöverket som arbetsolyckor utan sjukfrånvaro vid anmälan via Arbetsmiljöverkets webbplats. I den här publikationen redovisas reviderade uppgifter för perioden 2012–2017.

Förord

En arbetsgivare eller arbetsföreståndare som fått kännedom om en arbetsskada är skyldig att anmäla skadan till Försäkringskassan enligt bestämmelser i socialförsäkringsbalken. Som arbetsskada räknas skada till följd av olycksfall eller annan skadlig inverkan i arbetet.

Arbetsmiljöverket ansvarar för den officiella statistiken om arbetsskador, och den bygger på de arbetsskadeanmälningar som görs till Försäkringskassan. Dessa ingår i informationssystemet om arbetsskador, ISA. Vidare ansvarar Arbetsmiljöverket för den officiella statistiken om arbetsmiljö som utgörs av urvalsundersökningarna Arbetsmiljöundersökningen och Arbetsorsakade besvär. Statistiken används i det förebyggande arbetsmiljöarbetet och utgör underlag för inriktningen av Arbetsmiljöverkets verksamhet.

Publikationen är preliminär i den meningen att uppgifterna bygger på de anmälningar om arbetsskador som har registrerats och bearbetats under 2022 till och med första kvartalet 2023. En kort sammanställning av slutliga uppgifter för 2022 kommer att publiceras i nästa års rapport.

Ansvariga för bearbetningar och kommentarer i denna rapport har varit Dennis Webstedt, Gina Axling, Pär Millstam och Kjell Blom.

Arbetsmiljöverket i juni 2023
Ann Ponton Klevestedt

Innehåll

Tidigare publicering	4
Tidigare publicering	4
Previous publishing.....	4
Revidering av statistiken för perioden 2012–2017	4
Förord	5
Innehåll	6
Begrepp	9
Sammanfattning	11
1. Anmälda arbetsskador	16
Arbetsskadestatistiken och covid-19.....	16
Antalet anmälningar har varierat över tid.....	17
Antal anmälningar och arbetsställestorlek: Arbetsställen med 20–199 arbetstagare hade flest anmälningar.....	22
Sektor och kön: Stor minskning av antalet anmälningar från regional- och kommunal sektor per 1 000 sysselsatta.....	23
2. Arbetsolyckor	26
Kön: Minskning av antal anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro bland kvinnor.....	27
Ålder: Minskning av anmälningar per 1 000 sysselsatta inom samtliga åldersgrupper bland kvinnor och män	27
Antal anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta: Återgång av antal anmälningar i alla åldersgrupper.....	28
Trolig frånvaro: Kort sjukfrånvaro minskat bland kvinnor	30
Avvikelse: Förlorad kontroll och fall vanligaste olycksorsakerna	31
Yttre faktor: Olika bidragande faktorer för kvinnor och män	37
Skadad kroppsdel: Vanligt med olyckor som skadar höft, ben eller fot	40
Näringsgren: Flest anmälningar per 1 000 sysselsatta inom Transport och magasinering	42
Yrke: Flest anmälningar per 1 000 sysselsatta bland byggnadsträarbetare.....	46
Arbetsolyckor utan sjukfrånvaro: Flest anmälningar per 1 000 sysselsatta bland unga.....	49

3. Arbetsolyckor med dödlig utgång.....	50
Arbetstagare och egenföretagare: Flest arbetsolyckor med dödlig utgång bland egenföretagare per 100 000 sysselsatta	50
Orsaker: De flesta arbetsolyckorna med dödlig utgång har samband med fordon.....	52
Näringsgren: Flest arbetsolyckor med dödlig utgång per 100 000 sysselsatta inom Jordbruk, skogsbruk och fiske	52
Arbetsolyckor med dödlig utgång bland utländsk arbetskraft	54
4. Arbetsjukdomar.....	55
Exponeringsfaktor: Kemiska och biologiska faktorer vanligaste orsaken	56
Besvär: Besvär av infektioner vanligast.....	60
Ålder: Antal anmälningar per 1 000 sysselsatta ökar med stigande ålder	62
Näringsgren: Flest anmälningar per 1 000 sysselsatta inom Vård och omsorg; sociala tjänster för både kvinnor och män	64
Yrke: Flest anmälningar per 1 000 sysselsatta bland fordonsmontörer.....	67
Organisatoriska och sociala faktorer: Flest anmälningar per 1 000 sysselsatta inom Offentlig förvaltning och försvar samt Vård och omsorg	70
5. Arbetsskador utanför arbetskraften	73
6. Arbetsskador inom EU	74
Eurostats redovisning av arbetsskador	74
Standardiserad olycksfallsfrekvens	75
Arbetsolyckor med fler än tre sjukdagar:	
Den relativa frekvensen lägre i Sverige än i EU	75
Arbetsolyckor med dödlig utgång inom EU: Cypern i topp	78
Godkända arbetsjukdomar: Svårt med jämförelser.....	79
7. Arbetsskador 2022 – slutlig statistik	80
8. Statistikens omfattning och innehåll	82
Arbetskadeförsäkringen	82
Definitioner och indelningsgrunder	82
Arbetskadeanmälan	83
Variabler	84
Statistikens kvalitet	87

The main content of the statistics	88
Summary	88
Accidents at work with sick leave: Fewer notifications than last year	89
Accidents at work without sick leave: Most reports from women and young people also in 2022	90
Accidents on the way to or from work: The number of notifications increased in 2022.....	91
Occupational diseases: Large decrease in 2022 compared to 2021	91
Svensk-engelsk ordlista	93
List of terms	93
Näringsgren SNI 2007	98
Economic activity	98

Begrepp

Nedan beskrivs några viktiga begrepp som förekommer i denna publikation.

Preliminär statistik

Statistik över anmälningar ett visst år som inkommit till och med det första kvartalet året därpå.

Slutlig statistik

Statistik över anmälningar ett visst år som inkommit till och med det första kvartalet två år senare.

Arbetskada

Skada till följd av olycksfall eller annan skadlig inverkan i arbetet.

Arbetsolycka

Olycka till följd av plötslig händelse, fysisk eller psykisk skada som inträffat på arbetsplatsen eller på annan plats där den skadade vistats i eller för arbetet.

Arbetsolycka utan sjukfrånvaro

Arbetsolycka som inte medfört någon sjukfrånvaro.

Arbetsolycka med sjukfrånvaro

Arbetsolycka som medfört sjukfrånvaro från arbetet.

Färdolycka

Olycka som inträffat på väg till eller från arbetet.

Arbetssjukdom

Arbetskada som uppkommit genom annan skadlig inverkan än arbetsolycka. Exempelvis genom återkommande ensidiga rörelser eller psykiskt påfrestande förhållanden i arbetet.

Avvikelse

Det som avvikit från det normala händelseförloppet och därmed orsakat en arbetsolycka.

Yttre faktor

De saker i form av maskiner, verktyg och andra föremål eller personer som kan kopplas till avvikelsen vid en arbetsolycka.

Exponeringsfaktor huvudgrupp

De faktorer som man på en övergripande nivå misstänker bidragit till arbetssjukdomen, det vill säga Ergonomiska belastningsfaktorer, Fysikaliska faktorer, Kemiska och biologiska faktorer, Organisatoriska och Sociala faktorer och Industriella faktorer.

Exponeringsfaktor

Den faktor på detaljnivå som man enligt uppgift exponerats för och som anses ha bidragit till arbetssjukdomen. Det kan exempelvis gälla kemikalier, stress eller tunga lyft.

Anmälningssätt

Arbets-skador anmäls via anmalarbetskada.se eller på pappersblankett. En skillnad mellan de två olika sätten att anmäla är att i anmälningar via webben gör arbetsgivaren en stor del av registreringen genom att välja mellan olika svarsalternativ medan en anmälan med pappersblankett, som innehåller uppgifter som lämnas i fritext, registreras av särskilt utbildad kodningspersonal vid Arbetsmiljöverket.

Sysselsatta

Antal sysselsatta hämtas från Statistiska centralbyråns (SCB) registerbaserade arbetsmarknadsstatistik (RAMS), för fördelning efter region och näringsgren, men även SCB:s Arbetskraftsundersökningarna (AKU), för fördelning efter yrke.

Sektor

Arbetsmiljöverkets indelning av sektorer följer Statistiska centralbyråns indelning av sektorer i Arbetskraftsundersökningarna. Den baseras på Standarden för institutionell sektorindelning 2000 (INSEKT 2000).

Relativ frekvens

Det totala antalet anmälda arbets-skador per t.ex. 1 000 sysselsatta av en särskild grupp.

Sammanfattning

Statistiken för 2022 visar att antalet anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro bland arbetstagare och egenföretagare var cirka 35 400, vilket motsvarar en minskning med 9 procent jämfört med 2021. Antalet anmälda arbetssjukdomar var cirka 16 600, vilket motsvarar en minskning med 44 procent jämfört med 2021. Orsakerna till dessa minskningar kan till stor del kopplas till pandemin då anmälningarna som rör covid-19 har minskat mycket kraftigt.

Under 2022 inträffade 40 arbetsolyckor med dödlig utgång i den svenska arbetskraften. Män drabbades oftare än kvinnor av arbetsolyckor med dödlig utgång och anmälde också fler arbetsolyckor som ledde till sjukfrånvaro. Kvinnor anmälde dock fler arbetssjukdomar och arbetsolyckor utan sjukfrånvaro än män.

Covid-19 pandemin har gett tydliga effekter i arbetsskadestatistiken för 2022. Ännu mer påtagligt var det för åren 2020 och 2021.

Tabell a: Anmälda arbetsskador år 2022 – anmälda till och med första kvartalet 2023. Preliminära uppgifter.

Typ av skada	Kvinnor		Män		Totalt	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Arbetsolyckor med sjukfrånvaro	15 740	21	21 812	33	37 552	27
- därav arbetstagare och egenföretagare	15 084	20	20 345	31	35 429	25
Arbetsjukdomar	12 141	16	4 890	7	17 031	12
- därav arbetstagare och egenföretagare	11 984	16	4 598	7	16 582	12
Arbetsolyckor utan sjukfrånvaro	37 926	51	34 009	52	71 935	51
- därav arbetstagare och egenföretagare	36 913	50	32 090	49	69 003	49
Olycka under färd till eller från arbetet	8 200	11	4 795	7	12 995	9
Gamla ärenden ¹⁾	266	0	146	0	412	0
Ej arbetsskada/ej klassificerbar anmälan ²⁾	49	0	57	0	106	0
Totalt	74 322	100	65 709	100	140 031	100

1) Till denna kategori förs pappersanmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro som inträffat mer än cirka två år före det datum anmälan är gjord.

2) Endast pappersanmälan

Kursiva rader ingår inte i Totalt, då de är en delgrupp av respektive kategori ovan.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA)

Arbetsolyckor med sjukfrånvaro: Färre anmälningar än förra året

Under 2022 anmäldes cirka 35 400 arbetsolyckor med sjukfrånvaro bland arbetstagare och egenföretagare, vilket är cirka 3 600 (-9 %) färre jämfört med året innan. Minskningen har främst skett bland kvinnor när det gäller anmälningar som rör biverkningar av vaccination mot covid-19 (avvikelsekategori Läckage, utströmning). Bland män är antalet anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro i nivå med 2021. Antalet anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro bland män var cirka 20 300 och bland kvinnor cirka 15 100.

Bland män anmäldes cirka 7,7 arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta under 2022. Motsvarande antal för kvinnor var 6,1. Detta innebär totalt cirka 6,9 arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta. Antalet var högst bland de unga, främst bland unga män, 16-24 år.

Den vanligaste avvikelserna bland kvinnor 2022 var kategorin Fall av person som uppgick till 1,9 anmälningar per 1 000 sysselsatta. Det är en liten minskning jämfört med 2021, men en ökning jämfört med 2020. Det är dock i nivå med 2019, innan pandemin.

I avvikelserna Läckage, utströmning finns anmälningar om biverkningar av vaccination mot covid-19 vilket är det som till stor del kan förklara ökningen av antalet anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro bland framför allt kvinnor under 2021. Jämfört med år 2020 ökade antalet från knappt 300 till närmare 3 400 anmälningar under 2021, vilket motsvarar en ökning på över 1 000 procent. Under 2022 gjordes sådana anmälningar i betydligt lägre utsträckning och antalet är tillbaka i nivå med 2019.

Förlorad kontroll var den vanligaste avvikelserna bland män 2022, med cirka 2,3 anmälda arbetsolyckor per 1 000 sysselsatta. Det är ungefär i nivå med de föregående åren. I kategorin ingår förlorad kontroll över maskiner, handverktyg (såväl manuella som maskinella) och förlorad kontroll över transportmedel.

Bland kvinnor var det branschgruppen Transport och magasinering som hade flest antal anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta, 16,7. Det är en liten minskning jämfört med 2021, men en ökning jämfört med 2020. Jämfört med året före pandemin 2019 är det en marginell ökning 2022.

Även bland män var det branschgruppen Transport och magasinering som hade högst antal anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta under 2022, 16,7. Det är lika mycket som under 2021.

Arbetsolyckor utan sjukfrånvaro: Flest anmälningar från kvinnor och unga även under 2022

År 2022 fick Försäkringskassan in cirka 69 000 anmälningar om arbetsolyckor utan sjukfrånvaro som berörde arbetstagare och egenföretagare. Det motsvarar 13,7 anmälningar per 1 000 sysselsatta. Det är en marginell minskning från 2021, medan det är en ökning jämfört med 2020 och 2019.

Till skillnad från arbetsolyckor med sjukfrånvaro anmäldes fler arbetsolyckor utan sjukfrånvaro för kvinnor än för män (se figur 12). Liksom för arbetsolyckor med sjukfrånvaro så är det den yngsta åldersgruppen, 16–24 år, som har flest anmälningar per 1 000 sysselsatta bland både kvinnor och män. Men när det gäller arbetsolyckor utan sjukfrånvaro ligger anmälningarna för kvinnor högre än män.

Olyckor på väg till eller från arbetet: Antalet anmälningar ökat under 2022

Statistiken för 2022 visar att det inkom cirka 13 000 anmälningar om olyckor till eller från arbetet vilket är en ökning med nästan 20 procent jämfört med 2021. Det innebär att antalet anmälningar är tillbaka i nivå med vad som var före pandemin, 2019.

Även mellan åren 2020 och 2021 skedde en ökning av antal anmälda olyckor på väg till eller från arbetet. Detta borde kunna förklaras av att arbetsmarknaden till viss del anpassats till det nya läget med covid-19 pandemin. Under 2020 minskade antalet anmälda arbetsolyckor till eller från arbetet jämfört med 2019. Minskningen för 2020 kan till viss del förklaras av ökat hemarbete med anledning av covid-19-pandemin.

Arbetssjukdomar: Stor minskning under 2022 jämfört med 2021

För 2022 anmälde arbetsgivare närmare 16 600 arbetssjukdomar avseende arbetstagare och egenföretagare till Försäkringskassan. Det är en minskning med cirka 13 300 anmälningar (cirka -44 %) jämfört med 2021. Denna stora minskning kan i sin helhet kopplas till pandemin då anmälningarna på grund av smitta av covid-19 minskat mycket kraftigt medan förändringarna för andra exponeringsfaktorer varit små. Majoriteten av antalet anmälningar 2022 avsåg i likhet med tidigare år kvinnor.

År 2022 var drygt 7 av 10 anmälda arbetssjukdomar från kvinnor, vilket är en något lägre andel än 2020 och 2021 men fortfarande högre än tidigare år. Antalet anmälda arbetssjukdomar 2022 motsvarar cirka 4,9 fall per 1 000 sysselsatta kvinnor och cirka 1,7 fall per 1 000 sysselsatta män, vilket var en stor minskning jämfört med 2021. Minskningen jämfört med 2021 var något större bland kvinnor (-47 %) än bland män (-42 %).

De vanligaste orsakerna till anmälda arbetssjukdomar år 2022 var Kemiska och biologiska faktorer följt av Organisatoriska och sociala faktorer och Ergonomiska belastningsfaktorer. Man kan notera att den förändring av fördelningen av exponeringsfaktorerna som inträffade under pandemiåren 2020-2021 nu under 2022 till viss del återgått till vad som gällde 2019 och tidigare. Detta beror till stor del på att pandemin ebbade ut under 2022 och till följd av det minskade antalet anmälningar om smitta som ingår i huvudgruppen Kemiska och biologiska faktorer kraftigt.

En uppdelning av de anmälda arbetssjukdomarna på branschgrupp för 2022 visar fortfarande på tydliga effekter av covid-19-pandemin. Den branschgrupp som 2022 hade flest anmälda arbetssjukdomar per 1 000 sysselsatta kvinnor var Vård och omsorg; sociala tjänster, 9,6 anmälningar. Den dominerande exponeringsfaktorn var Kemiska och biologiska faktorer (där anmälningar kopplade till covid-19 pandemin ingår) som ensamt utgjorde närmare 60 procent av alla anmälningar i branschgruppen. Innan pandemin bröt ut under 2020 utgjorde denna exponeringsfaktor en relativt liten del av de anmälda arbetssjukdomarna men har vuxit stort under 2020 och 2021 på grund av pandemin. År 2022 var det Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring som hade näst flest anmälningar per 1 000 sysselsatta kvinnor. Även i denna branschgrupp är inslaget av anmälningar på grund av Kemiska och biologiska faktorer stort.

Anmälningar av arbetssjukdomar från män uppvisar ett liknande mönster som kvinnor, dock på lägre nivåer. Även här var Vård och omsorg; sociala tjänster den klart största branschgruppen sett till antalet anmälningar per 1 000 sysselsatta (6,4 anmälningar), och även för män dominerade Kemiska och biologiska faktorer stort. Därefter följer Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring med 5,5 anmälningar per 1 000 sysselsatta män.

1. Anmälda arbetsskador

Detta kapitel beskriver bakgrund och information om anmälda arbetsskador. I kapitlet redovisas även de anmälda arbetsskadornas utveckling över tid och fördelning per arbetsställestorlek och sektor.

En arbetsgivare eller arbetsföreståndare som fått kännedom om en arbetsskada är skyldig att anmäla skadan till Försäkringskassan enligt socialförsäkringsbalken. Det är dessa anmälningar som redovisas nedan. I denna rapport behandlas huvudsakligen anmälda arbetsolyckor som medfört sjukfrånvaro samt anmälda arbetssjukdomar. Redovisningen gäller i första hand arbetstagare och egenföretagare.

Den som råkat ut för en arbetsolycka kan oftast säga när den inträffade. Arbetsolyckor redovisas därför efter skadeår, det vill säga det år när olyckan inträffade. Besvär som beror på skadlig inverkan under längre tid betraktas däremot som arbetssjukdom. Eftersom det i många fall inte är möjligt att med någon större noggrannhet säga när en arbetssjukdom uppstått redovisas dessa efter anmälningsår, det år då anmälan gjordes. En individ kan ha råkat ut för mer än en arbetsskada under det redovisade året, vilket innebär att antalet anmälningar kan vara större än antalet drabbade individer.

Den här rapporten beskriver i huvudsak preliminär statistik för 2022 (anmälda arbetsskador till och med första kvartalet 2023). En kortfattad slutlig redovisning av arbetsskadorna för 2021 finns i kapitel 7 Arbetsskador 2021 – slutlig statistik.

Arbetsskadestatistiken och covid-19

De tydliga effekterna av pandemin syns i arbetsskadestatistiken både vad gäller smitta av covid-19 (arbetssjukdom) och biverkningar av vaccination mot covid-19 (arbetsolycka).

Under 2020 minskade antal anmälda arbetsolyckor överlag. En trolig förklaring torde kunna vara att hela samhället och arbetsmarknaden påverkades genom att sysselsatta permitterades och allt fler arbetade hemifrån. Arbetsmarknaden kan på vissa håll sägas ha gått på 'lågvarv'. Dock ökade antal anmälda arbetssjukdomar i takt med att smittspridningen ökade. Detta var tydligast inom branschgrupperna Vård- och Omsorg; sociala tjänster, men även Offentlig förvaltning; obligatorisk socialförsäkring. Anmälningar av arbetssjukdomar orsakade av smitta ingår i exponeringsfaktorn Kemiska och Biologiska faktorer.

Under 2021 ökade vaccinationerna mot covid-19 och som en följd av det ökade antalet anmälda arbetsolyckor på grund av biverkningar mot vaccinet radikalt. Även detta var särskilt påtagligt inom branschgruppen Vård och omsorg; sociala tjänster. Den stora ökningen av de anmälda arbetsolyckorna med sjukfrånvaro rörande biverkningar av vaccination mot covid-19 finns inom av avvikelsekategorin Läckage, utströmning.

Under 2022 kan man se att antal anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro till stor del är tillbaka på den nivå som var 2019, det vill säga före pandemin. För arbetssjukdomarna, är antalet, trots en kraftig minskning mellan 2021 och 2022, fortfarande högre än före pandemin. Särskilt när det gäller kvinnor. Under första kvartalet 2022 anmäldes fortfarande många arbetssjukdomar som gällde covid-19 vilket inneburit att antalet för året fortfarande inte är tillbaka på en nivå som motsvarar antalet anmälda arbetssjukdomar före pandemin.

Då både åren 2020 och 2021 är så starkt påverkade av covid-19 pandemin, kan det många gånger var mer lämpligt att jämföra de anmälda arbetsskadorna 2022 med 2019, det vill säga före pandemin. Särskilt när det gäller arbetsolyckor och arbetssjukdomar bland kvinnor. I flera avseenden kan man se att nivåerna 2022 många gånger är i likhet med nivåerna som var 2019.

Antalet anmälningar har varierat över tid

Sett över en längre tidsperiod har antalet anmälda arbetsskador varierat kraftigt. Förändringar i sjuk- och arbetsskadeförsäkringarna kan vara en viktig förklaring till variationer i antalet anmälningar. Dessa variationer framgår i figurerna 1a och 1b nedan. I figurerna visas antalet anmälningar av arbetsskada per skadetyper i relation till antalet sysselsatta (arbetstagare och egenföretagare) under perioden 1980–2022. De olika skadetyperna har utvecklats olika över tid. Utvecklingen har sett olika ut för kvinnor och män.

Anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro

Antalet anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro har över tid varit vanligare bland män än bland kvinnor. Från 1980 fram till mitten av 1990-talet minskade antalet anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro kraftigt. Minskningen skedde bland både män och kvinnor, men bland män är utvecklingen mycket stor. Bland män fortsatte minskningarna, om än inte lika kraftigt, fram till 2009. Bland kvinnor var minskningen mer marginell. Under 2010 ökade antalet anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro något bland män, för att sedan vara på ganska jämn nivå fram till 2020. År 2020, när covid-19 pandemin startade minskade anmälda arbetsolyckor

med sjukfrånvaro, vilket rimligen kan tänkas bero på pandemins påverkan av arbetsmarknaden i stort, bland annat ökad grad av arbete hemifrån, permitteringar och mindre biltrafik. Under 2021 skedde en tydlig ökning av antalet anmälningar, särskilt bland kvinnor. Ökningen kan förklaras av att ett stort antal anmälningar av arbetsolyckor med sjukfrånvaro orsakade av biverkningar av vaccin mot covid-19. Under 2022 har denna typ av anmälningar minskat kraftigt och nivåerna på antal anmälda arbetsolyckor är i det närmaste på en nivå som motsvarar 2019, det vill säga före pandemin.

Anmälda arbetsolyckor utan sjukfrånvaro

Sedan 1990-talet bland kvinnor och början av 2000-talet bland män, har anmälda arbetsolyckor utan sjukfrånvaro varit den skadetyper som har varit vanligast. Skadetyper har till skillnad mot arbetsolyckor med sjukfrånvaro haft en ökande trend. När det gäller arbetsolyckor utan sjukfrånvaro är det kvinnor som ligger på en högre nivå jämfört med män. Bland kvinnor är skillnaden mellan antal anmälningar med sjukfrånvaro och anmälningar utan sjukfrånvaro större än bland män. Liksom antalet anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro, minskade även antalet för anmälningar utan sjukfrånvaro, under 2020 jämfört med 2019. Jämfört med 2020 ökade antalet anmälda arbetsolyckor utan sjukfrånvaro under 2021. Ökningen har fortsatt även under 2022. I likhet med tidigare år är det den yngsta åldersgruppen, 16-24 år, som har flest anmälningar per 1 000 sysselsatta bland både kvinnor och män.

Anmälda arbetssjukdomar

Under 1980-1990-talen varierade antal anmälda arbetssjukdomar stort bland både kvinnor och män. I början av 1990-talet skedde en kraftig nedgång, och nivån på antal anmälningar har därefter varit lägre. I början av 2000-talet varierade antalet anmälda arbetssjukdomar ganska kraftigt mellan olika år, och låg på mellan 20 000–25 000 anmälningar per år. Därefter minskade antalet anmälda arbetssjukdomar succesivt för att under 2010-talet ha en ganska jämn nivå jämfört med tidigare, omkring 10 000 anmälningar per år. Över tid har kvinnor haft högre antal anmälningar än män. Jämfört med antal anmälda arbetsolyckor, ligger arbetssjukdomar på en lägre nivå, särskilt bland män. År 2019, året före pandemin var antalet anmälda arbetssjukdomar ungefär hälften som många som vid 2000-talets början. Statistiken för 2020 och 2021 visar en kraftig ökning av antalet anmälda arbetssjukdomar. Ökningen berodde till stor del på att covid-19-pandemin medförde många arbetsskadeanmälningar av smitta som ingår i huvudgruppen Kemiska och biologiska faktorer. Anmälningar av smitta var fortsatt hög under första kvartalet av 2022, men avtog sedan under året.

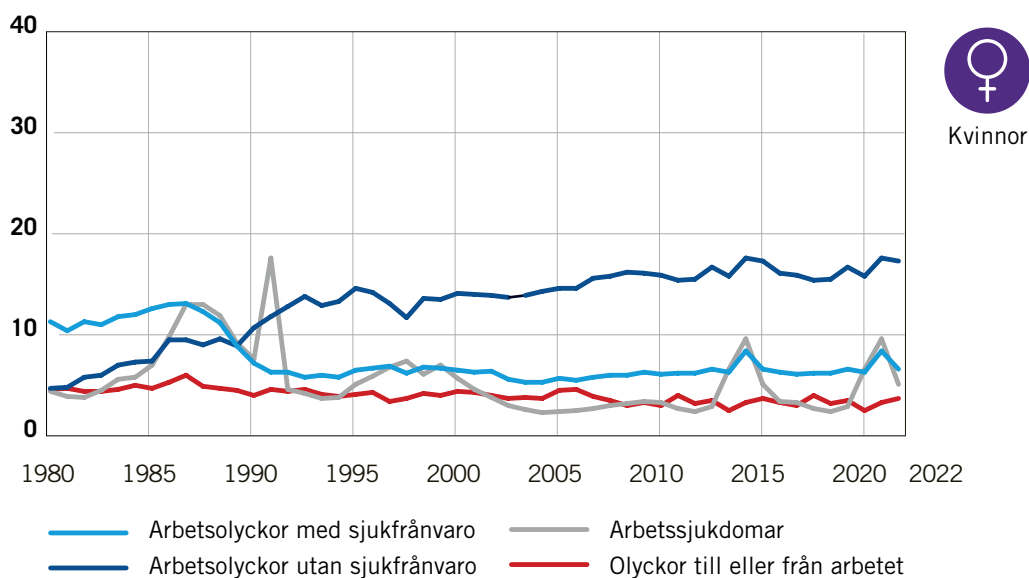
Det höga antalet anmälningar i början av 2022 innebar att nivån totalt för 2022 fortfarande var högre än vad den var före pandemin. Ökningen av antalet anmälda arbetssjukdomar som rör smitta av covid-19 gäller främst kvinnor.

Anmälda arbetsolyckor till och från arbetet

Antal anmälda olyckor till eller från arbetet (färdolycksfall) har i stora drag haft en relativt jämn nivå ända sedan 1980-talet, även om antalet har varierat en del från ett år till ett annat. Sedan 2010-talet är antalet färdolycksfall i nivå med antal anmälda arbetssjukdomar, vilket gör de två skadetyperna till de som har lägst antal anmälningar per 1 000 sysselsatta. Trots att det inte syns så tydligt i figurerna nedan minskade antalet anmälda olyckor till eller från arbetet under 2020 jämfört med 2019. Minskningen torde till stor del bero på covid-19-pandemin vilken innebar ett ökat arbete hemifrån och minskad biltrafik. Under 2021 ökade antalet igen, vilket innebar att antalet anmälda olyckor till eller från arbetet åter var på samma nivå som 2019. För 2022 visar statistiken på en fortsatt ökning av antalet anmälda olyckor till eller från arbetet.

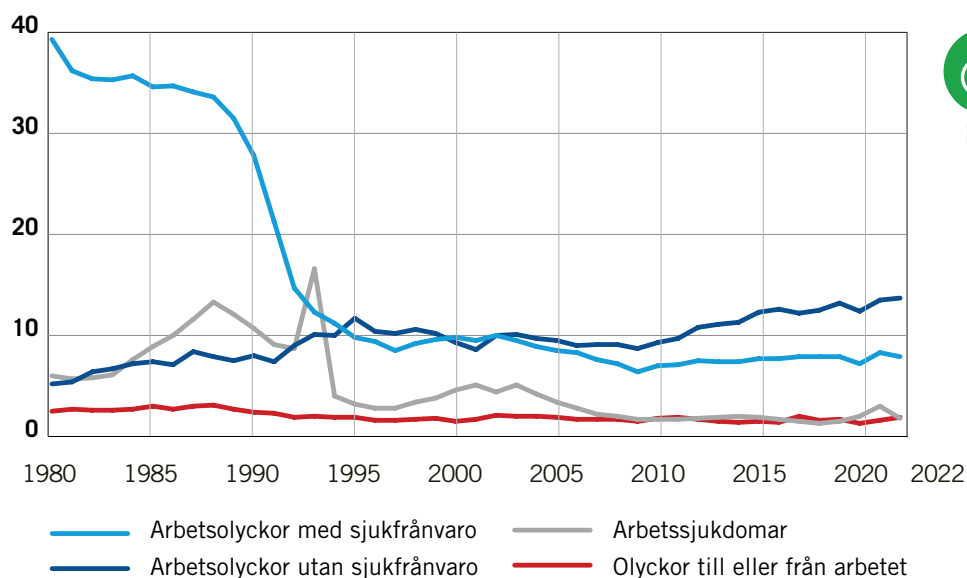
Figur 1a och 1b bygger på slutlig statistik med undantag av uppgifter för 2022 där en skattning av det slutliga värdet gjorts.

Figur 1a. Anmälda arbetsskador per 1 000 sysselsatta kvinnor år 1980–2022. Arbetstagare och egenföretagare.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (AKU)

Figur 1b. Anmälda arbetsskador per 1 000 sysselsatta män år 1980–2022. Arbetstagare och egenföretagare.

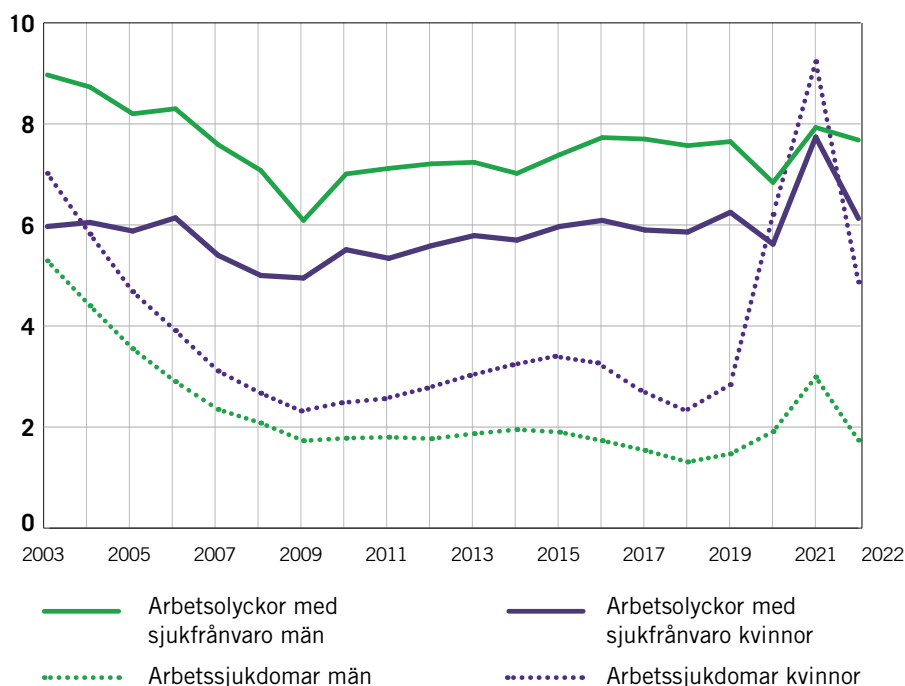
Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (AKU)

I figur 2 visas antalet anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro och anmälda arbetsjukdomar för män och kvinnor per 1 000 sysselsatta, den senaste tioårsperioden.

Antalet anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro minskade för både kvinnor och män under perioden 2003–2009, i förhållande till antal sysselsatta, största minskning skedde bland män. Därefter har antalet ökat något under 2010-talet. Under 2020 minskade antalet anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta, vilket som tidigare nämnts troligen kan kopplas samman till covid-19-pandemins påverkan på arbetsmarknaden. År 2021 ökade antalet anmälningar markant, särskilt bland kvinnor. Orsaken till ökningen var att biverkningar av vaccin mot covid-19 anmäldes som arbetsolyckor. Historiskt sett har män haft fler antal anmälningar av arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta jämfört med kvinnor, men under 2021 nådde kvinnorna en rekordhög nivå och antalet anmälningar var i det närmaste lika många som bland män. För 2022 anmäldes cirka 7,7 arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta män, och för kvinnor var motsvarande antal 6,1. Det innebär att siffrorna är tillbaka på ungefär samma nivå som 2019, året innan covid-19 pandemin.

Även antalet anmälda arbetsjukdomar per 1 000 sysselsatta minskade kraftigt perioden 2003–2009, därefter ökade de fram till år 2015, framför allt bland kvinnor. För perioden 2016–2018 visar statistiken dock en minskning av antalet anmälda arbetsjukdomar per 1 000 sysselsatta. Under 2020 ökade antalet anmälda arbetsjukdomar per 1 000 sysselsatta kraftigt för både kvinnor och män. Ökningen var betydligt större för kvinnor än för män. Den kraftiga ökningen fortsatte under 2021. Ökningen kan i sin helhet förklaras av det stora antalet anmälningar orsakat av smitta kopplat till covid-19. Antal anmälda arbetsjukdomar per 1 000 sysselsatta minskade betydligt under 2022 jämfört med 2021, men är fortfarande på en högre nivå än före pandemin. Antalet anmälningar 2022 motsvarar cirka 4,9 fall per 1 000 sysselsatta kvinnor och cirka 1,7 fall per 1 000 sysselsatta män.

Figur 2. Anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro och arbetsjukdomar per 1 000 sysselsatta år 2003–2022. Preliminär statistik. Arbetstagare och egenföretagare.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (RAMS)

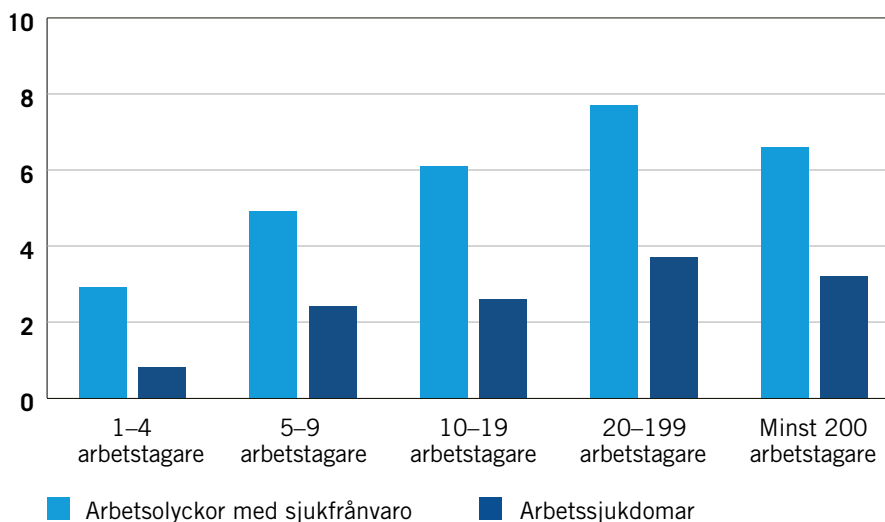
Antal anmälningar och arbetsställestorlek: Arbetsställen med 20–199 arbetstagare hade flest anmälningar

År 2022 liksom tidigare år anmälde större arbetsställen fler arbetsolyckor med sjukfrånvaro och fler arbetssjukdomar per anställd än mindre arbetsställen. Mer information om antal anmälningar per arbetsställestorlek finns i tabell 7 i tabellbilagan.

Arbetsställen med 20–199 arbetstagare anmälde under 2022 i likhet med 2021 och 2020 flest arbetsolyckor med sjukfrånvaro, 7,7 anmälningar per 1 000 sysselsatta. Det är dock något lägre än under 2021. Arbetsställen med 20–199 arbetstagare anmälde även flest arbetssjukdomar, 3,7 anmälningar per 1 000 sysselsatta. Detta innebär en skillnad jämfört med 2021 då arbetsställen med minst 200 arbetstagare anmälde flest arbetssjukdomar, 7,6 anmälningar per 1 000 sysselsatta.

En förklaring till skillnaden av antal anmälda arbetsolyckor mellan arbetsställen av olika storlek kan vara att anmälningsbenägenheten skiljer sig åt då exempelvis rutiner för hantering av arbetsskador kan vara olika beroende på arbetsställestorlek.

Figur 3. Anmälda arbetsskador per 1 000 anställda per arbetsställets storleksklass år 2022. Arbetstagare. Arbetsolyckor med sjukfrånvaro och arbetssjukdomar.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (Företagsdatabasen 2022).

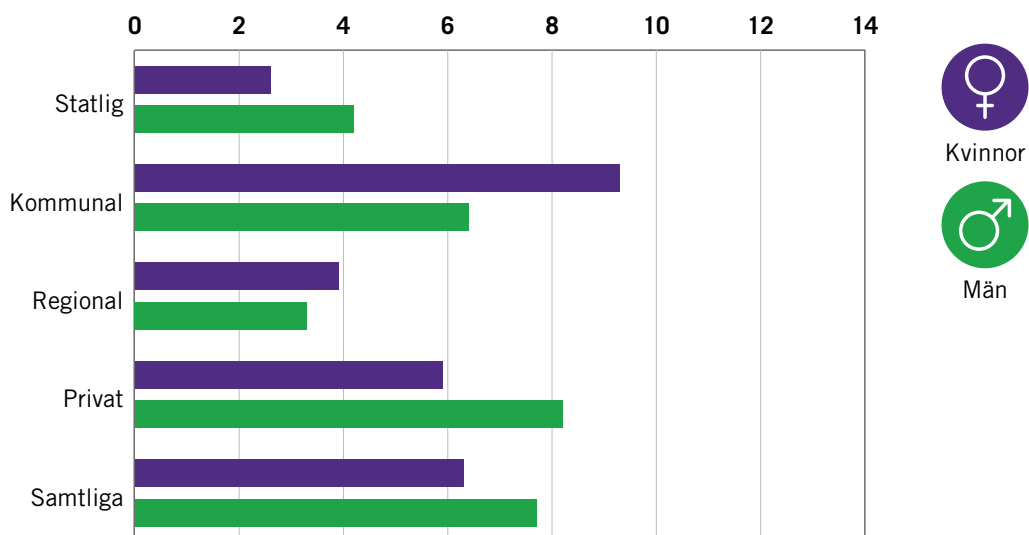
Sektor och kön: Stor minskning av antalet anmälningar från regional- och kommunal sektor per 1 000 sysselsatta

Flest arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta anmäldes under 2022 inom den kommunala sektorn för kvinnor, 9,3 anmälningar, vilket är en minskning jämfört med 2021. Därefter var det den privata sektorn 5,9 anmälningar per 1 000 sysselsatta, det är i nivå med 2021. Den regionala sektorn uppvisar den största minskningen jämfört med 2021, då var motsvarande antal 12,0, jämfört med 3,9 år 2022. För män gjordes flest anmälningar i den privata sektorn 8,2 anmälningar vilket det är en marginell minskning jämfört med 2021.

Flest arbetssjukdomar i förhållande till antalet sysselsatta anmäldes under 2022 inom den kommunala sektorn för kvinnor, 12,0 anmälningar följt av den regionala sektorn 4,7 anmälningar per 1 000 sysselsatta. I jämförelse med 2021 har de anmälda arbetssjukdomarna minskat kraftigt i både den regionala och den kommunala sektorn, från 22 till 4,7 respektive 19 till 12 anmälningar per 1 000 sysselsatta under 2022. För männen var antalet anmälda arbetssjukdomar per 1 000 sysselsatta under 2022 också högst inom den kommunala sektorn 5,4 stycken (8,1 anmälningar under 2021) och därefter den statliga sektorn 3,5 (6,1 under 2021). Den största minskningen av antal anmälda arbetssjukdomar per 1 000 sysselsatta män har skett i den regionala sektorn, från 15,0 2021, till 2,8 under 2022.

Dessa minskningar inom regional och kommunal sektor under 2022 jämfört med 2021, kan förklaras av att anmälningar som rör covid-19, både gällande arbetsolyckor (biverkningar av vaccination) samt arbetssjukdomar (smitta) minskat kraftigt. Dessa båda typer av anmälningar kom från fram för allt vård- och omsorgsbranschen, vilken till stor del återfinns inom kommunal och regional sektor.

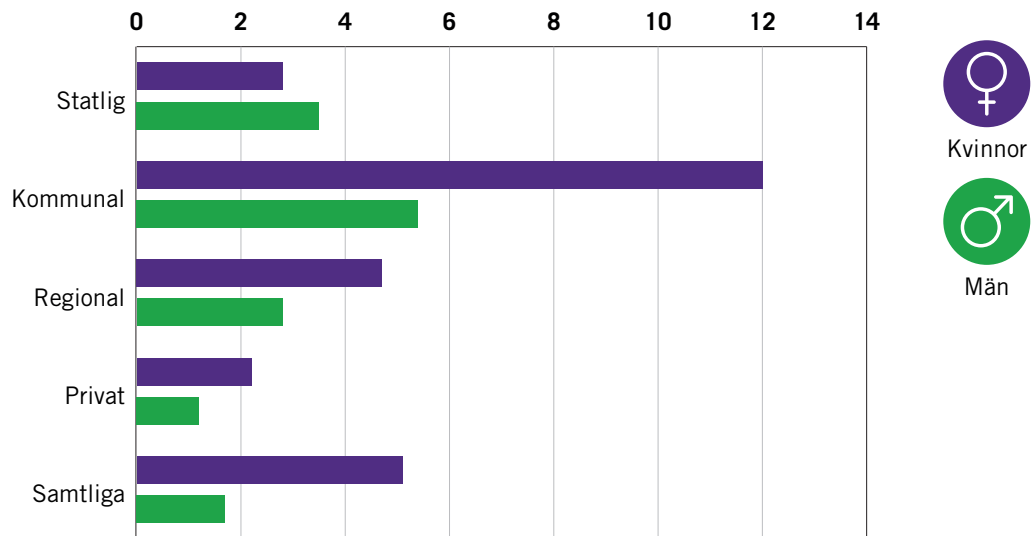
Figur 4a. Anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta fördelat på sektor¹ år 2022. Ålder 16-64 år. Arbetstagare och egenföretagare.

1) Arbetsmiljöverkets indelning av sektorer följer Statistiska centralbyråns indelning av sektorer i Arbetskraftsundersökningarna. Den baseras på Standarden för institutionell sektorindelning 2000 (INSEKT 2000). Affärsverk och Svenska kyrkan redovisas som Privat. Privat kan ses som ett samlingsnamn för enheter som inte tillhör den statliga eller kommunala sektorn enligt standarden.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (AKU)

Figur 4b. Anmälda arbetssjukdomar per 1 000 sysselsatta fördelat på sektor¹ år 2022. Ålder 16-64 år. Arbetstagare och egenföretagare.

1) Arbetsmiljöverkets indelning av sektorer följer Statistiska centralbyråns indelning av sektorer i Arbetskraftsundersökningarna. Den baseras på Standarden för institutionell sektorindelning 2000 (INSEKT 2000). Affärsverk och Svenska kyrkan redovisas som Privat. Privat kan ses som ett samlingsnamn för enheter som inte tillhör den statliga eller kommunala sektorn enligt standarden.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (AKU)

2. Arbetsolyckor

Under 2022 anmäldes cirka 35 400 arbetsolyckor med sjukfrånvaro bland arbetstagare och egenföretagare. Det är drygt 3 600 färre jämfört med 2021 (en minskning med 9 %). Minskningen har främst skett bland kvinnor och rör biverkningar av vaccination mot covid-19. Bland män var antalet anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro i nivå med 2021. Antalet anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro bland män var cirka 20 300, och bland kvinnor, cirka 15 100.

Per 1 000 sysselsatta män anmäldes under 2022 cirka 7,7 arbetsolyckor med sjukfrånvaro. Motsvarande antal per 1 000 sysselsatta kvinnor var 6,1. Detta innebär totalt cirka 6,9 arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta. Antalet anmälningar var högst bland de unga, främst bland unga män, 16-24 år.

Arbetsolyckor kan ibland anmälas ganska lång tid efter att de har inträffat. Detta avsnitt bygger på olyckor som inträffade under 2022 och som har anmälts fram till och med första kvartalet 2023. Baserat på erfarenheter från tidigare år finns det skäl att tro att antalet kommer att öka med ungefär 5 procent på grund av att olyckor som inträffat under 2022 anmäls efter första kvartalet 2023. Detta motsvarar uppskattningsvis ytterligare cirka 2 000 anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro bland sysselsatta.

I detta kapitel redovisas i huvudsak statistik för arbetsolyckor som medfört sjukfrånvaro under minst en dag bland sysselsatta. I tabell 1a i tabellbilagan redovisas antal anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro från år 1980 och framåt. Statistik för arbetsolyckor utan sjukfrånvaro redovisas i slutet av detta kapitel.

Statistiken om anmälda arbetsskador för åren 2020 och 2021 har som tidigare redogjorts för i denna rapport, påverkats av covid-19-pandemin på flera sätt. När det gäller arbetsolyckor med sjukfrånvaro är det särskilt tydligt bland kvinnor 2021, då antalet anmälningar ökade kraftigt. Ökningen kan förklaras av det stora antalet anmälningar om biverkningar från vaccination mot covid-19 som framför allt anmäldes under 2021. Anmälningarna är starkt kopplade till vård- och omsorgsbranschen. Under 2020 skedde en allmän minskning av antal anmälda arbetsolyckor. Därmed bör 2022 års siffror även jämföras med 2019, det vill säga innan pandemin, för att få en så heltäckande bild som möjligt.

Där utvecklingen av antalet anmälningar behöver stättas i perspektiv till pandemin kommenteras det i respektive avsnitt i detta kapitel.

Kön: Minskning av antal anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro bland kvinnor

Under 2022 anmäldes totalt cirka 35 400 arbetsolyckor som medfört sjukfrånvaro under minst en dag, cirka 20 300 bland män och cirka 15 100 bland kvinnor. Det motsvarar 7,7 anmälningar per 1 000 sysselsatta män och 6,1 anmälningar per 1 000 sysselsatta kvinnor. Antalet anmälningar per 1 000 sysselsatta minskade mer för kvinnor än för män 2022 jämfört med 2021. Bland män var minskningen cirka 3 procent och bland kvinnor drygt 20 procent. Minskningen bland kvinnor beror framför allt på det kraftigt minskade antalet anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro orsakade av biverkningar av vaccination mot covid-19 under 2022 efter att det 2021 ökade kraftigt.

Under 2021 skedde en kraftig ökning av antal anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro bland kvinnor som till stor del förklaras av att det anmäldes ett stort antal arbetsolyckor som orsakats av biverkningar av vaccination mot covid-19. Detta medförde att antalet anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro bland kvinnor var rekordhøgt 2021. Under 2022 har dessa anmälningar återgått till den nivå som var före covid-19 pandemin, vilket innebär att statistiken för 2022 i stort sett har återgått till 2019 års nivå, det vill säga innan covid-19 pandemin.

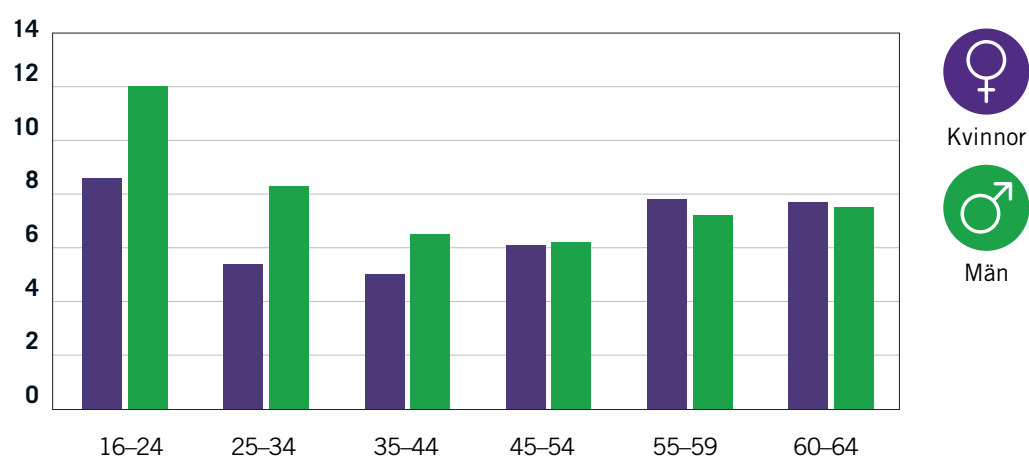
Ålder: Minskning av anmälningar per 1 000 sysselsatta inom samtliga åldersgrupper bland kvinnor och män

År 2022 minskade antalet anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta i samtliga åldersgrupper bland både kvinnor och män jämfört med 2021. Under 2022 har covid-19 relaterade anmälningar minskat vilket medfört att nivåerna på de relativa frekvenserna är på nivå med 2019. Liksom tidigare år var det unga män 16-24 år som även under 2022 hade högst antal anmälningar, 12,0 anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta, jämfört med män och kvinnor i övriga åldersgrupper, se figur 5a. Unga kvinnor hade näst högst antal anmälningar per 1 000 sysselsatta, 8,6. De största skillnaderna mellan män och kvinnor fanns i åldersgrupperna 16-24 år samt 25-34 år, i de övriga åldersgrupperna var skillnaderna betydligt mindre.

För männen var det åldersgruppen 25-34 år som hade näst högst antal anmälningar per 1 000 sysselsatta. Lägst antal fanns bland män i åldersgrupperna 35-44 år och 45-54 år.

Bland kvinnor har antal anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta minskat markant i samtliga åldersgrupper under 2022 jämfört med 2021. År 2022 var det åldersgruppen 16-24 år som hade högst antal anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro bland kvinnorna, följt av åldersgrupperna 55-59 år och 60-64 år. Lägst antal anmälningar bland kvinnor var det i åldersgruppen 35-44 år.

Figur 5a. Anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta efter åldersgrupp och kön år 2022. Arbetstagare och egenföretagare.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (AKU)

Antal anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta: Återgång av antal anmälningar i alla åldersgrupper

Under 2022 minskade antalet anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta bland både kvinnor och män i samtliga åldersgrupper jämfört med 2021 (se figur 5b och 5c). Minskningen bland kvinnorna är större än bland män. År 2022 var de flesta åldersgrupper bland både kvinnor och män i nivå med 2019, det vill säga året innan covid-19. Undantaget är de yngsta åldersgrupperna som inte har haft samma utveckling som de övriga åldersgrupperna.

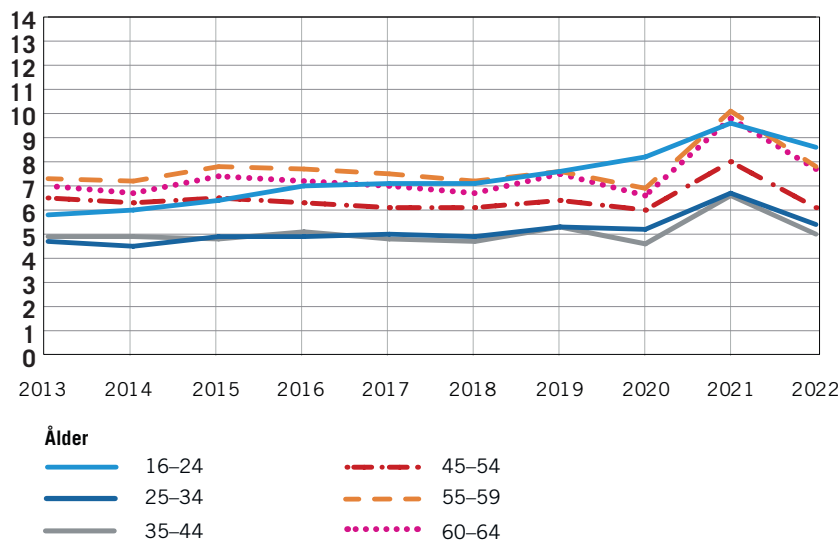
Under perioden 2012-2019 ökade antalet anmälningar bland kvinnor i åldern 16-24, en ökning som fortsatte även under 2020 och 2021. Bland de övriga åldersgrupperna har utvecklingen legat på en mer jämn nivå under perioden 2013-2019 och under 2020 syntes en minskning. Under 2021 skedde en kraftig

ökning i samtliga åldersgrupper. De två äldsta åldersgrupperna var de som ökade mest, vilket innebar att de tillsammans med den yngsta åldersgruppen då hade högst relativ frekvens bland kvinnorna. Under 2022 minskade antalet anmälningar inom samtliga åldersgrupper. Men i den yngsta åldersgruppen var minskningen inte lite kraftig som i övriga åldersgrupper, och det var de unga kvinnorna som åter igen hade flest antal anmälningar per 1 000 sysselsatta. Lägst antal anmälningar hade fortfarande kvinnorna mellan 35-44 år.

De unga männen, 16-24 år, har över tid legat på en betydligt högre nivå jämfört med övriga åldersgrupper. Antal anmälningar ökade under 2014-2018 för att därefter minska under åren 2019 och 2020. Under 2021 ökade anmälningarna igen och nådde då den högsta nivån under den senaste tioårsperioden. Under 2022 minskade antalet anmälningar något och är ungefär i nivå med antalet anmälningar som var under 2019.

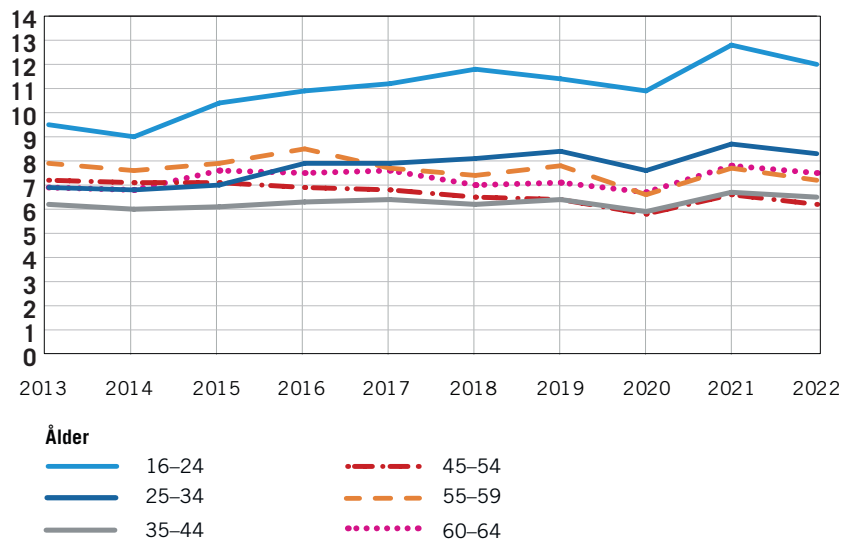
Även bland de övriga åldersgrupperna av männen har antalet anmälningar per 1 000 sysselsatta minskat under 2022, vilket innebär att flera åldersgrupper ligger i nivå med 2019. För åldersgruppen 25-34 år innebär det fortfarande en av de högsta nivåerna under den senaste tioårsperioden. Även för män 60-64 år innebär det att de ligger på en av de högsta relativa frekvenserna under samma period.

Figur 5b. Anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta kvinnor efter åldersgrupp. År 2013–2022.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (AKU)

Figur 5c. Anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta män efter åldersgrupp. År 2013–2022.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (AKU)

Trolig frånvaro: Kort sjukfrånvaro minskat bland kvinnor

Den som anmäler en arbetsolycka med sjukfrånvaro får också uppskatta om skadan kommer att medföra 1–3 dagar, 4–14 dagar eller över 14 dagars sjukfrånvaro, eller om arbetsolyckan haft en dödlig utgång. År 2022 beräknades knappt 40 procent av de anmälda arbetsolyckorna med sjukfrånvaro bland kvinnor medföra kort sjukfrånvaro (1–3 dagar). Det är en minskning jämfört med 2021, som å andra sidan visade en kraftig ökning jämfört med 2020. Andelen bland kvinnor som beräknade ha en frånvaro på 4–14 dagar ökade något under 2022 jämfört med 2021. Närmare en fjärdedel av de anmälda arbetsolyckorna bland kvinnor uppskattades leda till lång frånvaro, mer än 14 dagar. År 2022 var fördelningen i nivå med 2019, det vill säga före pandemin. Under åren 2020 och 2021, som var starkt påverkade av covid-19-pandemin, såg frånvaron lite annorlunda ut, främst bland kvinnorna. Den korta frånvaron blev högre och den lite längre frånvaron blev mindre.

Andelen män som beräknades ha kort frånvaro, 1–3 dagar, var 37 procent 2022. Andelen som uppgav att den troliga frånvaron var 4–14 dagar var nästan lika stor, 36 procent. Cirka en fjärdedel av de anmälda arbetsolyckorna med sjukfrånvaro beräknades ha lång frånvaro, mer än 14 dagar. För männen var detta i nivå med tidigare år.

År 2022 inträffade 40 stycken arbetsolyckor med dödlig utgång (31 män och 9 kvinnor). Det var det högsta antalet sedan 2018 då det inträffade 50 stycken arbetsolyckor med dödlig utgång. Under 2022, var det liksom tidigare år, män som drabbades av betydligt fler arbetsolyckor med dödlig utgång än kvinnor. År 2022 var det 9 kvinnor, vilket var ovanligt många. Inte sedan 2010 har så många kvinnor dött till följd av en arbetsolycka. Sett till de senaste tio åren är 2020 det år som har lägst antal arbetsolyckor med dödlig utgång, 24 stycken. Se mer i kapitel 3 Arbetsolyckor med dödlig utgång.

Tabell b: Anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro efter trolig frånvaro 2022. Arbetstagare och egenföretagare.

Trolig frånvaro	Kvinnor		Män		Totalt	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%
1–3 dagar	5 918	39	7 479	37	13 397	38
4–14 dagar	5 573	37	7 390	36	12 963	37
Mer än 14 dagar	3 584	24	5 445	27	9 029	25
Dödsfall	9	0	31	0	40	0
Totalt	15 084	100	20 345	100	35 429	100

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA)

Avvikelse: Förlorad kontroll och fall vanligaste olycksorsakerna

När en arbetsolycka inträffar har som regel något som avviker från det normala i arbetet skett. I Arbetsmiljöverkets informationssystem om arbetsskador (ISA) finns uppgiften registrerad i variabeln avvikelse. Avvikelserna kan handla om att den olycksdrabbade, eller någon annan, utförde en arbetsuppgift på ett icke normalt sätt eller att något före olyckan frångick det vanliga. I figur 6a och 6b har de avvikelser som orsakade arbetsolyckorna med sjukfrånvaro 2022 grupperats i åtta huvudkategorier för kvinnor respektive män.

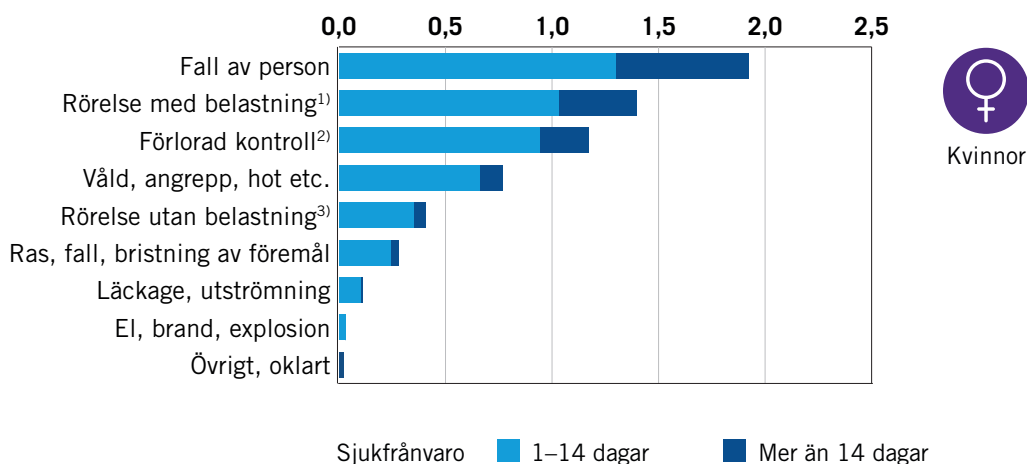
Den vanligaste avvikelserna bland kvinnor 2022 var kategorin Fall av person, 1,9 anmälningar per 1 000 sysselsatta. Det är en liten minskning jämfört med 2021, men en ökning jämfört med 2020. Det är dock i nivå med 2019, det vill säga innan pandemin. Fall av person kan bland annat innebära halkning, snubbling eller andra fall på samma nivå men även fall från höjd, exempelvis från trappor, tak och stegar. Näst vanligaste avvikelserna bland kvinnor, med 1,4 anmälningar per 1 000 sysselsatta var Rörelse med belastning. Även det är en liten minskning jämfört med 2021 men i nivå med antal

anmälningar både 2020 och 2019. Även övriga avvikelser uppvisar på samma mönster över perioden 2019-2022, som innebär att antal anmälda arbetsolyckor per 1 000 sysselsatta per avvikelse i de flesta fall är på nivå med 2019.

Avvikelsen Läckage, utströmning uppvisar till skillnad mot de övriga avvikelserna dock stora förändringar jämfört med föregående år. I kategorin finns alla anmälningar om biverkningar av vaccination mot covid-19 vilket är det som till stor del kan förklara ökningen av antalet anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro bland framför allt kvinnor under 2021. Jämfört med år 2020 ökade antalet från knappt 300 till närmare 3 400 anmälningar under 2021, vilket motsvarar en ökning på över 1 000 procent. 2022 är antalet tillbaka i nivå med 2019.

Förlorad kontroll var den vanligaste avvikelsen bland män 2022, med cirka 2,3 anmälda arbetsolyckor per 1 000 sysselsatta. Det är i stort sett i nivå med de föregående åren. I kategorin ingår förlorad kontroll över maskiner, handverktyg (såväl manuella som maskinella) och förlorad kontroll över transportmedel. Fall av person var den näst vanligaste avvikelsen för män 2022, med cirka 1,8 anmälningar per 1 000 sysselsatta. Det är åter i nivå med 2019, efter att ha minskat jämfört med 2021, men ökat jämfört med 2020. Bland män har avvikelsen Läckage, utströmning inte påverkats av anmälningar om biverkningar av vaccination mot covid-19 på samma sätt som bland kvinnor, utan har haft en jämnare nivå under perioden 2019-2022. Övriga avvikelser bland männen har endast marginella förändringar jämfört med 2021 och tidigare. För samtliga avvikelser, bland både kvinnor och män, är det den kortare frånvaron, 1-14 dagar som är vanligast.

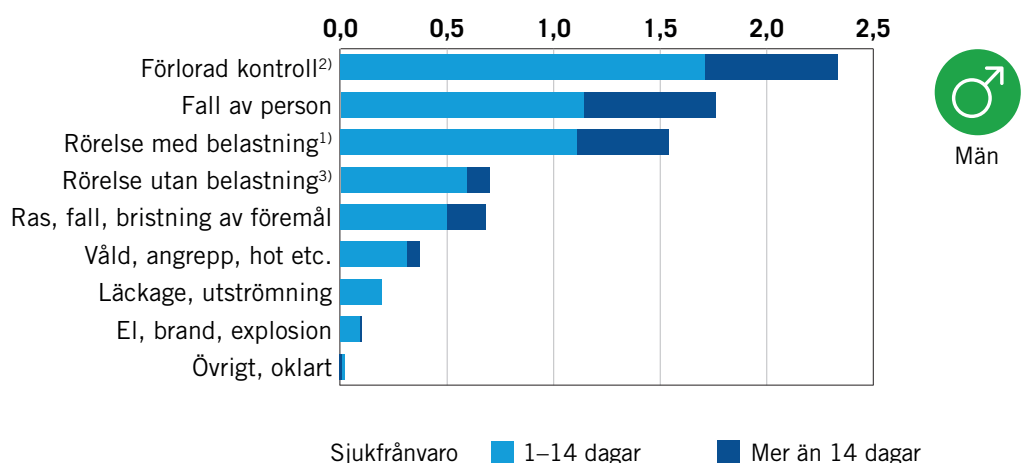
Figur 6a. Anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta kvinnor efter den avvikelse som orsakat skadan och trolig frånvaro år 2022. Arbetstagare och egenföretagare.

- 1) Fysisk ansträngning utöver det normala såsom lyft eller bärning samt plötslig fysisk ansträngning i samband med till exempel snedtramp eller halkning.
 2) Den skadade eller annan person förlorade kontrollen över maskin, transportutrustning, verktyg eller djur.
 3) Slagit emot, trampat på något etc. vid gång eller annan kroppsrörelse.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (RAMS)

Figur 6b. Anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta män efter den avvikelse som orsakat skadan och trolig frånvaro år 2022. Arbetstagare och egenföretagare.

- 1) Fysisk ansträngning utöver det normala såsom lyft eller bärning samt plötslig fysisk ansträngning i samband med till exempel snedtramp eller halkning.
 2) Den skadade eller annan person förlorade kontrollen över maskin, transportutrustning, verktyg eller djur.
 3) Slagit emot, trampat på något etc. vid gång eller annan kroppsrörelse.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (RAMS)

I figur 7a och 7b visas utvecklingen över tid för de vanligaste orsakerna (avvikelser) till anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta. Utvecklingen av de olika avvikelserna varierar över tid och skiljer sig åt mellan könen. Sett över tid har förändringarna för de olika avvikelserna varit större bland kvinnor än bland män. Den kraftigaste förändringen sedan 2003 är ökningen av kategorin Läckage, utströmning bland kvinnor under 2021. Den avvikelsen ligger i vanliga fall på en mycket låg nivå, både bland kvinnor och bland män, men i och med anmälningarna av biverkningar av vaccination mot covid-19 ökade den radikalt under 2021. Bland kvinnor var Läckage, utströmning en av de vanligaste orsakerna 2021, men under 2022 har antalet anmälningar med denna avvikelse återgått till den låga nivå som var före covid-19 pandemin. Även bland män har antalet anmälningar i denna kategori minskat, även om anmälningarna inte alls var på de höga nivåerna som de var bland kvinnorna 2021. De olika nivåerna kan delvis förklaras av att kvinnor och män till stor del är sysselsatta inom olika yrken, vilka har påverkats olika när det gäller arbetsolyckor med sjukfrånvaro orsakade av biverkningar av vaccination mot covid-19, vilka hör till kategorin Läckage, utströmning.

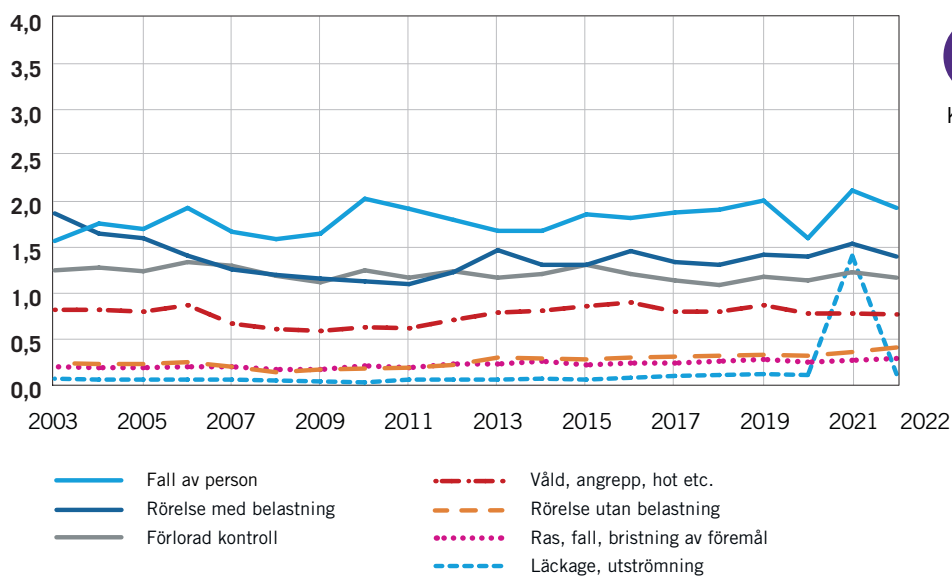
Bland kvinnor minskade antalet anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro under 2022 jämfört med 2021, vilket syns inom flera avvikelsekategorier. Utöver den kraftiga minskningen av Läckage, utströmning minskade även antalet anmälningar med olyckor orsakade av Fall av person, Rörelse med belastning samt Förlorad kontroll något. Nivåerna på kategorierna Våld, angrepp, hot etc. samt Ras, fall, bristning av föremål har i stort sett varit oförändrade sedan ett par år tillbaka. Under 2022 var det endast Rörelse utan belastning som ökade jämfört med 2021 per 1 000 sysselsatta kvinnor.

Fall av person ligger trots en minskning under 2022 på en av de högsta nivåerna under den senaste tioårsperioden bland kvinnor. Antalet anmälningar har varierat över tid, men sedan 2004 är Fall av person den avvikelse som har haft flest anmälningar per 1 000 sysselsatta kvinnor. Efter Fall av person är det kategorierna Rörelse med belastning och Förlorad kontroll de kategorier som har haft flest anmälningar per 1 000 sysselsatta kvinnor, även om nivåerna har varierat lite över tid. Rörelse med belastning låg på lägre nivåer från cirka 2006 fram till 2011, men har därefter varierat lite med åren men på en högre nivå. Våld, angrepp, hot hade lägre antal anmälningar per 1 000 sysselsatta kring åren 2006-2011, för att därefter öka. Sedan 2020 har antalet varit i stort sett oförändrat. Kategorierna Rörelse utan belastning samt Ras, fall, bristning av föremål ligger över tid på låga nivåer med mycket små förändringar. Rörelse utan belastning har sett till hela perioden en svagt uppåtgående trend.

Bland män är det kategorin Förlorad kontroll som över tid har haft flest antal anmälningar av arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta. Trenden har sedan 2003 varit nedåtgående men med viss variation från ett år till ett annat. År 2020 minskade antalet något men återgick under 2021 till 2019 års nivå. Under 2022 har antalet återigen minskat något.

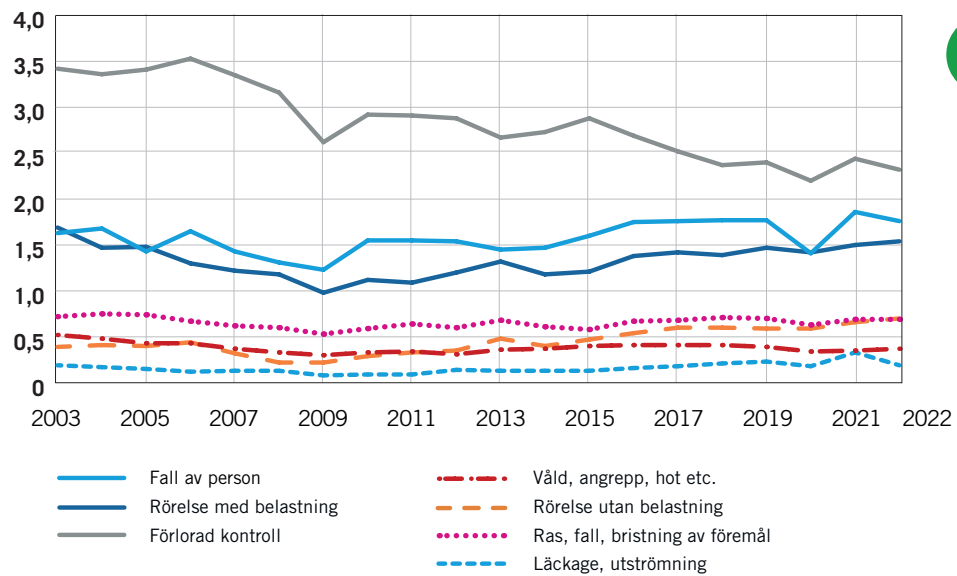
Antalet anmälningar av arbetsolyckor med sjukfrånvaro orsakade av Fall av person har över tid varit den näst vanligaste orsaken bland män och har inte förändrats så mycket mellan olika år. Under 2020 skedde dock en kraftig minskning. Men under 2021 ökade även den avvikelsen för att under 2022 minska något igen. Rörelse med belastning har sedan 2009 en svagt uppåtgående trend. I den kategorin skedde inte den minskning under 2020 som flera andra kategorier uppvisade. Under 2022 har antalet anmälningar av arbetsolyckor med sjukfrånvaro orsakade av Rörelse med belastning ökat något ytterligare. För kategorierna Ras, fall, bristning av föremål, Rörelse utan belastning, Våld, angrepp, hot samt Läckage, utströmning är nivåerna på den relativa frekvensen lägre. För dessa avvikelser har antalet anmälningar per 1 000 sysselsatta varit relativt stabila under perioden. För Rörelse utan belastning kan man, liksom för Rörelse med belastning urskilja en svagt uppåtgående trend. Läckage, utströmning ökade under 2021 jämfört med 2020. Under 2022 minskade den igen och är fortsättningsvis den avvikelsen med lägst antal anmälningar per 1 000 sysselsatta bland män.

Figur 7a. Antal anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta kvinnor år 2003-2022, efter avvikelse. Arbetstagare och egenföretagare.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (RAMS)

Figur 7b. Antal anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta män år 2003-2022, efter avvikelse. Arbetstagare och egenföretagare.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (RAMS)

Yttre faktor: Olika bidragande faktorer för kvinnor och män

Med yttre faktor menas den faktor som huvudsakligen bidragit till att en arbetsolycka inträffade. Det kan vara ett verktyg, ett föremål, ett instrument eller en maskin, men också en annan person än den skadade.

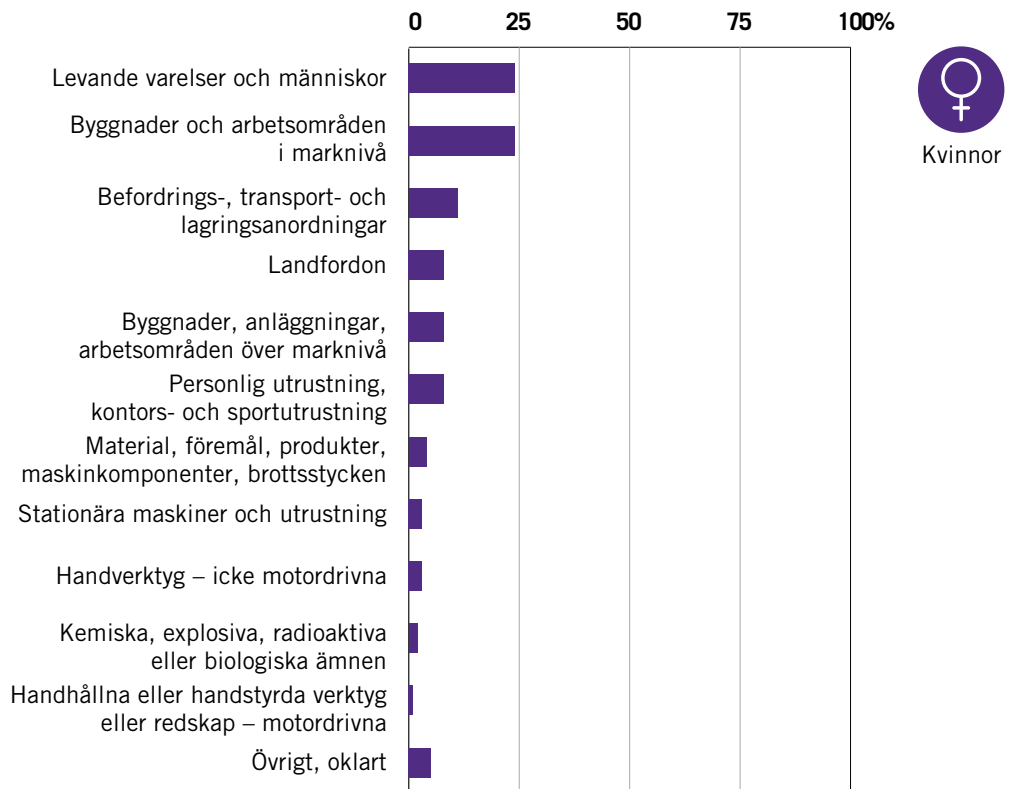
Yttre faktorn Byggnader, anläggningar och arbetsområden innebär oftast att den skadade föll eller slog emot något som var beläget inom en byggnad, en anläggning eller ett arbetsområde. Över marknivå, syftar på en stege, en byggnadsställning, ett tak eller liknande. Halkar man på ett golv inträffade olyckan i marknivå. Yttre faktorn Levande varelser och människor etc. innebär ofta att en annan person direkt eller indirekt orsakade skadan. Det kan till exempel gälla att man skadade sig vid lyft av vårdtagare, eller att en annan person oavsiktligt slog eller knuffade den skadade. Det kan också vara frågan om hot eller medvetet fysiskt våld. Även djurolyckor räknas hit, liksom skador orsakade av träd och växter samt smittsamma ämnen och virus.

Figur 8a och 8b visar hur antalet anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro var fördelade efter yttre faktor och kön under 2022. De yttre faktorer som var vanligast bland kvinnor, knappt en fjärdedel vardera, var Levande varelser och människor samt Byggnader och arbetsområde i marknivå. Det är något högre nivåer än 2021 men i nivå med 2019. De allra flesta faktorer ligger på en nivå i likhet med före pandemin.

Under 2022 återgick den yttre faktorn Kemiska, explosiva radioaktiva eller biologiska ämnen till en låg nivå, 2 procent bland kvinnor. Den yttre faktorn ökade mycket kraftigt under 2021 till att bli den tredje vanligaste, med 18 procent av anmälningarna av arbetsolyckor med sjukfrånvaro bland kvinnor. Att den yttre faktorn Kemiska, explosiva radioaktiva eller biologiska ökade markant under 2021 kan förklaras av att de anmälningar som rör biverkningar av vaccination mot covid-19 hör till denna kategori.

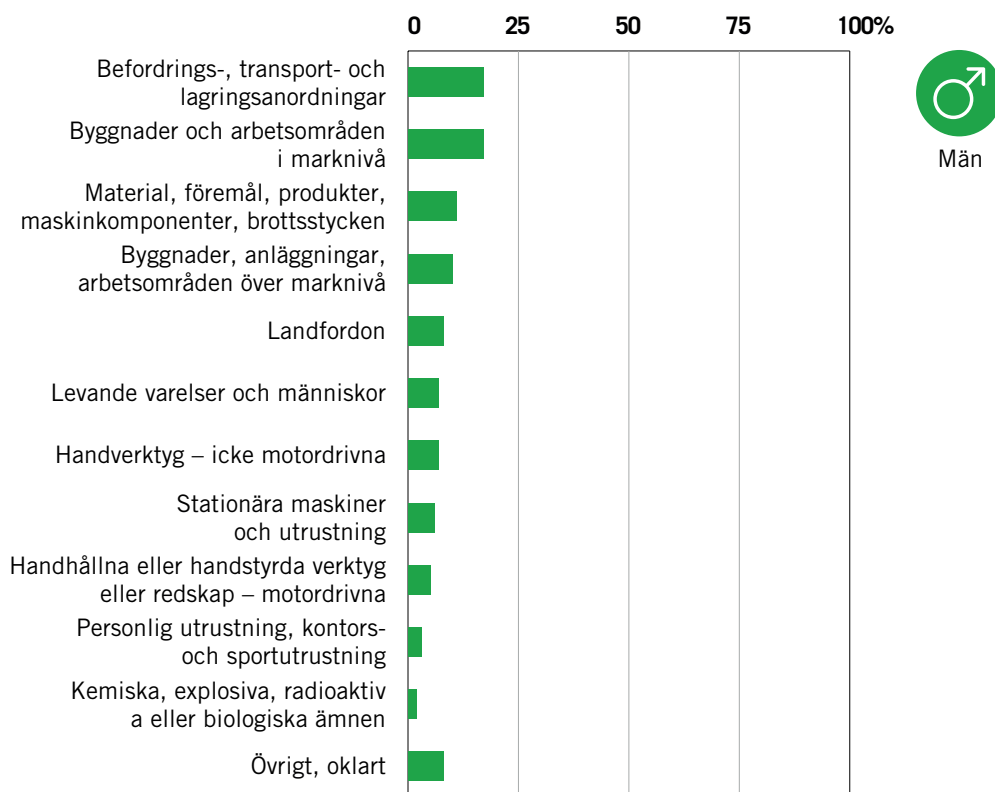
Bland män var de yttre faktorerna Befordrings-, transport- och lagringsanordningar och Byggnader och arbetsområden i marknivå vanligast under 2022, knappt en femtedel vardera. Dessa var i nivå med 2021, men en marginell ökning jämfört med 2020. Även övriga kategorier bland män var i nivå med 2021.

Figur 8a. Andel anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro efter yttre faktor för kvinnor år 2022. Arbetstagare och egenföretagare. Procent.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA)

Figur 8b. Andel anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro efter yttre faktor för män år 2022. Arbetstagare och egenföretagare. Procent.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA)

Skadad kroppsdel: Vanligt med olyckor som skadar höft, ben eller fot

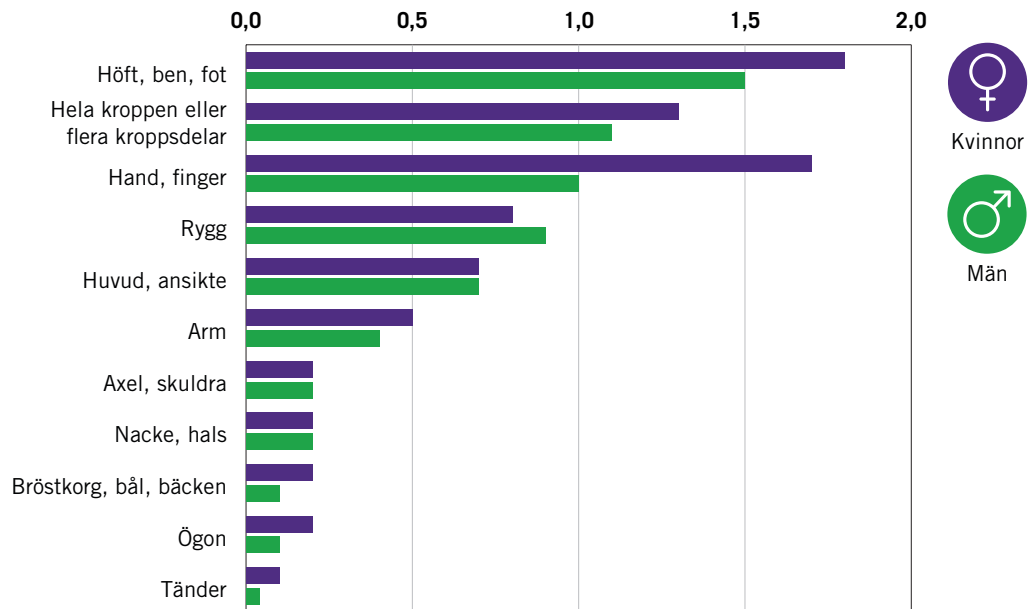
I figur 9 visas hur antalet anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta fördelade sig efter skadad kroppsdel och kön under 2022. Bland kvinnor var det vanligast att man skadade Höft, ben eller fot. Det var samma nivå som under 2021, 1,5 anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta. Skador i Höft, ben eller fot var den vanligaste skadan även bland män 2022. Det var något högre bland män än bland kvinnor, 1,8. Även bland män är nivån ungefär samma som tidigare år.

Bland kvinnor var det näst vanligast med skador på Hela kroppen eller flera kroppsdelar samt Hand, finger, med 1,1 respektive 1,0. Jämfört med 2021 har antalet anmälningar per 1 000 sysselsatta minskat under 2022 när det gäller skador på Hela kroppen eller flera kroppsdelar, från 2,4 till 1,1. Under 2021 ökade denna kategori i och med de anmälningar som gjordes på grund av biverkningar från vaccination mot covid-19.

Bland män var skador i Hand, finger de näst vanligaste kroppsdelarna som skadades vid arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1000 sysselsatta. Därefter var det vanligt med skador på Hela kroppen eller flera kroppsdelar. Under 2022 var nivån 1,3, vilket är en återgång efter att den ökade under 2021.

Många olyckor ledde också till ryggskador bland både kvinnor och män. Skador i övriga kroppsdelar var ungefär lika vanligt bland kvinnor och män och var under 2022 i nivå med 2021.

Figur 9. Anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta efter huvudsaklig skadad kroppsdel och kön år 2022. Arbetstagare och egenföretagare.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (RAMS)

Näringsgren: Flest anmälningar per 1 000 sysselsatta inom Transport och magasinering

I figur 10 visas antalet anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro i relation till antalet sysselsatta för respektive branschgrupp och kön. Sysselsättningsuppgifterna som använts avser år 2021 (RAMS) då uppgifter om antal sysselsatta per branschgrupp ännu inte finns för 2022. Samtliga verksamma vid ett arbetsställe förs till samma branschgrupp oberoende av vad de jobbar med eller har för yrke.

Antalet sysselsatta varierar stort mellan olika branschgrupper. Likaså varierar könsfördelningen inom många branschgrupper. Inom exempelvis Vård och omsorg; sociala tjänster är kvinnorna i stor övervikt medan det motsatta gäller i branschgruppen Tillverkningsindustri. I branschgrupper med ett relativt sett litet antal sysselsatta kan en förhållandevis liten förändring i antalet anmälningar få stort genomslag i den relativa frekvensen.

Redovisningen följer den övergripande strukturen av branschgrupper (avdelning) som används i Standard för svensk näringsgrensindelning (SNI 2007). Antalet anmälningar och antalet sysselsatta per branschgrupp, som ligger till grund för de relativa frekvenserna, varierar kraftigt mellan olika branschgrupper.

Den genomsnittliga relativa frekvensen för kvinnor 2022 var 6,1, vilket är en markant minskning jämfört med 2021, men i nära nivå med antalet före pandemin 2019. Motsvarande antal för män var 7,7 under 2022, vilket är en marginell minskning jämfört med 2021.

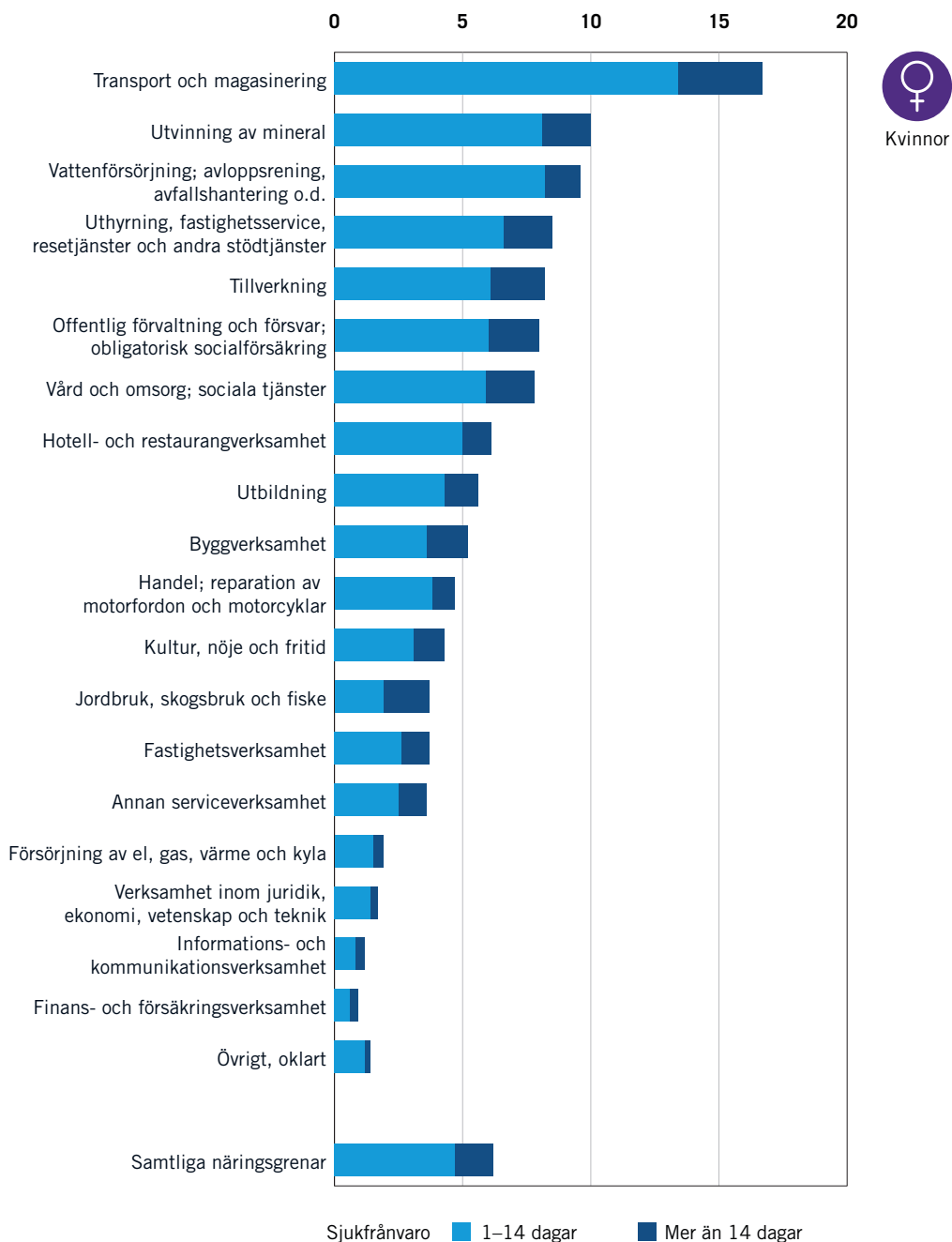
Bland kvinnor var det Transport och magasinering som hade flest antal anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta, 16,7. Jämför man med året före pandemin 2019 är det en marginell ökning 2022. Utvinning av mineral är den branschgrupp som har näst högst relativ frekvens bland kvinnor, 10,0. Det är i nivå med 2021. Vattenförsörjning; avloppsrening, avfallshantering o.d. har 9,6, vilket är i nivå med 2019, det vill säga före pandemin. Under 2021 hade Vård och Omsorg; sociala tjänster den näst högsta frekvensen, 13,0, men i och med att anmälningarna som rörde biverkningar av vaccination mot covid-19 har minskat kraftigt bland kvinnor under 2022, har den relativa frekvensen för branschgruppen minskat till 7,8.

Bland män var det Transport och magasinering som hade högst antal anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta under 2022, 16,7. Det är lika mycket som under 2021. Vattenförsörjning; avloppsrening, avfallshantering o.d. låg näst högst under 2022 med 14,2, vilket också är i nivå med 2021. Uthyrning, fastighetservice, resetjänster och andra stödtjänster har 13,9, vilket är en liten minskning jämfört med 2021.

Lägst antal anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta fanns inom branschgrupperna Informations- och kommunikationsverksamhet och Finans- och försäkringsverksamhet, bland både kvinnor och män.

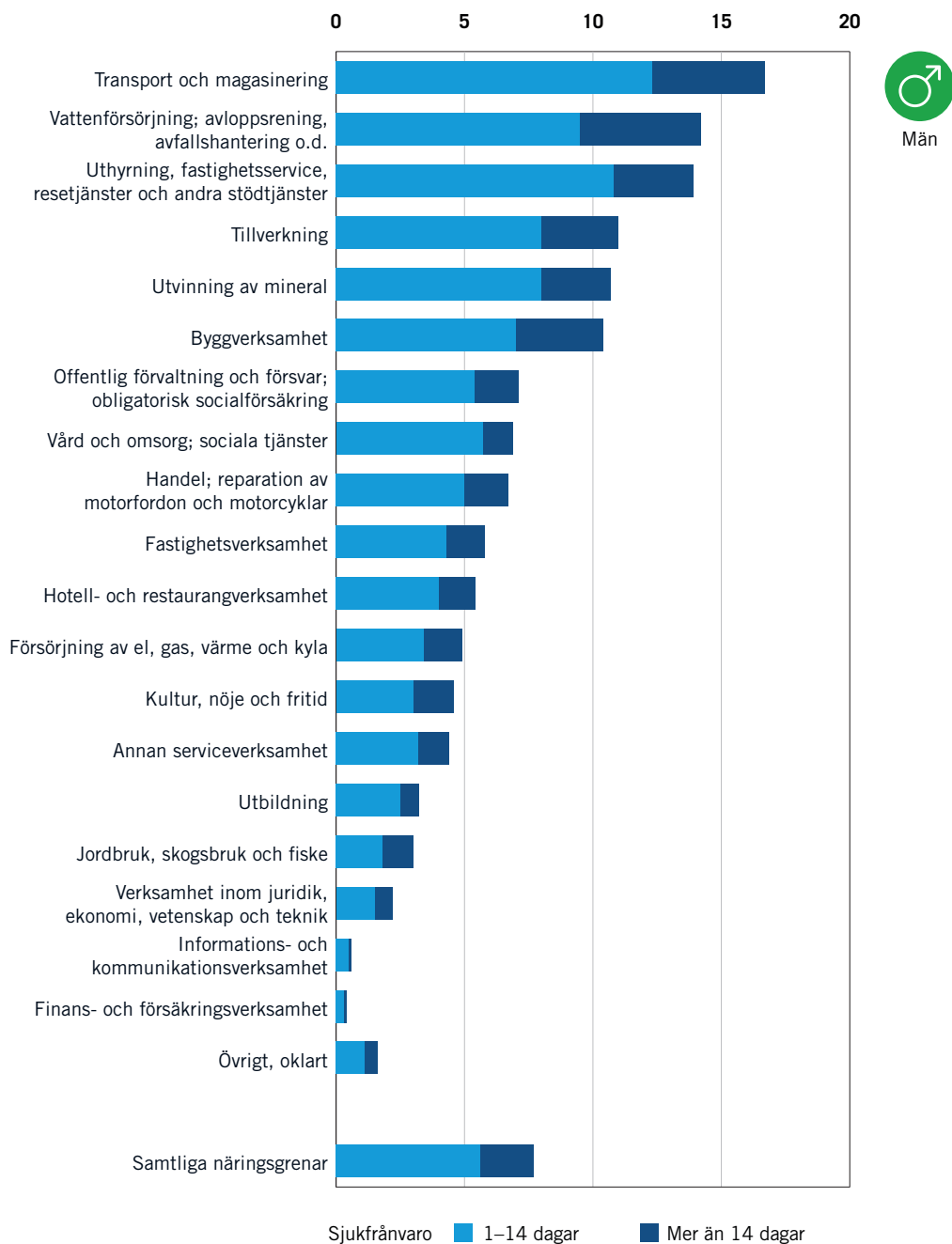
I tabell 2 i bilagan visas relativa frekvenser för olika branscher på en mer detaljerad nivå än i figur 10a och 10b.

Figur 10a. Anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta kvinnor efter näringsgren på avdelningsnivå år 2022. Arbetstagare och egenföretagare.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (RAMS)

Figur 10b. Anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta män efter näringsgren på avdelningsnivå år 2022. Arbetstagare och egenföretagare.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (RAMS)

Yrke: Flest anmälningar per 1 000 sysselsatta bland byggnadsträarbetare

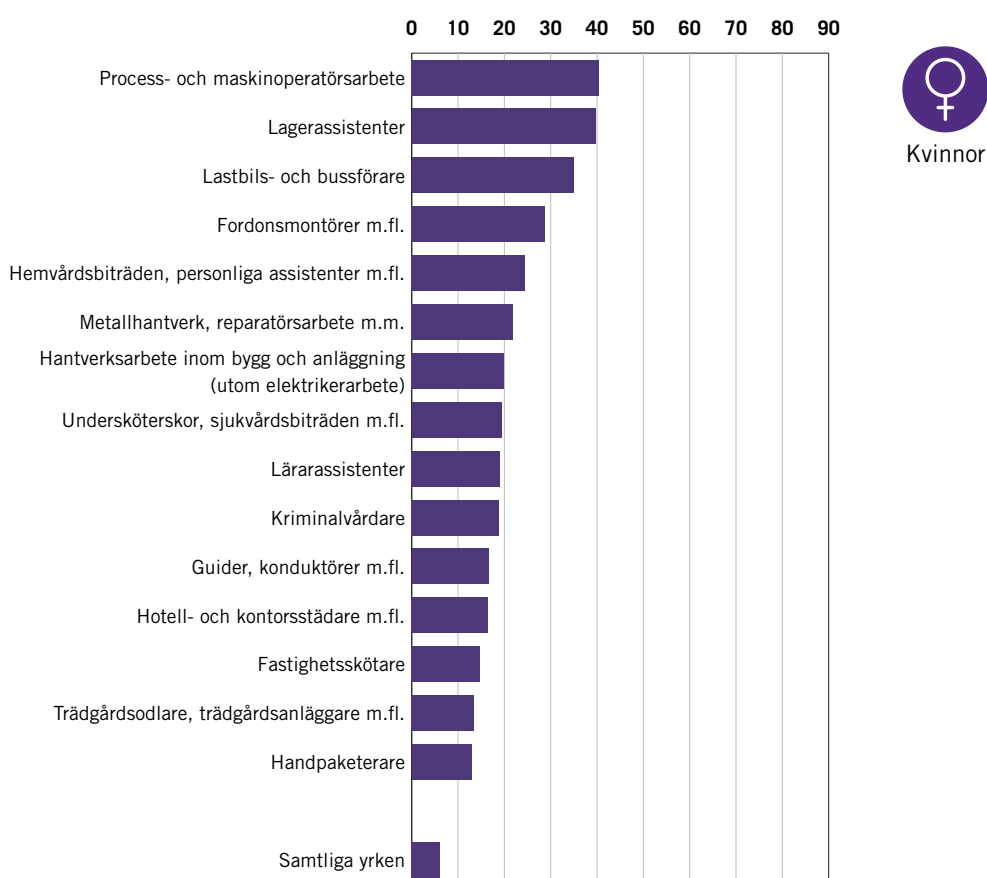
Antal anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro varierar stort mellan olika yrken. I figur 11a och 11b har antalet anmälningar satts i relation till hur många som jobbar inom respektive yrkesgrupp för kvinnor och män. Yrkesklassificeringen som används är ISCO-08, International Standard Classification of Occupations 2008. Uppgift om hur många som jobbar inom yrkesgruppen hämtas från SCB:s Arbetskraftsundersökningar (AKU) för 2022. Yrkesklassificeringen i denna rapport görs på flera nivåer. På den mest detaljerade nivån har många yrkesgrupper för få sysselsatta för att kunna redovisas, och kan då istället redovisas på en högre nivå. Redovisningen omfattar bara yrken som har en högre sysselsättningsgrad, med minst 5 000 sysselsatta kvinnor respektive män på redovisad nivå. Mindre yrkesgrupper innebär att skattningarna för dessa blir osäkra och tas därför inte med i redovisningen. Det innebär att det kan finnas riskutsatta yrkesgrupper som inte ingår i redovisningen. Vissa yrkesgrupper i figurerna redovisas bara för ett av könen, det kan bero på att färre än 5 000 av det motsatta könet är verksamma inom yrket, eller att det är färre än 10 anmälningar per yrke och kön.

Bland kvinnor var det process- och maskinoperatörsarbetare samt lagerassistenter som hade flest anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta, cirka 40 stycken. Det är något högre än de senaste åren. Lastbils- och bussförare har närmare 35 stycken. Det är en tydlig minskning jämfört med 2021 då det var den yrkesgrupp som hade flest anmälningar per 1 000 sysselsatta, 52,9 stycken. År 2022 är dock i nivå med 2020. Montörer är en yrkesgrupp som har ökat för varje år sedan några år tillbaka. Likaså har den relativa frekvensen för lärarassistenter ökat under de senare åren. Hemvårdsbiträden, personliga assistenter samt undersköterskor, sjukvårdsbiträden har minskat kraftigt under 2022 jämfört med 2021, vilket torde förklaras av att det var yrkesgrupper som ökade kraftigt på grund av biverkningar av vaccination mot covid-19. Nivån för dessa yrken 2022 är inte riktigt tillbaka på nivån som var före pandemin, 2019.

Bland män har byggnadsträarbetare och inredningssnickare den högsta frekvensen under 2022, 84,7. Det är en liten minskning jämfört med 2021, men i nivå med 2020. Jämfört med 2019 är det en kraftig minskning. Montörer var den yrkesgrupp som hade näst flest anmälningar, 55,2. Det är i nivå med antal anmälningar före pandemin. År 2019 var antal anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 män liksom år 2022, 7,7. De relativa frekvenserna för ett flertal yrkesgrupper har förändrats jämfört med 2019, exempelvis har maskinoperatörers, gummi- och plastindustri ökat, likaså för betongarbetare och trämaskinsinställare.

Truckförare var den yrkesgrupp som hade klart flest anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta under 2019-2021. Men då antalet sysselsatta har minskat inom den yrkesgruppen (färre än 5 000 stycken enligt AKU) är den inte längre med i denna redovisning.

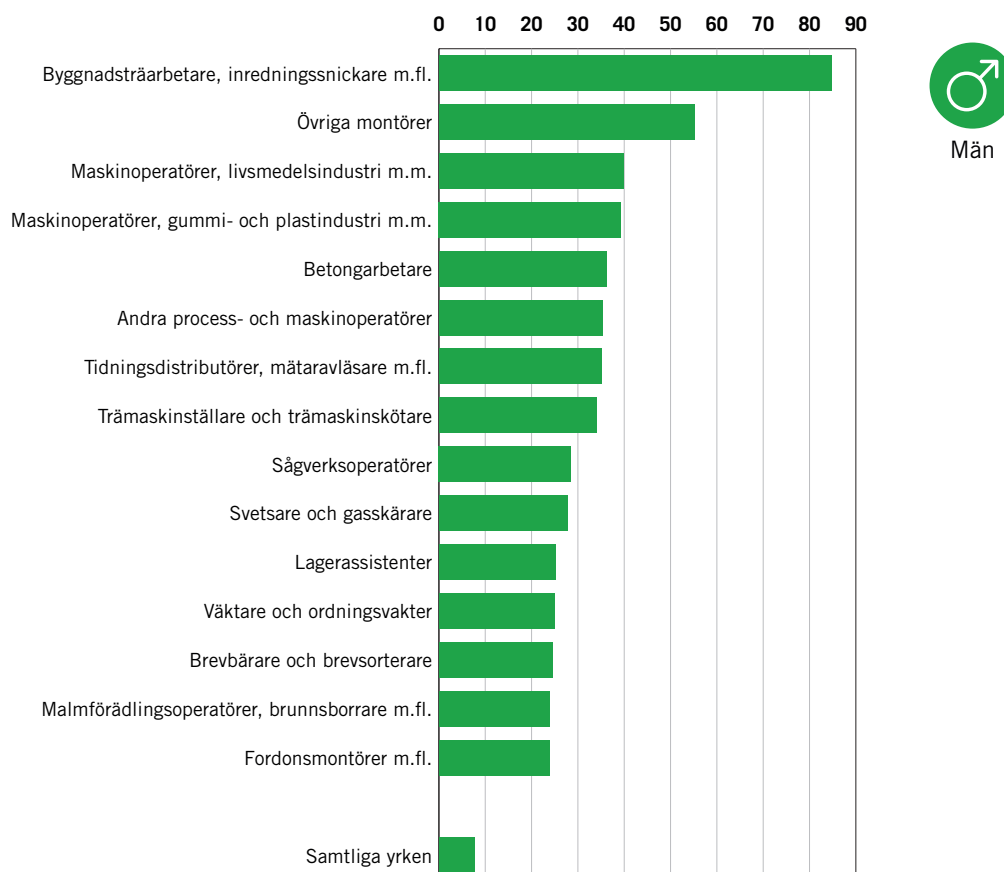
Figur 11a. Yrken¹ med flest anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta kvinnor år 2022. Arbetstagare och egenföretagare.

1) Omfattar yrken med minst 5 000 sysselsatta kvinnor samt minst 10 anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (AKU)

Figur 11b. Yrken¹ med flest anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta män år 2022. Arbetstagare och egenföretagare.

1) Omfattar yrken med minst 5 000 sysselsatta män samt minst 10 anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (AKU)

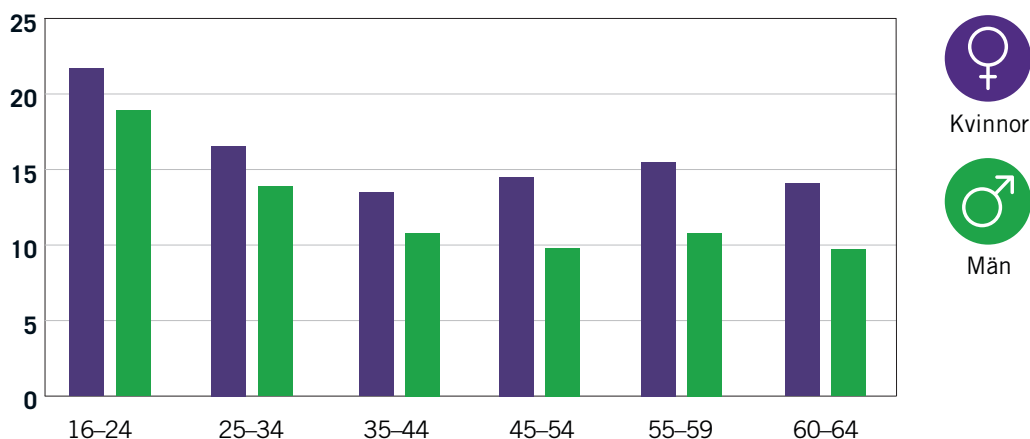
En mer omfattande tabell med fördelningen av anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro efter yrken finns i tabell 5 och 9 i tabellbilagan. Utöver antal anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro visar tabellen också antalet arbetsolyckor som orsakats av fall av person samt hur många som orsakats av tunga lyft eller av någon annan fysiskt ansträngande rörelse med belastning.

Arbetsolyckor utan sjukfrånvaro: Flest anmälningar per 1 000 sysselsatta bland unga

År 2022 fick Försäkringskassan in cirka 69 000 anmälningar om arbetsolyckor utan sjukfrånvaro som berörde arbetstagare och egenföretagare, vilket motsvarar 13,7 fall per 1 000 sysselsatta. Det är en marginell minskning från 2021, medan det är en ökning jämfört med 2020 och 2019.

Till skillnad från arbetsolyckor med sjukfrånvaro anmäldes fler arbetsolyckor utan sjukfrånvaro bland kvinnor än bland män (se figur 12). Liksom för arbetsolyckor med sjukfrånvaro så är det den yngsta åldersgruppen, 16–24 år, som har flest anmälningar per 1 000 sysselsatta bland både kvinnor och män. Men när det gäller arbetsolyckor utan sjukfrånvaro ligger kvinnorna högre än män med närmare 22 anmälningar per 1 000 sysselsatta jämfört med männen som har något lägre med närmare 19 anmälningar per 1 000 sysselsatta. Lägst antal anmälningar per 1 000 sysselsatta är det bland män i åldersgrupperna över 35 år. Fördelningen mellan könen och antal anmälningar per åldersgrupp liknar fördelningen som under perioden 2019–2021, men nivåerna skiljer sig lite.

Figur 12. Anmälda arbetsolyckor utan sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta efter åldersgrupp och kön år 2022. Arbetstagare och egenföretagare.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (AKU)

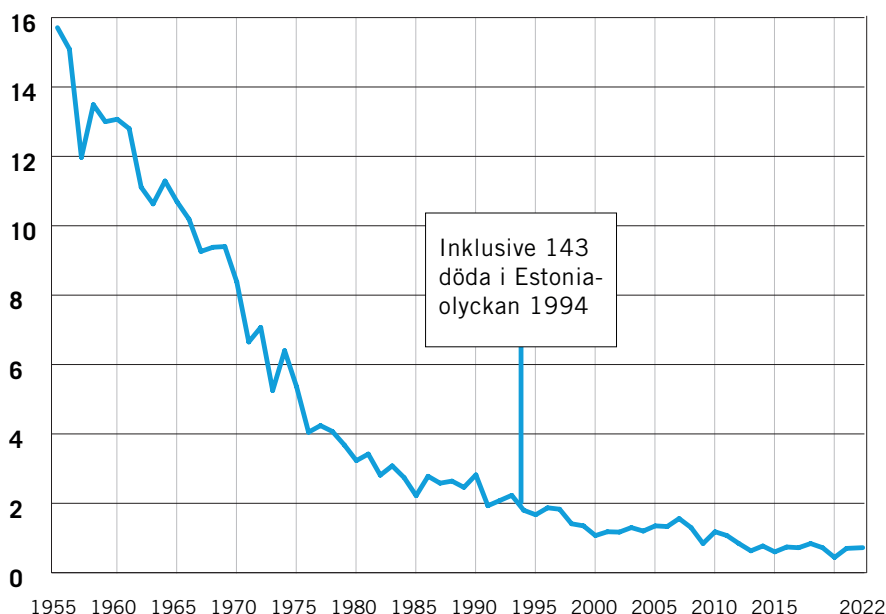
3. Arbetsolyckor med dödlig utgång

År 2022 inträffade 40 arbetsolyckor med dödlig utgång i den svenska arbetskraften, 35 arbetstagare (varav 9 kvinnor) och 5 egenföretagare (ingen kvinna). Det innebär 0,8 arbetsolyckor med dödlig utgång i arbete per 100 000 sysselsatta. Utöver dessa inträffade även 2 arbetsolyckor med dödlig utgång under 2022 bland utländska medborgare i samband med arbete i Sverige. Det omkom även 7 personer i arbetsmarknadsåtgärder eller i andra aktiviteter som omfattas av socialförsäkringsbalken men där personer inte ingår i den svenska arbetskraften. År 2021 omkom 39 arbetstagare och egenföretagare i arbetet, och 2020 var det 24 stycken. Under perioden 2013–2022 inträffade totalt 380 stycken arbetsolyckor med dödlig utgång i den svenska arbetskraften. I genomsnitt blir det nästan 40 stycken varje år.

Arbetstagare och egenföretagare: Flest arbetsolyckor med dödlig utgång bland egenföretagare per 100 000 sysselsatta

I ett långt perspektiv har antalet arbetsolyckor med dödlig utgång i arbetet bland arbetstagare minskat kraftigt. Figur 13 visar på en stor minskning av arbetsolyckor med dödlig utgång per 100 000 arbetstagare fram till slutet av 1970-talet och därefter en svagare nedgång fram till år 2000. Sedan ökade antalet arbetsolyckor med dödlig utgång per 100 000 sysselsatta något bland arbetstagare fram till år 2007. Efter det har trenden fortsatt att minska.

Figur 13. Antal arbetsolyckor med dödlig utgång per 100 000 arbetstagare år 1955–2022.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA) och Statistiska centralbyrån (RAMS)

För egenföretagare finns arbetsskadestatistik sedan 1979. För drygt 30 år sedan var antalet omkomna egenföretagare ungefär 30 stycken årligen, medan antalet under den senaste tioårsperioden årligen legat på som högst 11 stycken. För 2022 uppgick antalet dödsfall bland egenföretagare till 5 stycken. En jämförelse med antalet sysselsatta (relativ frekvens) visar en väsentligt högre frekvens för arbetsolyckor med dödlig utgång i arbete bland egenföretagare än bland arbetstagare, se tabell c nedan. Det beror framför allt på att många av de sysselsatta inom den skadedrabbade branschgruppen Jordbruk, skogsbruk och fiske är egenföretagare.

Tabell c: Arbetsolyckor med dödlig utgång per 100 000 sysselsatta. År 2013-2022.

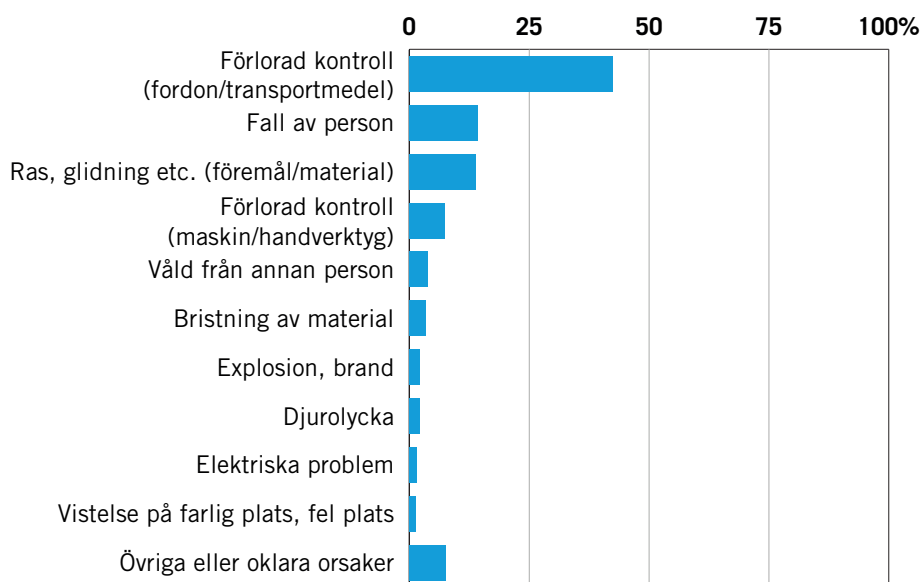
Sysselsatta	Kvinnor	Män	Totalt
Arbetstagare	0,1	1,2	0,7
Egenföretagare	0,1	3,5	2,2
Totalt	0,1	1,4	0,8

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (RAMS)

Orsaker: De flesta arbetsolyckorna med dödlig utgång har samband med fordon

Den klart vanligaste orsaken till arbetsolyckor med dödlig utgång i arbetet under åren 2013–2022 var Förlorad kontroll över fordon eller andra transportmedel. 161 stycken, eller 42 procent, av de totalt 380 arbetsolyckorna med dödlig utgång i arbete under perioden berodde på detta (figur 14).

Figur 14. Andel arbetsolyckor med dödlig utgång i arbete fördelat på avvikelse (orsak) år 2013–2022. Arbetstagare och egenföretagare. Procent.

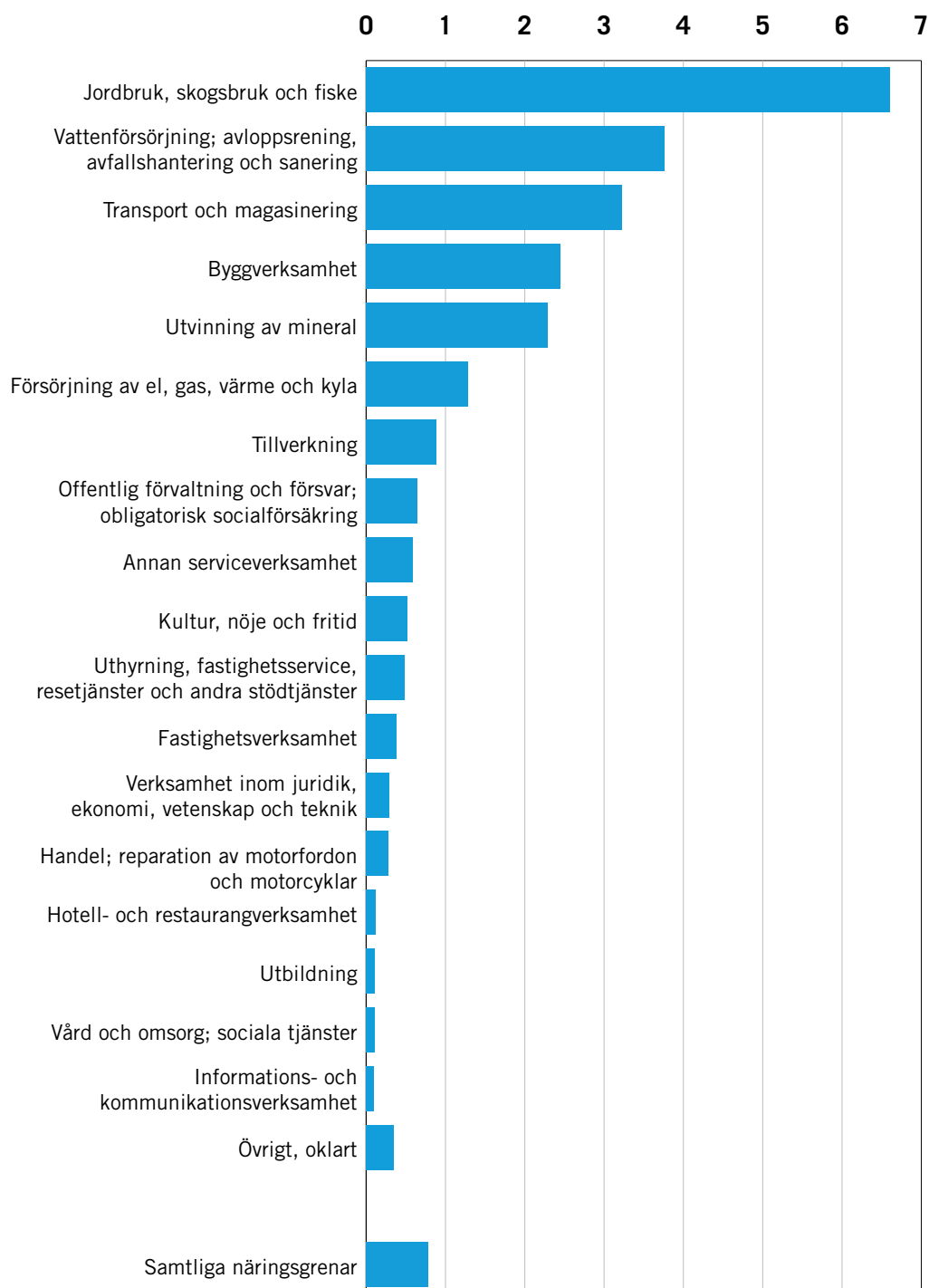
Källa: Arbetsmiljöverket (ISA)

Näringsgren: Flest arbetsolyckor med dödlig utgång per 100 000 sysselsatta inom Jordbruk, skogsbruk och fiske

De branschgrupper som har haft flest antal dödsolyckor i arbete 2013–2022 var Byggverksamhet, Jordbruk, skogsbruk och fiske samt Transport och magasinering. Bland egenföretagare var det flest omkomna inom Jordbruk, skogsbruk och fiske.

Sett till antal arbetsolyckor med dödlig utgång i förhållande till antal sysselsatta (relativ frekvens) i respektive branschgrupp, förolyckades flest i arbete under perioden 2013–2022 i branschgruppen Jordbruk, skogsbruk, fiske med 6,6 arbetsolyckor med dödlig utgång per 100 000 sysselsatta.

Figur 15. Arbetsolyckor med dödlig utgång per 100 000 sysselsatta fördelat på näringsgren på avdelningsnivå år 2013–2022.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (RAMS).

Arbetsolyckor med dödlig utgång bland utländsk arbetskraft

Den utländska arbetskraften i Sverige omfattas inte av den svenska socialförsäkringsbalkens bestämmelser utan av deras respektive hemländers försäkringssystem. Arbets-skador som drabbat utländsk arbetskraft som bara tillfälligt befinner sig i Sverige ska anmälas i deras hemland och därför har Försäkringskassan inga uppgifter om dessa arbets-skador. De kan därmed heller inte redovisas i den svenska officiella arbetsskadestatistiken.

Ett undantag görs för arbetsolyckor med dödlig utgång i arbetet som drabbat utländsk arbetskraft i Sverige, vilka särredovisas i den officiella arbetsskadestatistiken. Det inträffade 2 arbetsolyckor med dödlig utgång bland utländska medborgare 2022 i samband med arbete i Sverige. Det är emellertid svårt att uppskatta hur stor risken är för en utländsk arbetstagare att förolyckas i arbete i Sverige. Anledningen är att det inte finns någon uppgift om antalet personer i kategorin utländsk arbetskraft som är sysselsatta i Sverige. Det finns heller inte uppgift om deras arbetsgivare och därmed inte heller branschtillhörighet.

4. Arbetssjukdomar

År 2022 anmälde arbetsgivare närmare 16 600 arbetssjukdomar avseende arbetstagare och egenföretagare till Försäkringskassan. Det är en minskning med cirka 13 300 anmälningar (cirka 44 %) jämfört med 2021. Denna stora minskning kan i sin helhet kopplas till pandemin då anmälningarna på grund av covid-19 minskat mycket kraftigt medan förändringarna för andra exponeringsfaktorer inte varit så stora. Majoriteten av antalet anmälningar 2022 avsåg i likhet med tidigare år kvinnor.

Enligt socialförsäkringsbalkens 42:a kapitel 10§ ska arbetsgivare anmäla arbetsskador till Försäkringskassan. Arbetsskador som uppkommit på annat sätt än genom olycksfall i arbetet klassificeras som arbetssjukdomar.

År 2022 anmäldes cirka 16 600 arbetssjukdomar bland arbetstagare och egenföretagare till Försäkringskassan. Det var en kraftig minskning jämfört med år 2021 då motsvarande siffra var 29 900. Siffran för 2020 var 20 200 och år 2019 var det cirka 10 600 stycken anmälningar.

År 2022 avsåg drygt 7 av 10 anmälda arbetssjukdomar kvinnor, vilket är en något lägre andel än 2020 och 2021 men fortfarande högre än tidigare år. Antalet anmälda arbetssjukdomar 2022 motsvarar cirka 4,9 fall per 1 000 sysselsatta kvinnor och cirka 1,7 fall per 1 000 sysselsatta män, vilket var en stor minskning jämfört med 2021. Minskningen jämfört med 2021 var något större bland kvinnor (-47 %) än bland män (-42 %).

Sett ur ett längre tidsperspektiv, från 2003, så har utvecklingen över antalet anmälda arbetssjukdomar per 1 000 sysselsatta på det hela taget varit nedåtgående (se figur 2). De senaste åren har dock utvecklingen vänt. År 2019 syntes en liten uppgång i anmälningarna, en utveckling som under 2020 och 2021 har eskalerat med anledning av covid-19-pandemin. Sett till helåret 2022 har antalet anmälningar minskat kraftigt eftersom pandemin avtog med början framför allt under det andra kvartalet. Dock är helårssiffran för 2022 fortfarande högre än vad den var före pandemin, men det beror alltså i huvudsak på att det var många anmälningar som gjordes under det första kvartalet 2022.

Exponeringsfaktor: Kemiska och biologiska faktorer vanligaste orsaken

De uppgifter som lämnas i anmälan till Försäkringskassan ligger till grund för indelningen av arbetssjukdomarna i olika grupper. En indelning görs utifrån den exponeringsfaktor som anmälaren misstänker orsakat de besvär den skadade fått. Organisatoriska och sociala faktorer, Ergonomiska belastningsfaktorer, Fysikaliska faktorer, Industriella faktorer samt Kemiska eller biologiska faktorer utgör här en övergripande indelning.

Organisatoriska och sociala faktorer kan handla om stress, hög arbetsbelastning, små möjligheter att påverka arbetets utförande eller problem i relationer med kollegor och chefer. Ergonomiska belastningsfaktorer orsakas ofta av en kombination av olika orsaker, bland annat tunga lyft och förflyttningar av bördor, ensidigt och monotont arbete samt olämpliga arbetsställningar. Kemiska eller biologiska faktorer kan handla om kemiska ämnen exempelvis isocyanater samt även om biologiska ämnen såsom bakterier, virus och parasiter.

De vanligaste orsakerna till anmälda arbetssjukdomar år 2022 var Kemiska och biologiska faktorer (48 %) följt av Organisatoriska och sociala faktorer (22 %) och Ergonomiska belastningsfaktorer (17 %). Man kan notera att den förändring av fördelningen av exponeringsfaktorerna som inträffade under pandemiåren 2020-2021 nu under 2022 till viss del återgått till vad som gällde 2019 och tidigare. Detta beror till stor del på att pandemin ebbade ut under 2022 och att anmälningar om smitta som ingår i huvudgruppen Kemiska och biologiska faktorer minskade kraftigt.

Andelen Organisatoriska och sociala faktorer samt Ergonomiska faktorer, har fortfarande en betydligt lägre andel av de anmälda arbetssjukdomarna än före pandemin. Sett till antal anmälningar har de minskat något under pandemiåren och ligger på en lite lägre nivå än vad de gjorde före pandemin.

Tabell d: Anmälda arbetssjukdomar efter exponeringsfaktor år 2022. Arbetstagare och egenföretagare

Exponeringsfaktor	Kvinnor		Män		Totalt	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Kemiska och biologiska faktorer	6 210	52	1 716	37	7 926	48
- därav smitta	5 919	49	1 616	35	7 535	45
Fysikaliska faktorer	592	5	641	14	1 233	7
- därav vibrationer	41	0	274	6	315	2
- därav buller	171	1	280	6	451	3
Ergonomiska belastningsfaktorer	1 598	13	1 238	27	2 836	17
Organisatoriska och sociala faktorer	2 953	25	702	15	3 655	22
Industriella faktorer, material och produkter	459	4	178	4	637	4
Övriga, oklara faktorer	172	1	123	3	295	2
Samtliga	11 984	100	4 598	100	16 582	100

Kursiva rader ingår inte i Samtliga, då de utgör delgrupper av respektive kategori ovan.

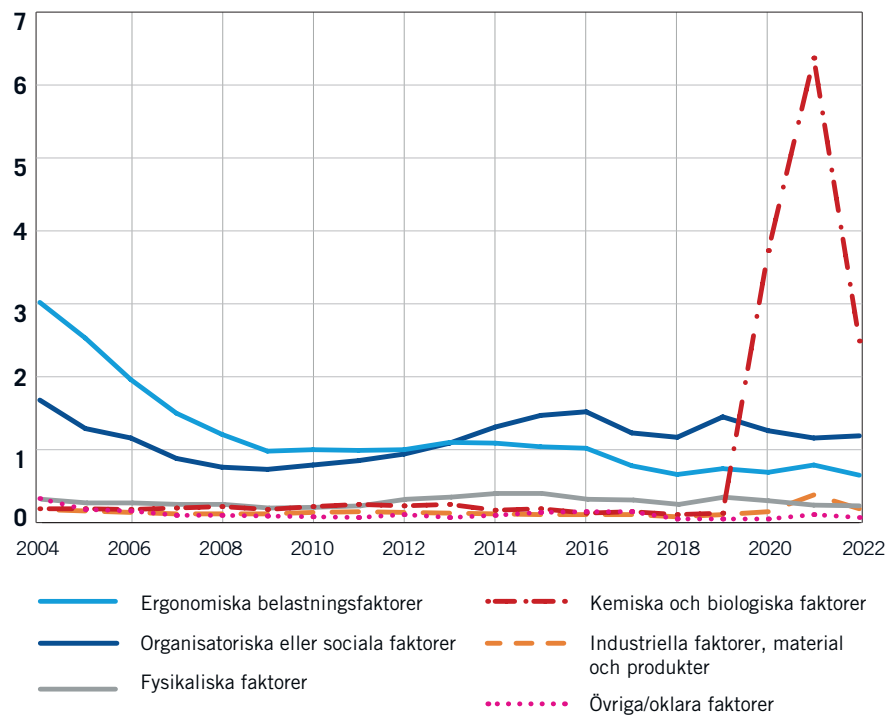
Källa: Arbetsmiljöverket (ISA)

I figur 16a och 16b visas utvecklingen från år 2004 av antalet anmälda arbetssjukdomar per 1 000 sysselsatta för arbetstagare och egenföretagare i åldern 16–64 år per exponeringsfaktor. Sett från 2004 är det tydligt att Ergonomiska belastningsorsaker sjunkit över tid, bland både kvinnor och män. I början av 2010-talet skedde ett skifte för kvinnor genom att Organisatoriska och sociala faktorer tog över som den vanligaste exponeringsfaktorn. Något liknande kan inte ses för män. Under 2016-2018 minskade antalet anmälningar av Organisatoriska och sociala faktorer bland kvinnor något, för att 2019 åter nå en något högre nivå. Efter 2019 har dock antalet anmälningar åter minskat. Anmälningar orsakade av Ergonomiska belastningsfaktorer har under flera års tid varierat lite från ett år till ett annat.

Den exceptionella ökningen för Kemiska och biologiska faktorer som sågs under pandemiåren 2020 och 2021 jämfört med tidigare år har brutits under 2022. Trots minskningen av antalet anmälda arbetssjukdomar per 1 000 sysselsatta orsakat av Kemiska och biologiska faktorer (där smitta ingår) är den fortfarande störst bland både kvinnor och män, i synnerhet bland kvinnor.

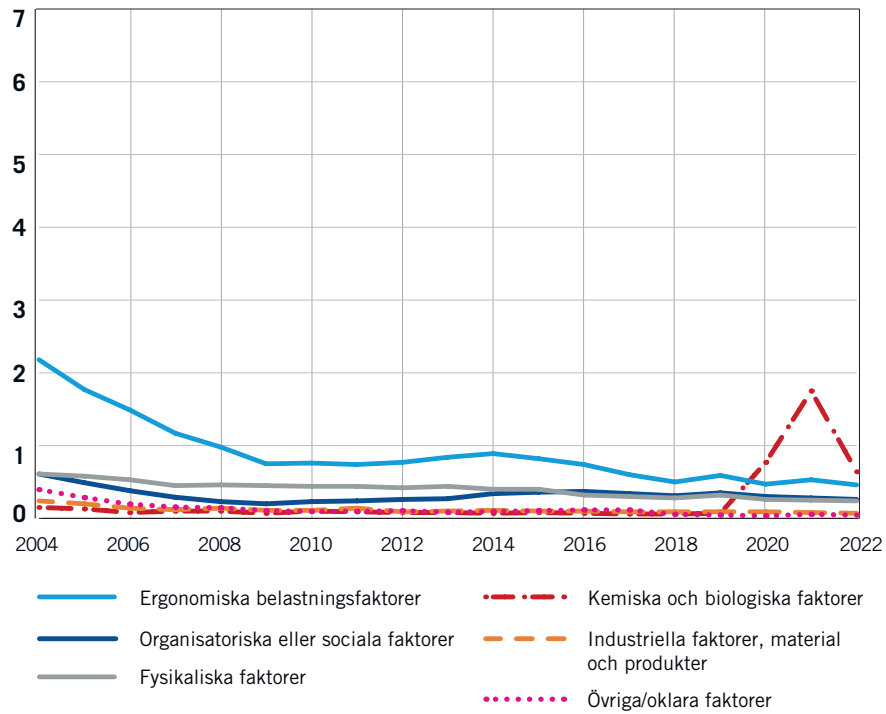
För de övriga huvudgrupperna av exponeringsfaktorer har utvecklingen mellan 2021 och 2022 varit betydligt lugnare, med förhållandevis små förändringar.

Figur 16a. Antal anmälda arbetssjukdomar per 1 000 sysselsatta kvinnor år 2004-2022, efter exponeringsfaktor (huvudgrupp). Arbetstagare och egenföretagare.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (RAMS)

Figur 16b. Antal anmälda arbetssjukdomar per 1 000 sysselsatta män år 2004-2022, efter exponeringsfaktor (huvudgrupp). Arbetstagare och egenföretagare.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (RAMS)

Besvär: Besvär av infektioner vanligast

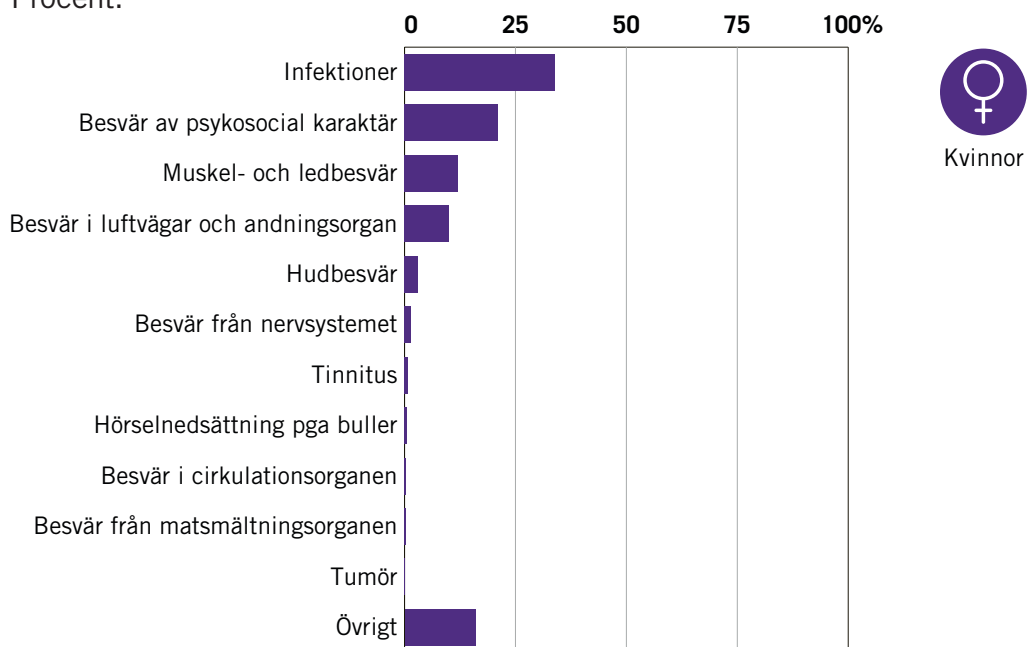
De besvär som vid anmälningstillfället uppfattats som de huvudsakliga ligger till grund för indelningen av arbetssjukdomarna i besvärskategorier. Kategorierna bygger i princip på vilket organ eller organsystem som drabbats.

Som en kvardröjande effekt av covid-19-pandemin är infektioner fortfarande det vanligaste besväret för kvinnor (34 %) och det näst vanligaste besväret bland män (21 %). För männen var muskel- och ledbesvär vanligast (24 %). Före pandemin har besvär av infektioner anmälts i mycket liten utsträckning, högst en eller ett par procent av anmälningarna. Antalsmässigt utgör denna kategori närmare 5 000 anmälningar 2022, 4 000 kvinnor och 1 000 män. Detta kan jämföras med åren innan pandemin bröt ut, exempelvis 2019 då det totalt inkom 138 anmälningar som hade infektion som huvudsakligt besvär.

Vid sidan av infektionerna fortsätter besvär av psykosocial karaktär att vara vanligt för kvinnor, knappt 2 600 anmälda arbetssjukdomar för 2022. Till antalet är det en i stort sett oförändrad siffra men i förhållande till övriga besvär så har andelen ökat från 11 procent år 2021 till 21 procent år 2022. Det beror på att andelen med besvär av infektioner har minskat så kraftigt. År 2022 har besvär i luftvägar och andningsorgan halverats i antal, även om det utgör ungefär lika stor andel i förhållande till övriga faktorer som 2021.

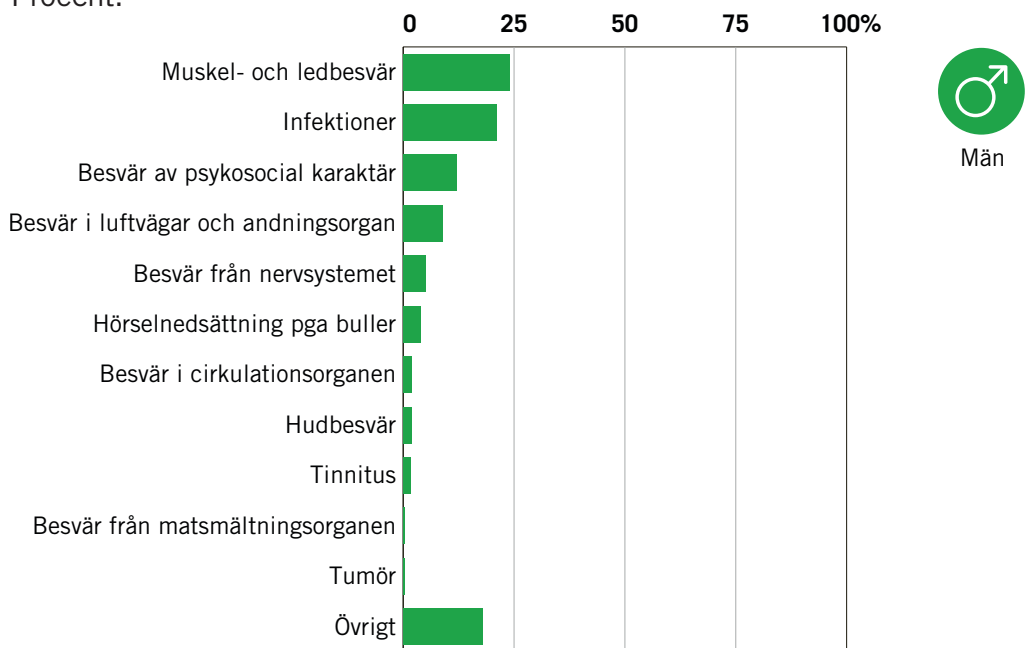
För män var muskel- och ledbesvär det vanligaste besväret 2022, drygt 1 100 anmälningar eller 24 procent. Muskel- och ledbesvär har minskat något mätt i antal anmälningar 2022 jämfört med 2021, men utgör nu – i och med det minskade antalet besvär av infektioner 2022 – en betydligt större andel (24 %) i förhållande till de övriga besvärerna. Precis som bland kvinnor har antal anmälningar med besvär i luftvägar och andningsorgan halverats i antal även bland män, även om det utgör ungefär lika stor andel i förhållande till övriga faktorer som 2021.

Figur 17a. Andel anmälda arbetssjukdomar för kvinnor efter huvudsakliga besvär år 2022. Arbetstagare och egenföretagare. Procent.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA)

Figur 17b. Andel anmälda arbetssjukdomar för män efter huvudsakliga besvär år 2022. Arbetstagare och egenföretagare. Procent.

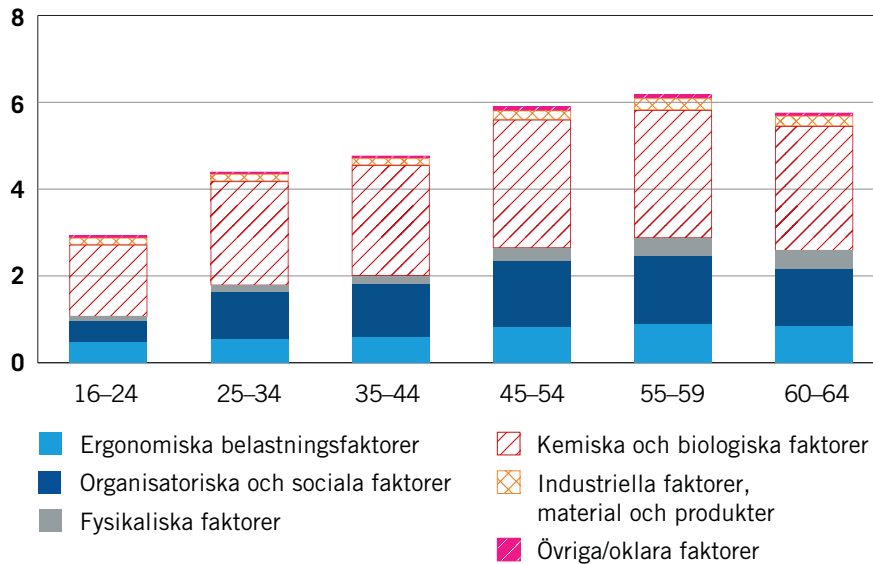
Källa: Arbetsmiljöverket (ISA)

Ålder: Antal anmälningar per 1 000 sysselsatta ökar med stigande ålder

Arbetssjukdomar utvecklar sig ofta under en längre tidsperiod, men den drabbades ålder som redovisas utgår från när arbetssjukdomen anmäldes. För både kvinnor och män gäller att antalet anmälningar per 1 000 sysselsatta ökar med stigande ålder (se figur 18a och 18b). Även i dessa figurer, i synnerhet för kvinnorna, syns effekten av det stora antalet pandemirelaterade anmälningar år 2022 tydligt (Kemiska och biologiska faktorer).

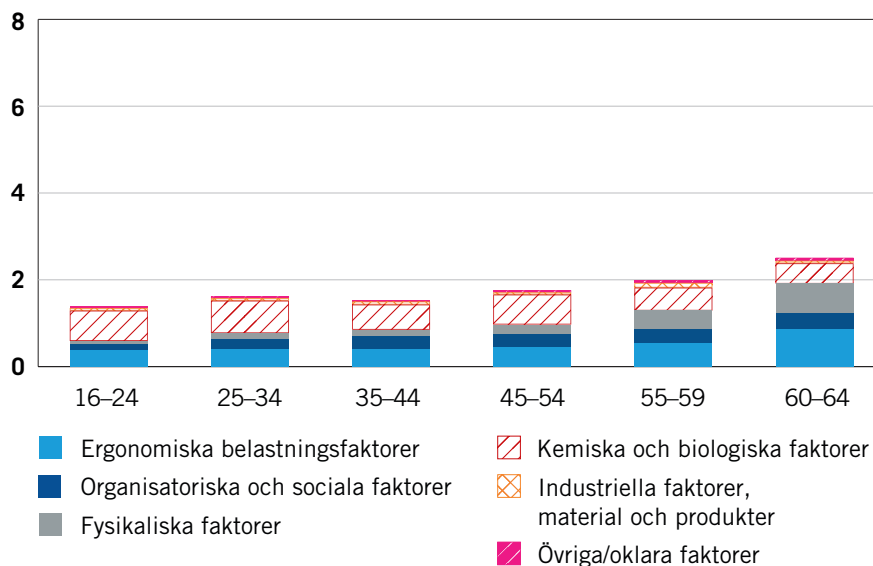
När det gäller kvinnor ökar antalet anmälningar successivt upp till åldersgruppen 60–64 år. För män är mönstret i stort sett likartad men på lägre nivåer än för kvinnorna. Bland kvinnor var anmälningar av arbetssjukdomar på grund av Kemiska och biologiska faktorer vanligast i samtliga åldersgrupper år 2022. Även bland yngre män var Kemiska och biologiska faktorer vanligast, upp till åldersgruppen 45-54 år. Hos de äldre männen var Ergonomiska belastningsfaktorer vanligast 2022.

Figur 18a. Anmälda arbetssjukdomar per 1 000 sysselsatta kvinnor efter åldersgrupp år 2022. Arbetstagare och egenföretagare.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (AKU)

Figur 18b. Anmälda arbetssjukdomar per 1 000 sysselsatta män efter åldersgrupp år 2022. Arbetstagare och egenföretagare.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (AKU)

Näringsgren: Flest anmälningar per 1 000 sysselsatta inom Vård och omsorg; sociala tjänster för både kvinnor och män

I figur 19a och 19b visas antalet anmälda arbetssjukdomar per 1 000 sysselsatta per kön efter branschgrupp. Här visas även fördelningen efter exponeringsfaktor (huvudgrupp) för respektive branschgrupp. Branschindelningen följer Standard för svensk näringsgrensindelning 2007 (SNI 2007). I tabellbilagans tabell 2 är redovisningen mer detaljerad.

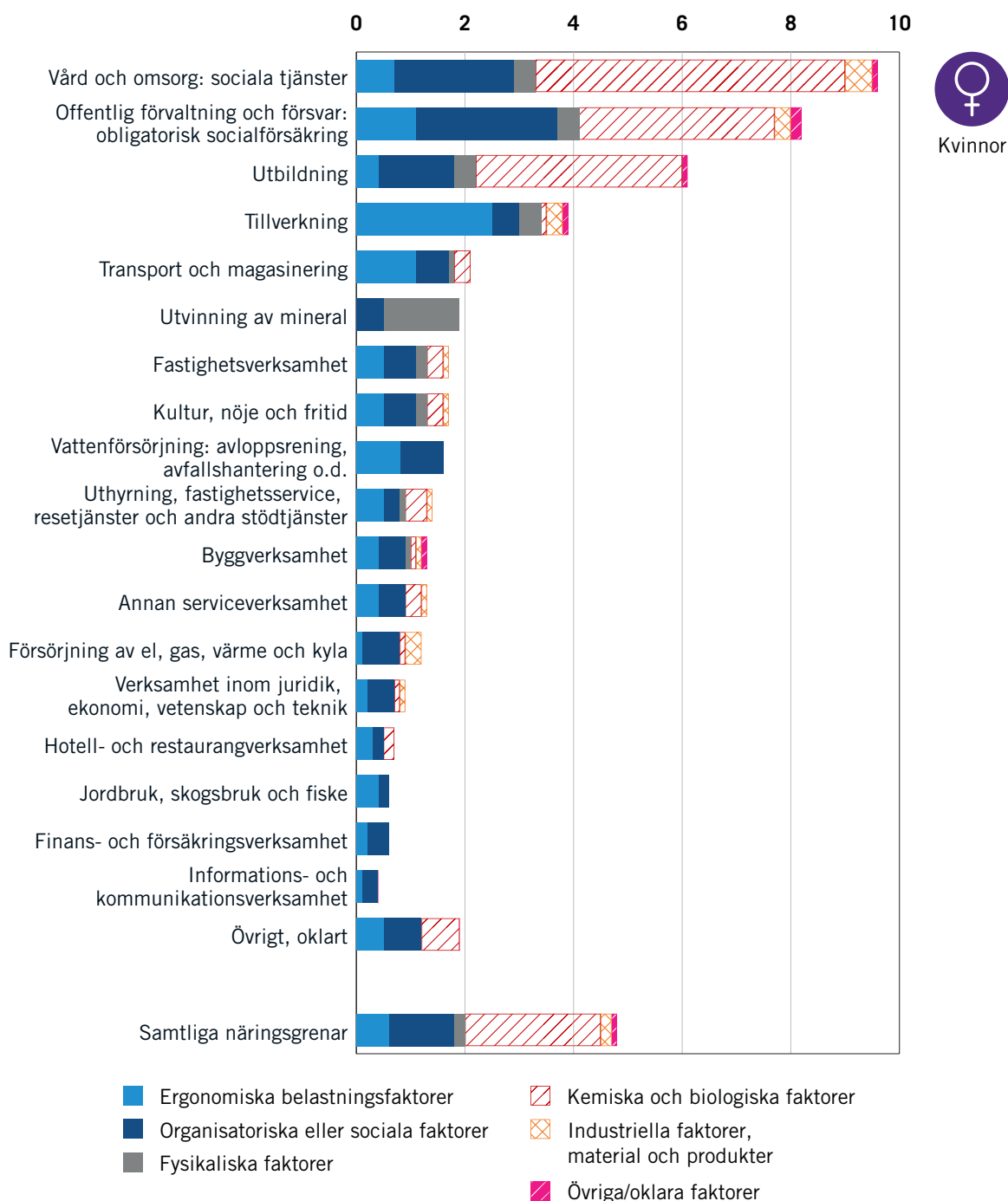
Sysselsättningsuppgifterna som använts avser år 2021 (RAMS), då uppgifter om antal sysselsatta per branschgrupp ännu inte finns tillgängliga för år 2022. Samtliga verksamma vid ett arbetsställe förs till samma bransch oberoende av vad de jobbar med eller har för yrke.

Som nämnts tidigare i denna rapport varierar antalet sysselsatta stort mellan olika branschgrupper. Likaså varierar könsfördelningen i många branschgrupper. I små branschgrupper kan förhållandevis blygsamma förändringar i antalet anmälningar få stort genomslag på de relativa frekvenserna.

När man tittar på de anmälda arbetssjukdomarna uppdelade på branschgrupp syns fortfarande effekterna av covid-19-pandemin tydligt under 2022. Den branschgrupp som 2022 hade flest anmälda arbetssjukdomar per 1 000 sysselsatta kvinnor var Vård och omsorg; sociala tjänster, 9,6 anmälningar. Den dominerande exponeringsfaktorn var Kemiska och biologiska faktorer som ensamt utgjorde närmare tre femtedelar av alla anmälningar i branschgruppen. Innan pandemin bröt ut utgjorde denna exponeringsfaktor en relativt liten del av de anmälda arbetssjukdomarna men har vuxit stort under 2020 och 2021. Näst flest anmälningar per 1 000 sysselsatta hade Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring. Även i denna branschgrupp är inslaget av anmälningar på grund av Kemiska och biologiska faktorer stort. Därefter var det Utbildning som hade flest anmälningar. Även där dominerade anmälningar på grund av Kemiska och biologiska faktorer. Inom dessa tre branschgrupper var det Organisatoriska och sociala faktorer som var den näst vanligaste exponeringsfaktorn.

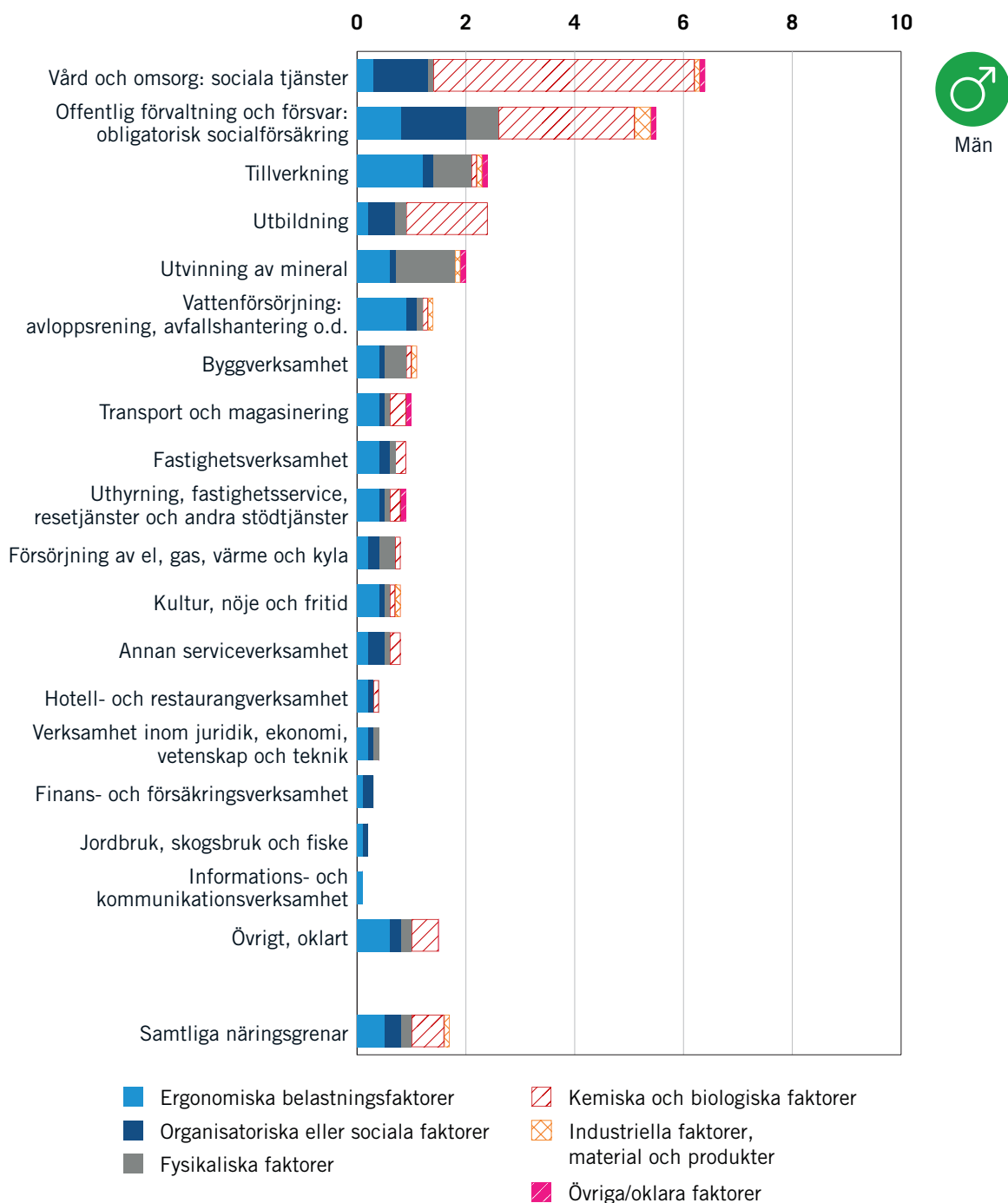
Män uppvisar ett liknande mönster som kvinnor, dock på lägre nivåer. Även här var Vård och omsorg; sociala tjänster den klart största branschgruppen sett till antalet anmälningar per 1 000 sysselsatta (6,4 anmälningar). Även för män dominerade de Kemiska och biologiska faktorerna stort. Därefter följer Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring med 5,5 anmälningar per 1 000 sysselsatta. Även bland män var det Organisatoriska och sociala faktorer som var den näst vanligaste exponeringsfaktorn inom dessa branschgrupper.

Figur 19a. Anmälda arbetssjukdomar per 1 000 sysselsatta kvinnor efter exponeringsfaktor och näringsgren på avdelningsnivå år 2022. Arbetstagare och egenföretagare.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (RAMS)

Figur 19b. Anmälda arbetssjukdomar per 1 000 sysselsatta män efter exponeringsfaktor och näringsgren på avdelningsnivå år 2022. Arbetstagare och egenföretagare.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (RAMS)

Yrke: Flest anmälningar per 1 000 sysselsatta bland fordonsmontörer

I figur 20a och 20b har antalet anmälningar satts i relation till hur många som jobbar inom respektive yrkesgrupp¹. Uppgift om hur många som jobbar inom yrkesgruppen hämtas från SCB:s Arbetskraftsundersökningar (AKU) för år 2022. I vissa yrkesgrupper arbetar endast ett fåtal personer vilket gör skattningarna för dessa osäkra. Därför redovisas bara yrken med minst 5 000 sysselsatta män eller kvinnor.

Yrkesklassificeringen görs på flera nivåer. På den mest detaljerade nivån har många yrkesgrupper för få sysselsatta för att kunna redovisas. Det kan alltså finnas riskutsatta yrkesgrupper som inte ingår i redovisningen. Några yrkesgrupper i figur 20a och 20b redovisas bara för ett av könen, det kan bero på att färre än 5 000 av det motsatta könet är verksamma inom yrket, eller att det är färre än 10 anmälningar per yrke och kön.

År 2022 innebar en återgång till läget före pandemin i så motto att fordonmontörer m. fl. var den yrkesgrupp bland kvinnor som hade flest antal anmälda arbetssjukdomar, drygt 32 anmälningar per 1 000 sysselsatta. Därefter följer undersköterskor, sjukvårdsbiträden m.fl. med knappt 28 anmälningar samt hemvårdsbiträden, personliga assistenter m.fl. med drygt 19 anmälningar per 1 000 sysselsatta.

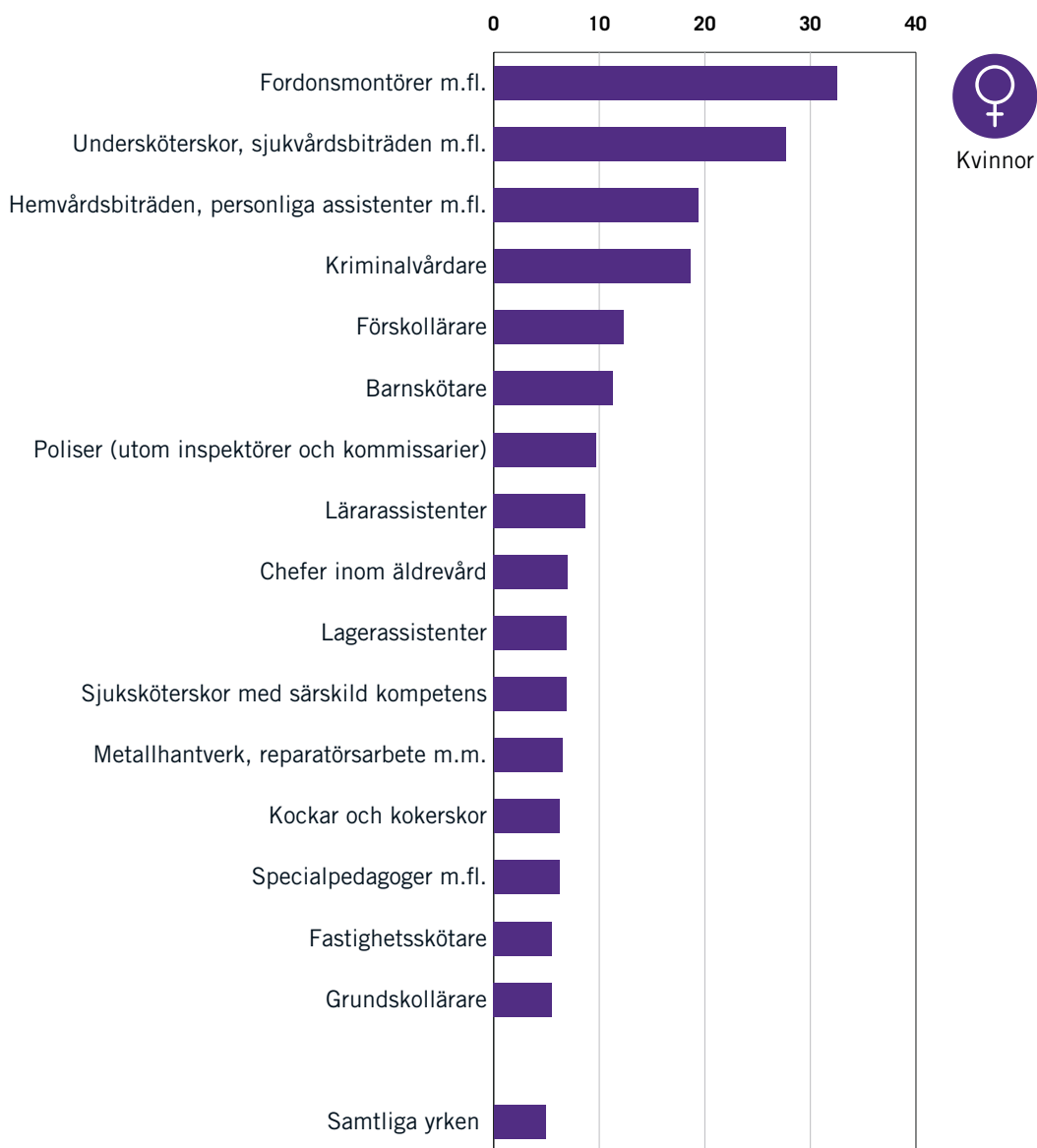
Bland männen var det i likhet med kvinnorna fordonsmontörer som hade det högsta relativa talet för anmälda arbetssjukdomar 2022 med drygt 19 anmälningar per 1 000 sysselsatta följt av poliser med drygt 14 anmälningar. Vårdyrken ligger dock fortfarande relativt högt upp på listan även för männen. Undersköterskor, sjukvårdsbiträden m.fl. hade knappt 13 anmälningar och hemvårdsbiträden, personliga assistenter m.fl. hade drygt 11 anmälningar per 1 000 sysselsatta under 2022.

Den relativa frekvensen för flera yrkesgrupper inom vård- och omsorgsbranschen har i flera fall minskat betydligt bland både kvinnor och män 2022 jämfört med 2021.

Arbetssjukdomarnas fördelning efter yrke redovisas mer detaljerat i tabell 5 och 9 i tabellbilagan. Där framgår också hur många av de anmälda arbetssjukdomarna som uppges bero på Ergonomiska belastningsfaktorer, Kemiska och biologiska faktorer eller Organisatoriska och sociala faktorer.

1) Här används yrkesklassificeringen, ISCO-08, International Standard Classification of Occupations 2008.

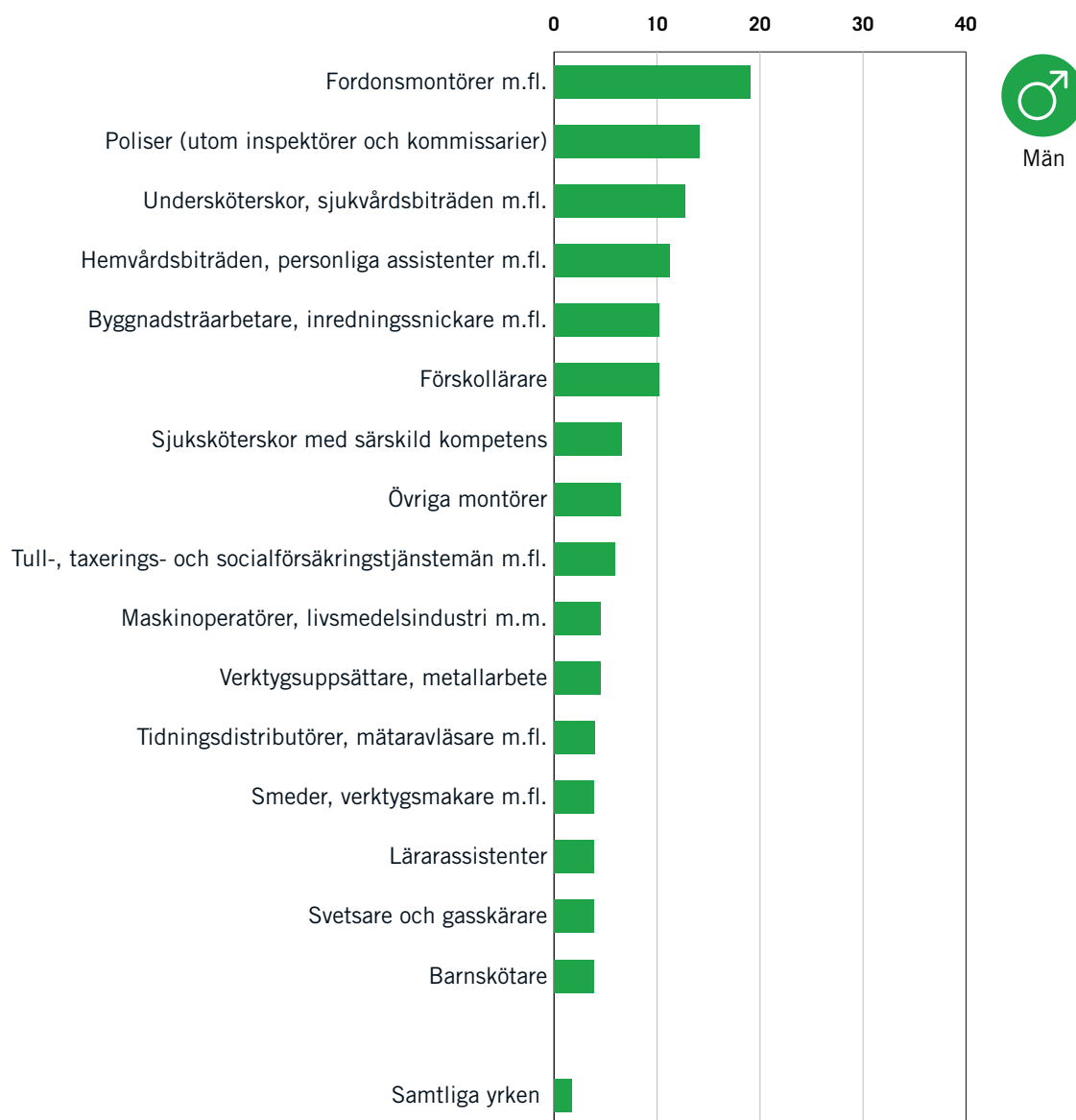
Figur 20a. Yrken¹ med flest anmälda arbetssjukdomar per 1 000 sysselsatta kvinnor år 2022. Arbetstagare och egenföretagare.

1) Omfattar yrken med minst 5 000 sysselsatta kvinnor samt minst 10 anmälda arbetssjukdomar.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (AKU)

Figur 20b. Yrken¹ med flest anmälda arbetssjukdomar per 1 000 sysselsatta män år 2022. Arbetstagare och egenföretagare.

1) Omfattar yrken med minst 5 000 sysselsatta män samt minst 10 anmälda arbetssjukdomar.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (AKU)

Organisatoriska och sociala faktorer: Flest anmälningar per 1 000 sysselsatta inom Offentlig förvaltning och försvar samt Vård och omsorg

År 2022 stod andelen anmälda arbetssjukdomar som uppgetts vara orsakade av Organisatoriska och sociala faktorer för 22 procent av det totala antalet anmälda arbetssjukdomar jämfört med 12 procent år 2021. Den förändringen beror nästan uteslutande på det kraftigt minskade antalet anmälningar på grund av Kemiska och biologiska faktorer, främst smitta, under 2022 jämfört med pandemiåren 2020 och 2021. Sett till antalet anmälningar rörande Organisatoriska och sociala faktorer har förändringarna varit relativt små de senaste åren.

För kvinnor stod anmälningarna av Organisatoriska och sociala faktorer år 2022 för 25 procent av de anmälda arbetssjukdomarna, vilket gör detta till den näst vanligaste orsaken bland kvinnor efter Kemiska och biologiska faktorer, där smitta ingår. Bland män stod Organisatoriska och sociala orsaker för 15 procent av de anmälda arbetssjukdomarna.

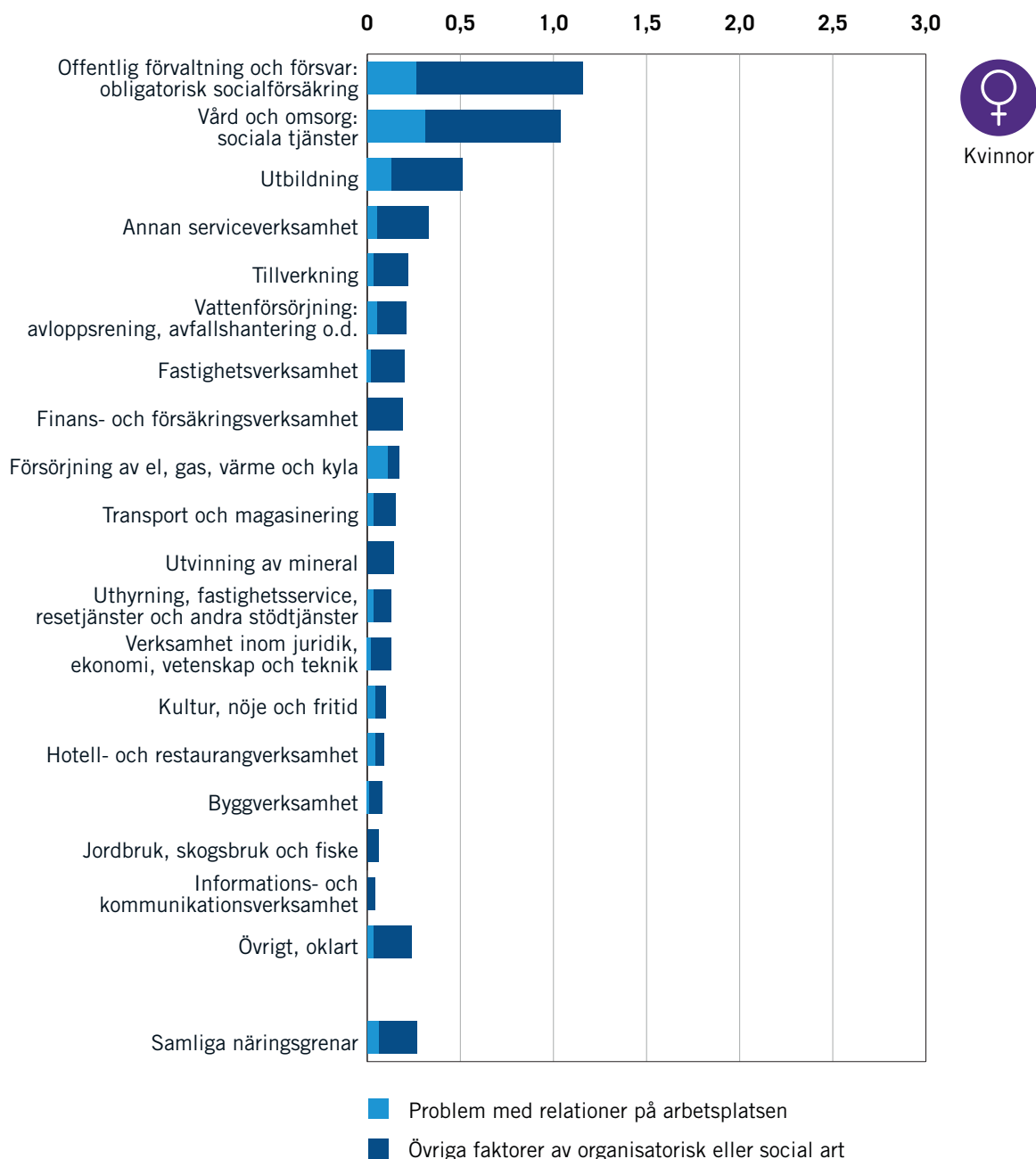
Anmälda arbetssjukdomar som uppges bero på Organisatoriska och sociala orsaker handlar ofta om alltför mycket arbete eller för hög arbetstakt (stress) samt om problem i relationerna på arbetsplatsen, vilket kan innefatta kränkningar, mobbning, utfrysning och trakasserier, och kan avse förhållandet till överordnade och arbetskamrater.

I figur 21a och 21b redovisas de branschgrupper som hade de högsta antalen anmälda arbetssjukdomar per 1 000 sysselsatta till följd av Organisatoriska och sociala faktorer år 2022. Sett till samtliga branschgrupper anmäldes under 2022 cirka 1,2 arbetssjukdomar per 1 000 sysselsatta kvinnor till följd av Organisatoriska och sociala faktorer. Motsvarande siffra bland män var 0,3. Av figurerna framgår också hur stor andel av anmälningarna som kan hänföras till problem med relationer på arbetsplatsen, eller andra faktorer av organisatorisk eller social art.

Branschgrupperna Offentlig förvaltning och försvar och Vård och omsorg; sociala tjänster hade högst antal anmälningar per 1 000 sysselsatta kvinnor som var orsakade av Organisatoriska och sociala faktorer. Övriga faktorer (till exempel alltför mycket arbete och hög arbetstakt) var vanligare orsak än problem i relationer.

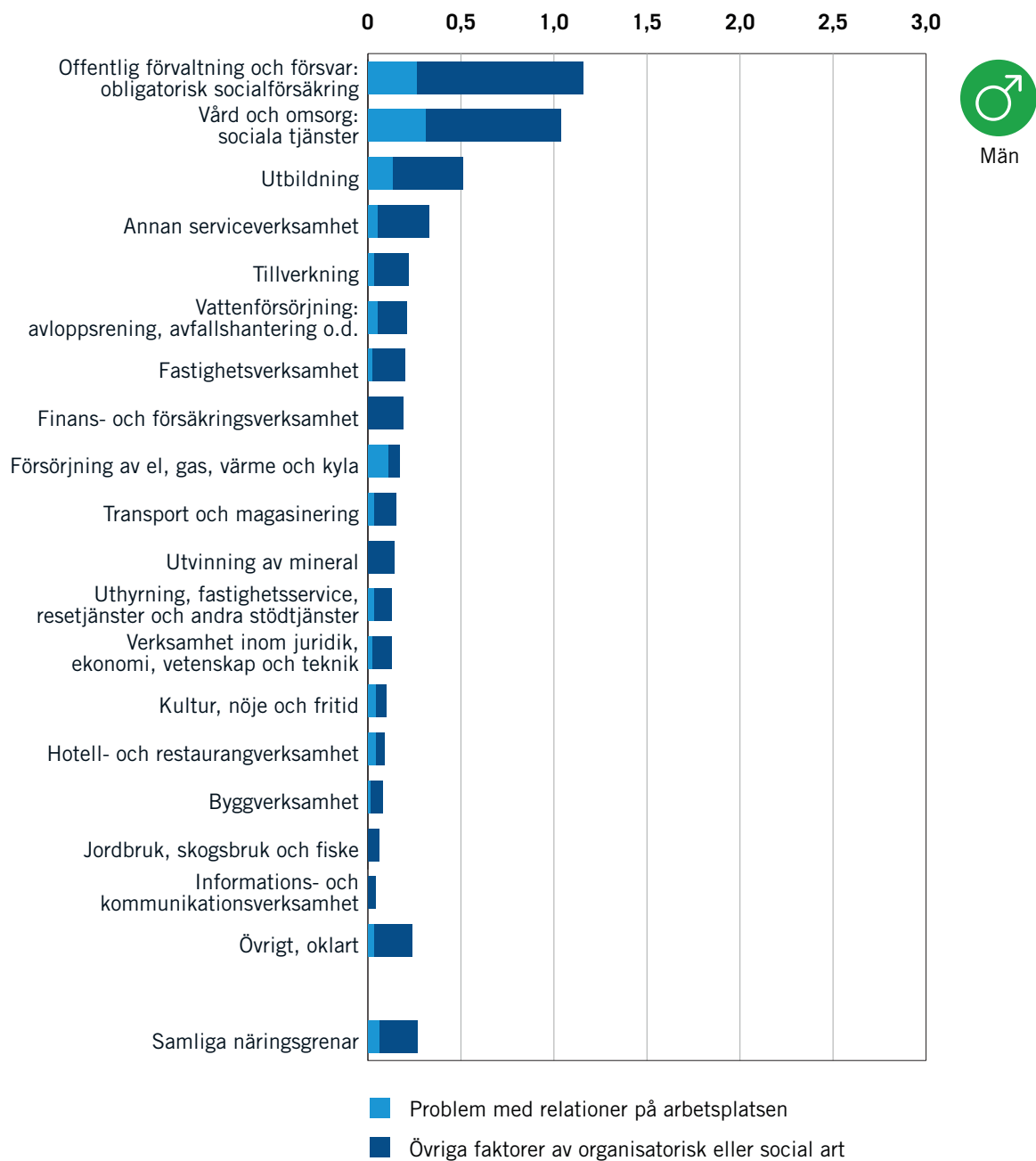
Högsta antalet anmälda arbetssjukdomar per 1 000 sysselsatta män var inom samma branschgrupper som bland kvinnor: Offentlig förvaltning och försvar och Vård och omsorg; sociala tjänster. Dock är nivåerna genomgående lägre för män. Även bland män var övriga faktorer, där bland annat alltför mycket arbete och hög arbetstakt ingår, vanligare orsak än problem i relationer.

Figur 21a. Anmälda arbetssjukdomar per 1 000 sysselsatta kvinnor där exponeringsfaktorn är organisatoriska och sociala faktorer efter näringsgren på avdelningsnivå år 2022. Arbetstagare och egenföretagare.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (RAMS)

Figur 21b. Anmälda arbetssjukdomar per 1 000 sysselsatta män där exponeringsfaktorn är organisatoriska och sociala faktorer efter näringsgren på avdelningsnivå år 2022. Arbetstagare och egenföretagare.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (RAMS)

5. Arbets-skador utanför arbetskraften

Arbets-skadeförsäkringen omfattar inte bara arbetstagare och egenföretagare och därför inkommer även anmälningar gällande personer som inte räknas in i den svenska arbetskraften. I denna kategori anmäldes drygt 2 100 arbetsolyckor med sjukfrånvaro och 450 arbetssjukdomar under 2022.

För skolelever gäller arbets-skadeförsäkringen först från och med årskurs 7 och endast när eleven i sin utbildning utför arbete som liknar det som "vanligen utförs vid förvärvsarbete". Det anmäls dock arbets-skador bland studerande även om dessa inträffat vid tillfällen som inte omfattas av arbets-skadeförsäkringen. Studerande räknas inte som sysselsatta, oavsett om de omfattas av arbets-skadeförsäkringen eller inte.

Rekryter, hemvärnsmän och lottor samt personer som medverkar i civilförsvaret omfattas inte av arbets-skadeförsäkringen. Dessa omfattas i stället av bestämmelser gällande statligt personskadeskydd och den försäkringen gäller även under resor och på fritiden. Samma sak gäller för intagna på en kriminalvårdsanstalt. För en fullständig beskrivning av bestämmelserna om statligt personskadeskydd, se kapitel 43 i socialförsäkringsbalken (2010:110).

År 2022 anmäldes 262 arbets-skador (232 arbetsolyckor med sjukfrånvaro och 30 arbetssjukdomar) bland personer i arbetsmarknads-politiska program. Vidare gjordes 1 155 anmälningar gällande elever och studerande. Det har också anmälts 164 arbets-skador bland praktikanter och lärlingar. Detta är ungefär i nivå med antalet anmälningar 2021.

Tabell e: Antal anmälda arbets-skador utanför arbetskraften år 2022.

Anställningsform	Arbetsolyckor med sjukfrånvaro			Arbetssjukdomar		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Personer i arbetsmarknads-politiskt program	96	136	232	17	13	30
Elev, studerande (ej praktikanställd)	430	701	1 131	16	8	24
Statligt personskadeskydd ¹	71	530	601	121	268	389
Praktikant/lärling	59	99	158	3	3	6
Totalt	656	1 467	2 123	157	292	449

1) Värnpliktiga, hemvärnsmän/lotter och intagna vid kriminalvårdsanstalt

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA)

6. Arbets-skador inom EU

Sverige ligger under EU:s genomsnitt när det gäller både arbetsolyckor med dödlig utgång i arbetet och arbetsolyckor med fler än tre sjukfrånvarodagar. Inom EU samordnas arbets-skadestatistiken av statistikkontoret Eurostat. Sverige deltar sedan 1994 i detta samarbete.

Eurostats redovisning av arbets-skador

Det är svårt att göra jämförelser med god kvalitet mellan olika länder. Länderna har sinsemellan helt skilda system som bygger på olika lagstiftning. Det finns två typer av system, de som är lagbaserade (Sverige med flera) och de som är försäkringsbaserade. Systemen omfattar olika grupper på arbetsmarknaden och olika typer av arbets-skador.

I många länder begränsas arbets-skadestatistiken till de arbetsolyckor som har lett till fler än tre sjukfrånvarodagar från arbetet. EU-statistiken har för att få jämförbarhet mellan länderna också begränsats på motsvarande sätt. Arbetsolyckor med fler än tre sjukfrånvarodagar redovisas i denna publikation per 100 000 sysselsatta.

Anmälningssgraden anses variera mycket mellan länderna. Antalet arbetsolyckor för länder med lagbaserade system räknas upp med uppskattat procenttal för att kompensera för underanmälan. Detta innebär att uppgifterna om arbetsolyckor med fler än tre sjukfrånvarodagar som redovisas, för bland annat Sverige, inte bygger på det faktiska antalet anmälda fall utan på beräknat antal inträffade fall. Detta gäller endast arbetsolyckor utan dödlig utgång.

EU- statistiken har begränsats till 13 gemensamma branschgrupper² för att få jämförbarhet mellan medlemsländers statistik.

2) De 13 branscher som ingår i redovisningen av arbetsolyckor är: A Jordbruk, skogsbruk och fiske, C Tillverkning, D Försörjning av el, gas, värme och kyla, E Vattenförsörjning; avloppsrening, avfallshantering och sanering, F Byggverksamhet, G Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar, H Transport och magasinering, I Hotell- och restaurangverksamhet, J Informations- och kommunikationsverksamhet, K Finans- och försäkringsverksamhet, L Fastighetsverksamhet, M Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik, N Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster

Standardiserad olycksfallsfrekvens

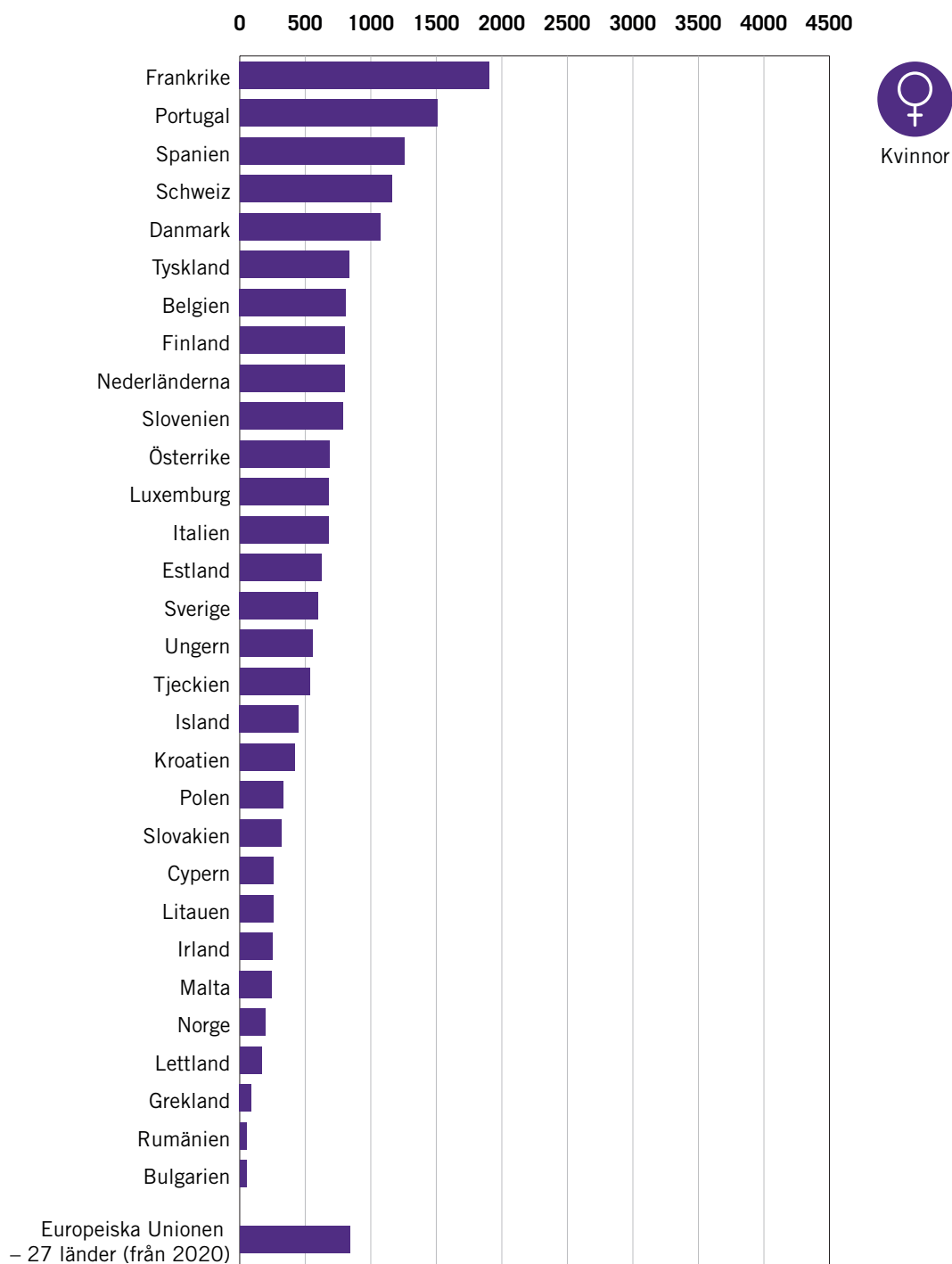
Det är ett faktum att arbetsolyckor är mycket vanligare i vissa branscher än andra. Detta innebär att ett lands industristruktur, beroende på andelen högrisksektorer, påverkar den totala relativa frekvensen av olycksfall i arbetet i landet. Om man till exempel jämför länder där ett större antal människor, relativt andra medlemsstater, är verksamma inom högrisksektorer såsom jordbruk, byggnadsverksamhet eller transport kan dessa länder få en högre total nationell olycksfallsfrekvens. För att motverka denna effekt beräknas ett "standardiserat" antal olycksfall i arbetet per 100 000 sysselsatta per medlemsland genom att varje bransch ges samma vikt på nationell nivå som i hela Europeiska unionen (standardiserad olycksfallsfrekvens). Standardisering gäller endast arbetsolyckor utan dödlig utgång.

Arbetsolyckor med fler än tre sjukdagar: Den relativa frekvensen lägre i Sverige än i EU

Figur 22a och 22b visar arbetsolyckor med fler än tre sjukfrånvarodagar i förhållande till antal sysselsatta år 2020 i EU:s 27 medlemsländer samt Norge, Island och Schweiz. Av diagrammen framgår att spridningen mellan länderna var stor samt att Sverige redovisade ett lägre olyckstal än många andra medlemsländer. Det finns också länder som redovisade betydligt lägre olyckstal än Sverige. Skillnaden mellan Sverige och EU:s 27 medlemsländer var större bland män än bland kvinnor. Som tidigare konstaterats måste alla jämförelser mellan olika länder tolkas med stor försiktighet.

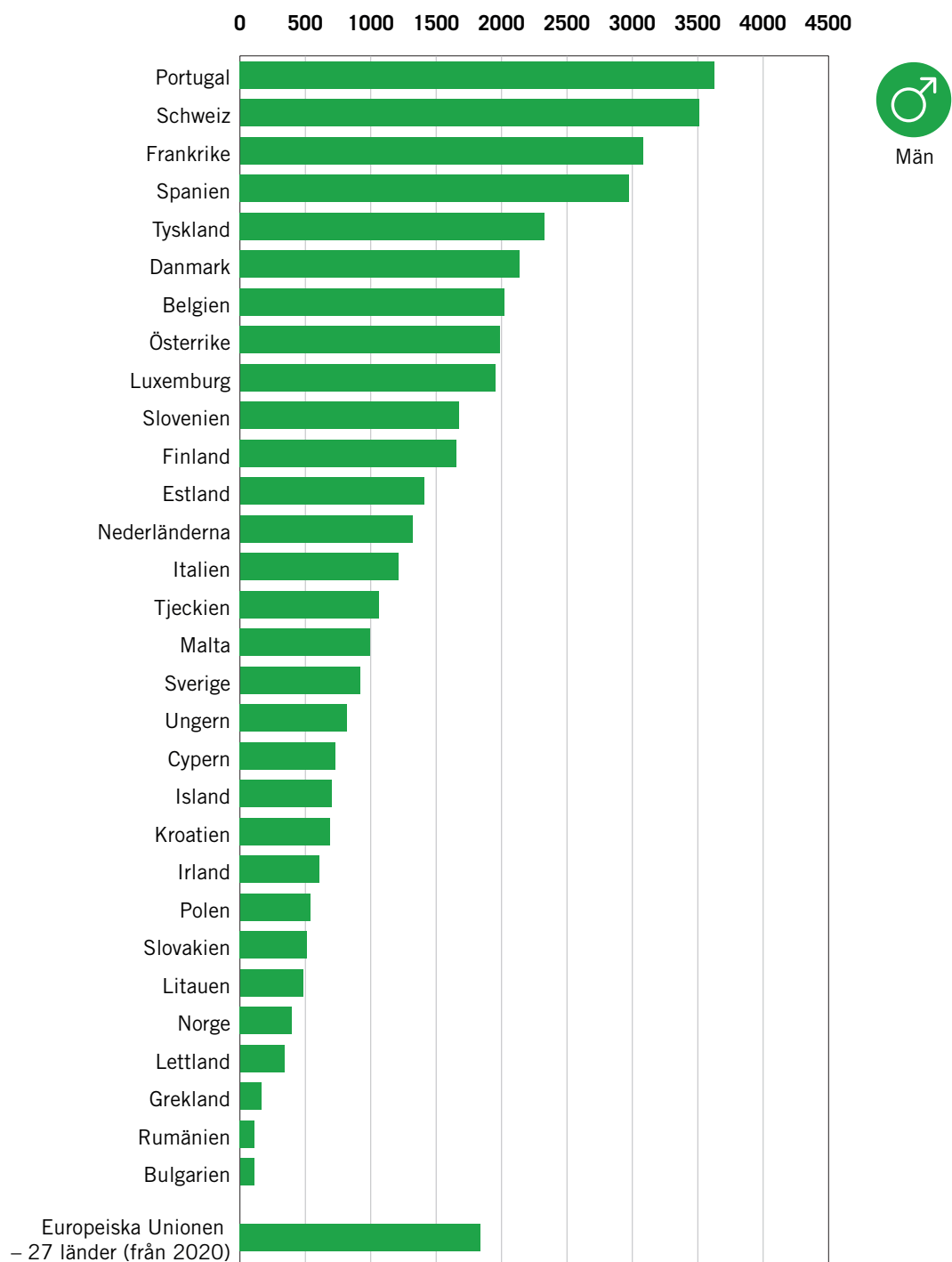
Figur 22a och 22b visar att den relativa frekvensen av arbetsolyckor med fler än tre sjukfrånvarodagar per 100 000 sysselsatta kvinnor respektive män 2020 var högre i genomsnitt inom EU:s 27 medlemsländer jämfört med Sverige.

Figur 22a. Arbetsolyckor med fler än 3 sjukfrånvarodagar per 100 000 sysselsatta kvinnor inom Europeiska unionen år 2020 fördelat på medlemsland (27 medlemsländer samt Norge, Island och Schweiz). 13 gemensamma branscher.

Källa: Eurostat

Figur 22b. Arbetsolyckor med fler än 3 sjukfrånvarodagar per 100 000 sysselsatta män inom Europeiska unionen år 2020 fördelat på medlemsland (27 medlemsländer samt Norge, Island och Schweiz). 13 gemensamma branscher.

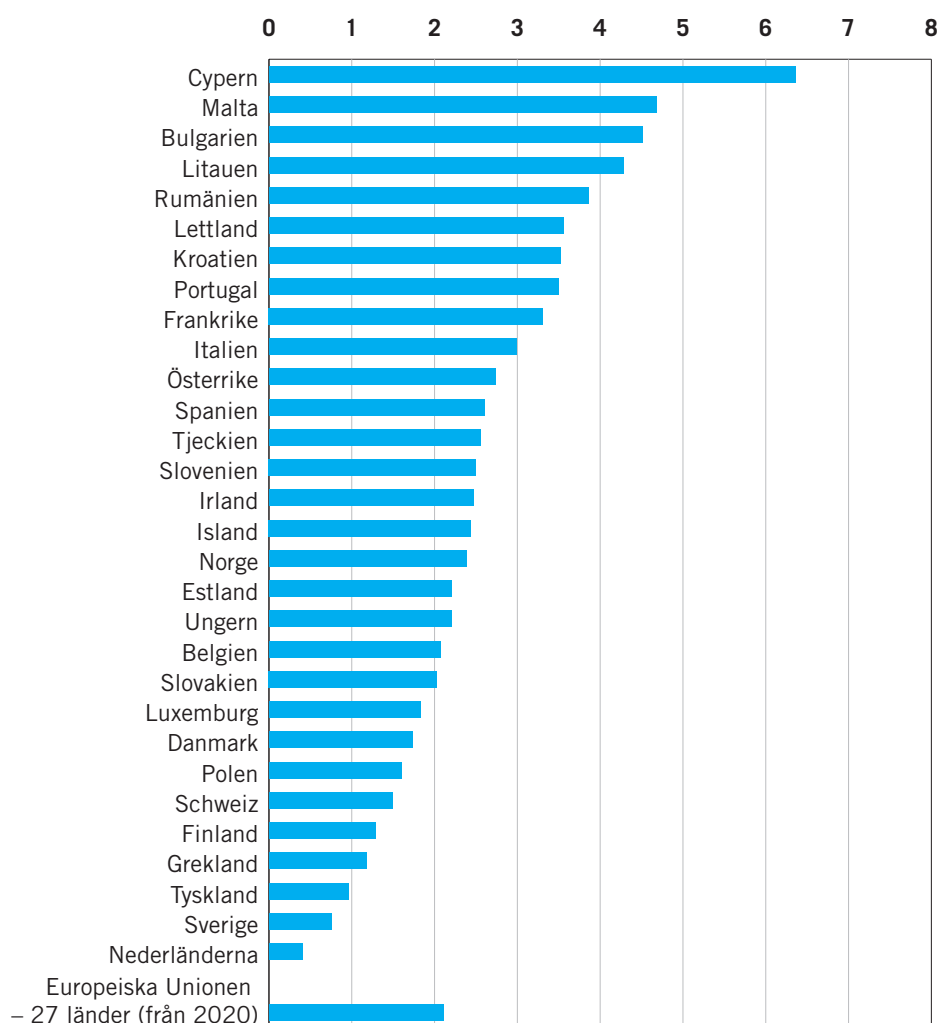

Källa: Eurostat

Arbetsolyckor med dödlig utgång inom EU: Cypern i topp

Figur 23 visar att arbetsolyckor med dödlig utgång var vanligare inom EU27 än i Sverige i de 13 gemensamma branschgrupperna år 2020. För Sveriges del utgörs underlaget i figuren nedan av 23 arbetsolyckor i de aktuella 13 branschgrupperna 2020. Se även kapitel 3 Arbetsolyckor med dödlig utgång.

Figur 23. Arbetsolyckor med dödlig utgång per 100 000 sysselsatta inom Europeiska unionen år 2020 fördelat på medlemsland (27 medlemsländer samt Norge, Island och Schweiz). 13 gemensamma branscher.

Källa: Eurostat

Godkända arbetssjukdomar: Svårt med jämförelser

Beträffande arbetssjukdomar pågår ett arbete på Eurostat för att få fram harmoniserad statistik inom EU för godkända arbetssjukdomar. Detta är dock betydligt svårare än för arbetsolyckorna. Vad som räknas som en arbetssjukdom och hur den hanteras beror på det sociala försäkringssystemet i respektive medlemsland. Det pågår en testperiod, men det är svårt att få uppgifterna jämförbara mellan medlemsländerna eftersom lagstiftning och praxis för godkännande av arbetssjukdomar skiljer sig åt i hög grad. Ingen statistik redovisas således av Eurostat på nationsnivå och ytterst lite på EU-nivå.

7. Arbets-skador 2021 – slutlig statistik

Den preliminära statistiken för 2021 har kompletterats med anmälningar som anmäls efter det första kvartalet 2022. Många arbets-skador anmäls ganska lång tid efter att de inträffat. I enstaka fall kan det handla om decennier. Att redovisa de första resultaten inom rimlig tid efter ett årsskifte är skälet till att publicera både preliminär och slutlig arbets-skadestatistik. Preliminär statistik visar anmälningar för ett visst år, till och med det första kvartalet året därpå, medan den slutliga statistiken visar anmälningar för ett visst år, till och med det första kvartalet två år senare.

De slutliga uppgifterna som presenteras nedan skiljer sig dock huvudsakligen beträffande arbetsolyckorna, eftersom de redovisas efter det år de inträffade. Arbetssjukdomarna redovisas däremot efter det år då de anmäldes, och skillnaderna mellan den preliminära och den slutliga statistiken blir därför marginell. Jämfört med den preliminära statistiken för 2021 har arbetsolyckor med sjukfrånvaro ökat med 3,4 procent i den slutliga statistiken för 2021. Arbetsolyckor utan sjukfrånvaro har ökat med 6,5 procent och antalet anmälda olyckor på väg till eller från arbetet var 5,7 procent högre än i den preliminära redovisningen.

Tabell f: Arbetsskador år 2021 – slutlig anmälda till och med första kvartalet 2023

Typ av skada	Kvinnor		Män		Totalt	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Arbetsolyckor med sjukfrånvaro	19 955	22	22 466	32	42 421	27
- därav arbetstagare och egenföretagare	19 306	21	21 062	30	40 368	25
Arbetsjukdomar	22 405	25	8 091	12	30 496	19
- därav arbetstagare och egenföretagare	22 138	24	7 712	11	29 850	19
Arbetsolyckor utan sjukfrånvaro	40 420	45	34 432	50	75 852	47
- därav arbetstagare och egenföretagare	39 395	44	32 413	47	71 808	45
Olycka under färd till eller från arbetet	7 507	8	4 108	6	11 615	7
Gamla ärenden ¹⁾	170	0	122	0	292	0
Ej arbetskada/ej klassificerbar anmälan ²⁾	84	0	80	0	164	0
Totalt	90 541	100	69 299	100	159 840	100

1) Till denna kategori förs arbetsolyckor med sjukfrånvaro och arbetsjukdomar som inträffat mer än cirka två år före det datum anmälan är gjord

2) Endast pappersanmälan

Kursiva rader ingår inte i Total, då det är en delgrupp av respektive kategori ovan.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA)

8. Statistikens omfattning och innehåll

Arbetskadeförsäkringen

En arbetsgivare eller arbetsföreståndare som fått kännedom om en arbetsskada är enligt 42 kap. 10 § socialförsäkringsbalken (2010:110) skyldig att anmäla skadan till Försäkringskassan. Annan försäkrad än arbetstagare ska själv göra arbetsskadeanmälan. Som arbetsskada räknas skada till följd av olycksfall eller annan skadlig inverkan i arbetet (39 kap. 3 §). Även skada till följd av olycksfall under den vanliga och direkta färden till eller från arbetet räknas som arbetsskada (7 §). Försäkringskassan prövar efter ansökan om skadan ger rätt till arbetsskadeersättning eller sjukpenning (42 kap. 12 §).

Socialförsäkringsbalken trädde ikraft 1 januari 2011 och upphävde då bland annat lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring och lagen (1977:265) om statligt personskadeskydd.

Definitioner och indelningsgrunder

Arbetsskador indelas i arbetsolyckor, olyckor på väg till eller från arbetet och arbetssjukdomar enligt följande:

- Arbetsolyckor är olyckor som inträffat på arbetsplatsen eller på annan plats där den skadade vistats i eller för arbetet. Arbetsolyckorna delas upp efter om de tros ha medfört sjukfrånvaro utöver skadedagen eller inte.
- Olyckor på väg till eller från arbetet är olyckor som inträffat under den direkta dagliga färden till eller från arbetet.
- Arbetssjukdomar är arbetsskador som uppkommit genom annan skadlig inverkan än olyckor. Sådan skadlig inverkan kan vara till exempel exponering för kemiska ämnen, strålning, ensidiga rörelser eller psykiskt påfrestande förhållanden i arbetet.

I denna publikation redovisas i huvudsak följande typer av skador:

- Arbetsolyckor som inträffade under 2022, medförde sjukfrånvaro och anmäldes senast den 1 april 2023.
- Arbetssjukdomar som anmäldes under 2022.

Statistiken gäller i huvudsak anmälningar från personer som omfattas av socialförsäkringsbalken. I de flesta tabeller redovisas endast sysselsatta, d.v.s. arbetstagare och egenföretagare.

Arbets-skadeanmälan

De uppgifter som lämnats i arbets-skadeanmälan utgör grundmaterialet för statistiken. I anmälan finns bland annat uppgifter om den skadade och dennes yrke, anställningsform och arbetsgivare, skadans omfattning, olycksförlopp och misstänkta orsaker. Registreringssystemet är anpassat till EU-klassifikationer. Arbets-skador kan anmälas via pappersblankett eller webbanmälan.

Pappersblankett

Anmälningar som lämnas in via en pappersblankett³ skannas och i samband med detta registreras vissa uppgifter, till exempel personnummer och skadedatum. Uppgifterna från skanningen kompletteras och registreras manuellt. Vid denna så kallade kodning av den skannade arbets-skadeanmälan görs också viss granskning och upprättning av de automatgenererade uppgifterna.

Webbanmälan

Sedan december 2011 kan man anmäla arbets-skador via ett webbformulär. Andelen som anmäler arbets-skador via webbformuläret har successivt vuxit och utgjorde 2022 cirka 85 procent av arbetsolyckorna med sjukfrånvaro bland sysselsatta. Motsvarande andel för arbetssjukdomar bland sysselsatta är drygt 70 procent. Målsättningen är att alla anmälningar av arbets-skador ska göras elektroniskt, men möjligheten att anmäla via pappersblankett finns kvar tills vidare.

Anmälan av arbets-skador görs på en webbplats (www.anmalarbets-skada.se), där man även kan anmäla dödsfall, allvarliga personskador och allvarliga tillbud till Arbetsmiljöverket enligt 3 kap. 3 a § arbetsmiljölagen.

En effekt av att anmälningarna numera till största delen görs via webben är att andelen svar av typen "övrigt" är stor, vilket kan bero på att arbetsgivaren anser det är för svårt eller tidskrävande att ta ställning till vilka alternativ som bör väljas vid ifyllandet av arbets-skadeanmälan. Arbetsmiljöverket justerar och kompletterar lämnade uppgifter vid behov.

3) Blanketten finns som bilaga till denna rapport.

Variabler

Anställningsform

I anställningsform skiljer man bland annat på arbetstagare, egenföretagare, studerande och andra försäkrade. De flesta uppgifterna i denna publikation avser kategorin sysselsatta, som består av arbetstagare och egenföretagare.

Avvikelse (orsak)

Variabeln avvikelse kodas för arbetsolyckor och beskriver vad som avviker från det normala i ett händelseförlopp. Kodningen grundas på en klassifikation som tagits fram och rekommenderats av EU:s statistikbyrå Eurostat.

Det kan också vara en avvikelse från det normala sättet att utföra en arbetsuppgift, som har bidragit till olycksfallet. Om exempelvis en person faller från en stege på grund av fel i stegens material är det som regel materialfelet som utgör avvikelsen.

Besvär

Variabeln besvär kodas för arbetssjukdomar och ger en översiktlig beskrivning av de besvär som uppgivits i anmälan. Grupperingen görs utifrån en egen klassifikation som har sin grund i den indelning som finns i sjukdomsklassifikationen ICD10.

Bransch/ Branschgrupp

Se Näringsgren

Exponeringsfaktor

Variabeln kodas för arbetssjukdomar och beskriver i detalj den exponering i arbetet som antas bidragit till att skadan uppstått. I arbetsskadestatistiken redovisas exponeringsfaktor på huvudgruppsnivå. Dessa huvudgrupper är, Kemiska och biologiska faktorer, Fysikaliska faktorer, Ergonomiska belastningsfaktorer, Organisatoriska och sociala faktorer, Industriella faktorer, material och produkter. Variabeln finns praktiskt tillgänglig från 2004. Mellan 2009 och 2011 kunde två olika exponeringsfaktorer anges för samma skada, men sedan 2012 kan endast en exponeringsfaktor anges för varje skada. Klassifikationen har tagits fram inom Eurostat.

Kroppsdel

Om flera delar av kroppen skadades vid en arbetsolycka registreras den mest allvarligt skadade. Variabeln kroppsdela kodas med hjälp av en klassifikation som är rekommenderad av Eurostat. Skadad kroppsdela kodas bara för arbetsolycksfall med frånvaro.

Misstänkt orsak

Variabeln har utgått från och med 2020 års redovisning och ersatts med exponeringsfaktor.

Näringsgren

I arbetsskadestatistiken anges näringsgren på arbetsställenivå. Med arbetsställe menas i praktiken all verksamhet vid en viss adress. Rörliga verksamheter (till exempel transporter) och tillfälliga arbetsplatser (till exempel anläggningsarbete), hänförs normalt till det arbetsställe varifrån de administreras. Redovisningen av näringsgren sker enligt Standard för svensk näringsgrensindelning (SNI 2007), som baseras på EU:s reviderade näringsgrensstandard NACE Rev.2. Uppgifter om arbetsställets näringsgren hämtas i första hand från SCB:s företagsdatabas (FDB). I rapporten görs redovisningen i huvudsak på avdelningsnivå (branschgrupp).

Trolig frånvaro

Uppgift om den troliga sjukfrånvaron som en skada kommer att medföra ska lämnas i arbetsskadeanmälan. Skadans uppskattade sjukfrånvaro anges inom ett intervall. Följande kategorier används: Ingen frånvaro, 1–3 dagar, 4–14 dagar och Längre frånvaro, mer än 14 dagar. Trolig frånvaro inkluderar även arbetsolyckor med dödlig utgång. Många gånger är det först senare som den fulla effekten av skadan blir känd.

Yrke

Sedan 2011 används yrkesklassificeringen ISCO-08, International Standard Classification of Occupations 2008. Perioden 1997–2010 redovisades yrke i arbetsskadestatistiken enligt Standard för svensk yrkesklassificering (SSYK), som utgår från den internationella yrkesstandard ISCO-88. Bytet av nomenklatur medför att jämförelser bakåt i tiden försvåras.

Yttre faktor

En yttre faktor är det huvudsakliga verktyg, föremål eller instrument, eller den maskin eller person, som kan kopplas till avvikelser från det normala i händelseförloppet vid en arbetsolycka. Variabeln kodas med hjälp av en hierarkiskt uppbyggd klassifikation som är rekommenderad av Eurostat.

Ålder

För arbetssjukdomar räknas den ålder personen hade när arbetsskadeanmälan registrerades. För arbetsolyckorna baseras åldersberäkningen på den tidpunkt då olycksfallet inträffade.

Sysselsättningsuppgifter

För beräkningar av relativa frekvenser, antal per 1 000 sysselsatta, används uppgifter om antalet sysselsatta som har hämtats från SCB:s Arbetskraftsundersökningar (AKU) för år 2022 och från SCB:s registerbaserade arbetsmarknadsstatistik (RAMS) för 2021. AKU baseras på slumpmässiga urval ur befolkningen. Det innebär att de uppgifter om sysselsatta som redovisas är skattade värden med en viss osäkerhet, som bland annat beror på storleken på respektive grupp. Då det gäller beräkning av relativa frekvenser för olika yrken, som baseras på AKU, har gränsen för att ta med ett yrke satts till ett skattat antal om minst 5 000 sysselsatta. I denna publikation redovisas inte heller relativa frekvenser som beräknas med hjälp av uppgifter från RAMS för grupper med färre än 3 000 sysselsatta.

Sektor

Arbetsmiljöverkets indelning av sektorer följer SCB:s indelning av sektorer i Arbetskraftsundersökningarna. Den baseras på Standarden för institutionell sektorindelning 2000 (INSEKT 2000). Värt att notera är att affärsverk och Svenska kyrkan redovisas som Privat. Privat kan ses som ett samlingsnamn för enheter som inte tillhör den statliga eller kommunala sektorn enligt standarden. Genom att använda uppgifter om antalet sysselsatta efter sektor i RAMS kan även relativa skadefrekvenser per sektor och näringsgren beräknas. För beräkning av relativa skadefrekvenser per sektor och yrke används uppgifter om antalet sysselsatta efter sektor i AKU.

Statistikens kvalitet

Statistiken bygger på anmälda arbetsskador till Försäkringskassan. Vid tolkning av resultaten, och i synnerhet jämförelser över tid, bör man därför ha i åtanke vad som kan påverka anmälningsbenägenheten och de uppgifter som rapporteras. Det är således inte självklart att förändringar mellan åren bara beror på verkliga förändringar i arbetsmiljön.

Något som kan påverka anmälningsbenägenheten är till exempel i vilken utsträckning arbetstagaren har chans att få ersättning för arbetsskadan. Om ersättningsreglerna ändras, kan man förvänta sig att antalet anmälda arbetsskador förändras. I många av de relativa frekvenser (till exempel antal per 1 000 sysselsatta) som redovisas i denna rapport är de ingående komponenterna i sig själva skattningar som är behäftade med osäkerhet. Exempelvis kan förändringar i AKU:s sysselsättningstal leda till förändringar i relativfrekvenser som inte beror på anmälningsbenägenhet eller förändringar i arbetsmiljön.

The main content of the statistics

The Swedish Information System for Occupational Accidents and Work-related Diseases (ISA) was instituted in 1979, under the authority of the Swedish Work Environment Authority. ISA contains data on occupational accidents and work-related diseases reported under the Work Injury Insurance Act.

The purpose of ISA is to provide basic information required for preventive measures in working life. This statistical report presents preliminary data on occupational accidents and work-related diseases in Sweden in the year 2022, including cases that were registered by April 1, 2023.

The classification of economic activity used in this report is the Swedish Standard Industrial Classification 2007, which is based on the recommended standard (NACE rev.2) from the European Union. The occupation of the injured person is classified according to the International Standard Classification of Occupations, ISCO-08.

Summary

The statistics for 2022 showed that the number of reported occupational accidents with sickness absence among employees and self-employed persons was approximately 35,400, which corresponds to a decrease of 9 percent compared to 2021.

The number of reported occupational diseases was approximately 16,600, which corresponds to a decrease of 44 percent compared to 2021. The reasons for these decrease can largely be linked to the pandemic as reported occupational diseases related to covid-19 has decreased a lot.

In 2022, there were 40 occupational accidents with a fatal outcome in Swedish labor force. Men were more often affected by work accidents with a fatal outcome than women and also reported more occupational accidents that led to sickness absence. However, women reported more occupational diseases and accidents at work without sickness absence than men.

The Covid-19 pandemic has had clear effects in the occupational injury statistics for 2022. It was even more noticeable for the years 2020 and 2021.

Tabell g: An overview of 2022 preliminary data.

Type of occupational injury	Women		Men		Total	
	Number of cases	%	Number of cases	%	Number of cases	%
Occupational accidents with absence from work	15 740	21	21 812	3	37 552	27
- of which employees and self-employed persons	15 084	20	20 345	31	35 429	25
Work-related diseases	12 141	16	4 890	7	17 031	12
- of which employees and self-employed persons	11 984	16	4 598	7	16 582	12
Accidents without absence from work	37 926	51	34 009	52	71 935	51
- of which employees and self-employed persons	36 913	50	32 090	49	69 003	49
Commuting accidents	8 200	11	4 795	7	12 995	9
Other	315	0	203	0	51	0
Total	74 322	100	65 709	100	140 031	100

Source: SWEA/ISA

Accidents at work with sick leave: Fewer notifications than last year

In 2022, approximately 35,400 occupational accidents with sick leave were reported among employees and self-employed, which is approximately 3,600 (-9%) fewer compared to the previous year. The decrease has mainly occurred among women in terms of reports relating to side effects of vaccination against covid-19 (deviation category Leakage, outflow).

Among men, the number of reported occupational accidents with sick leave is at the same level as 2021. The number of reported work accidents with sick leave among men were about 20,300, and among women, about 15,100.

Among men, approximately 7.7 occupational accidents with sick leave per 1,000 employed were reported in 2022. The corresponding number for women was 6.1. This means a total of approximately 6.9 occupational accidents with sick leave per 1,000 employed. The number of notifications was highest among the young, mainly among young men, aged 16-24.

The most common deviation among women in 2022 was the category Fall of person which amounted to 1.9 notifications per 1,000 employed. It is a small decrease compared to 2021, but an increase compared with 2020. However, it is approximately on same level as 2019, before the pandemic. In the deviation Leakage, outflow there are notifications about side effects of vaccination against covid-19 which can largely explain the increase in the number of reported work accidents with sickness absence among above all women in 2021. Compared to the year 2020, the number increased from just under 300 to nearly 3,400 notifications in 2021, which corresponds to an increase of over 1,000 percent. In 2022, such notifications were made significantly lower extent and the number is back at the level of 2019. Loss of control was the most common deviation among men in 2022, with approximately 2.3 reported accidents per 1,000 employed. That's approximately on same level as previous years. The category includes lost control over machines, hand tools (both manual and machine) and loss of control over means of transport.

Among women, it was the industry group Transport and storage companies which had the highest number of reported occupational accidents with sick leave per 1,000 employed, 16.7. It is a small decrease compared to 2021, but an increase compared to 2020. Compared to the year before pandemic in 2019, there is a marginal increase in 2022. Also among men, it was the industry group Transport and storage companies which had the highest number of reported work accidents with sick leave per 1,000 employed in 2022, 16.7. Which is the same as in 2021.

Accidents at work without sick leave: Most reports from women and young people also in 2022

In 2022, Försäkringskassan received approximately 69,000 notifications about accidents at work without sick leave that affected employees and self-employed. This corresponds to 13.7 notifications per 1,000 employed. That's a marginal decrease from 2021, while it is an increase compared to 2020 and 2019. In contrast to occupational accidents with sick leave, women reported more accidents at work without sick leave than men (see figure 12). As for accidents at work with sick leave, it is the youngest age group, 16–24 years, which has the most registrations per 1,000 employed among both women and men. But occupational accidents without sickness absence are higher for women than for men.

Accidents on the way to or from work: The number of notifications increased in 2022

The statistics for 2022 show that approximately 13,000 notifications were received about accidents to or from work, which is an increase nearly 20 percent compared to 2021. This means that the number of notifications is back to the level it was before the pandemic, in 2019. Also between the years 2020 and 2021 there was an increase (28 percent) when the labor market was to some extent adapted to the new situation due to the covid-19 pandemic. In 2020 compared to 2019, reduced the number of reported occupational accidents to or from work with 28 percent. The decrease for 2020 can be explained to some extent of increased work from home due to the covid-19 pandemic.

Occupational diseases: Large decrease in 2022 compared to 2021

For 2022, employers reported nearly 16,600 occupational diseases regarding employees and self-employed persons to Försäkringskassan. This is a decrease of approximately 13,300 notifications (approximately -44%) compared to 2021. This large reduction can be linked to the pandemic as the notifications due to infection by covid-19 decreased a lot while the changes for others exposure factors have not been so great. The majority of the notifications in 2022, like in previous years, concerned women. In 2022, roughly 7 out of 10 reported occupational diseases were from women, which is a slightly lower percentage than in 2020 and 2021 but still higher than in previous years. The number of reported occupational diseases in 2022 corresponds to approximately 4.9 cases per 1,000 employed women and approximately 1.7 cases per 1,000 employed men, which was a large reduction compared to 2021. The reduction compared to 2021 was slightly larger among women (-47%) than among men (-42%). The most common causes of reported occupational diseases in 2022 were Chemical and Biological factors followed by Organizational and social factors and Ergonomic factors. You can note that the change in the distribution of the exposure factors which occurred during the pandemic years 2020-2021 now during 2022 to certain part reverted to what applied in 2019 and earlier. This is due to the pandemic ebbing in 2022 and as a result of the reduced number of notifications of infection included in the main group Chemical and biological factors strongly.

Reported occupational diseases by industry group for 2022 still shows clear effects of the covid-19 pandemic. The industry group that had the most reported occupational diseases per 1,000 employed women were Human health and social work establishments, 9.6 notifications. The dominant one the exposure factor was Chemical and biological factors (there notifications linked to the covid-19 pandemic are included) as single made up nearly 60 percent of all notifications in the industry group. Before the pandemic broke out in 2020 this exposure factor constituted a relatively small part of the reported occupational diseases but has grown significantly in 2020 and 2021 due to the pandemic. In 2022 it was Public authorities and national defence that had second most notifications per 1,000 employed. Even in this industry group is the feature of notifications due to Chemical and biological factors large.

Notifications of occupational diseases from men show a similar pattern patterns like women, though at lower levels. Human health and social work establishments were, by far the largest industry group seen to the number of notifications per 1,000 employed (6.4 notifications), and also for men Chemical and biological factors dominated large. This is followed by Public authorities and national defence with 5.5 notifications per 1,000 employed.

Svensk-engelsk ordlista

List of terms

Anställningsform
Employment status
Arbetsolyckor med sjukfrånvaro
Occupational accidents with absence from work
Arbetsjukdomar
Work-related diseases
Arbetssskador
Occupational injuries
Arbetstagare, uppdragstagare
Employee, contractor
Arbetsmarknadsåtgärder
Employment measures

Avvikelse (1-siffernivå)

Deviation (first level)

1 El, brand, explosion
1 Electrical problems, explosion, fire
2 Läckage, utströmning
2 Leak, outflow, overflow
3 Ras, fall, bristning av föremål
3 Collapse, fall, breakage of material
4 Förlorad kontroll
4 Loss of control
5 Fall av person
5 Fall of person
6 (Kropp)s rörelse utan belastning
6 Body movement without any physical stress
7 (Kropp)s rörelse med belastning
7 Body movement under or with physical stress
8 Våld, angrepp, hot etcetera
8 Shock, fright, violence, aggression, threat
9 Övrigt, oklart
9 Others, unknown

Dagar
Days
Därav
Of which
Dödsfall
Fatal accidents
Egenföretagare
Self-employed person
Elever
Students
Exponeringsfaktor
Causal Agent / Exposure factor
Färdolycksfall
Accidents on way to or from work site

Sysselsatta
Employed
Kvinnor
Women
Kön
Sex
LSP (lagen om statligt personskadeskydd)
Act concerning state protection in connection with personal injuries
Längre sjukfrånvaro
Longer absence from work

Misstänkt orsak

Suspected cause

Belastningsfaktorer
Ergonomic factors
Buller
Noise
Kemiska/biologiska ämnen eller faktorer
Chemical/biological substances and factors
Organisatoriska eller sociala faktorer
Organizational or social factors
Smitta
Infection
Vibrationer
Vibrations

Övriga fysikaliska faktorer

Other physical factors

Män
Men
Näringsgren
Economic activity
Samtliga
All
Sektor
Sector

Skadad kroppsdel

Part of body injured

Ansikte
Face
Arm
Arm
Axel
Shoulder
Ben
Leg
Bröst
Thorax
Buk
Abdomen
Bäcken
Pelvis

Fingrar
Fingers

Flera skadade kroppsdelar
Multiple locations of the body

Fot
Foot

Fotled
Ankle

Hals
Neck

Hand
Hand

Handled
Wrist

Hela eller större delen av kroppen
Multiple locations of the body

Huvud
Head

Höft
Hip

Knä
Knee

Nacke
Back of the head, neck

Oklar eller ospecificerad kroppsdel
Unknown part of body

Rygg utom nacke
Back except nape of the head

Skuldra
Shoulder

Tår
Toes

Tänder
Teeth

Ögon
Eyes

SNI 2007 (Svensk standard för näringsgrens indelning)
SNI 2007 (Swedish standard for Industrial Classification of all Economic Activities)

Studerande
Student, apprentice

Summa
Totalt

Totalt
Total

Trolig frånvaro
Estimated duration of absence from work

Typ av arbetsskada
Type of occupational injury

Värnpliktiga
Conscripted personnel

Yrke
Occupation

Exponeringsfaktor (huvudgrupp)

Causal Agents (first level)

- 1 Kemiska faktorer
 - 1 Chemical agents
- 2 Fysikaliska faktorer
 - 2 Physical agents
- 3 Biologiska faktorer
 - 3 Biological agents
- 4 Biomekaniska faktorer
 - 4 Biomechanical factors
- 5 Organisatoriska och sociala faktorer
 - 5 Psychosocial exposure factors
- 6 Industriella faktorer, material och produkter
 - 6 Industrial factors, materials and products

Yttre faktor (huvudnivå)

Material agent (first level)

- 01 Byggnader och arbetsområden i marknivå (inom- eller utomhus, stationära eller mobila)
 - 01 Buildings, structures, surfaces – at ground level (indoor or outdoor, fixed or mobile, temporary or not)
- 02 Byggnader, anläggningar, arbetsområden –över marknivå (inom- el. utomhus)
 - 02 Buildings, structures, surfaces – above ground level (indoor or outdoor)
- 03 Byggnader, anläggningar, arbetsområden – under marknivå (inom- el. utomhus)
 - 03 Buildings, structures, surfaces – below ground level (indoor or outdoor)
- 04 Anordningar för distribution av material, matningsanordningar, rörsystem
 - 04 Systems for the supply and distribution of materials, pipe networks
- 05 Motorer, anordningar för överföring och lagring av energi
 - 05 Motors, systems for energy transmission and storage
- 06 Handverktyg – icke motordrivna
 - 06 Hand tools, not powered
- 07 Handhållna eller handstyrda verktyg eller redskap – motordrivna
 - 07 Hand-held or hand-guided tools, mechanical
- 08 Handverktyg – utan uppgift om motorisering
 - 08 Hand tools – without specification of power source
- 09 Maskiner och utrustning – flyttbara eller mobila
 - 09 Machines and equipment – portable or mobile
- 10 Stationära maskiner och utrustning
 - 10 Machines and equipment, stationary
- 11 Befordrings-, transport- och lagrings anordningar
 - 11 Conveying, transport and storage systems
- 12 Landfordon
 - 12 Land vehicles
- 13 Andra transportfordon
 - 13 Other transport vehicles
- 14 Material, föremål, produkter, maskinkomponenter, damm
 - 14 Materials, objects, products, machine or vehicle components, dust
- 15 Kemiska, explosiva, radioaktiva eller biologiska ämnen
 - 15 Chemical, explosive, radioactive or biological substances
- 16 Säkerhetsanordningar och -utrustning
 - 16 Safety devices and equipment
- 17 Kontors-, personlig- och sportutrustning,
 - 17 Office equipment, personal equipment, sports equipment, weapons, domestic appliances

- 18 Levande varelser och människor
 - 18 Living organisms and human beings
- 19 Bulkavfall
 - 19 Bulk waste
- 20 Fysikaliska och naturfenomen
 - 20 Physical phenomena and natural elements
- 00, 99 Övrigt, oklart
 - 00, 99 Others, unknown
- Uppgift saknas
 - Data not available

Näringsgren SNI 2007

Economic activity

- A** Jordbruk, skogsbruk och fiske
 - Companies in agriculture, forestry and fishing
 - 01 Jordbruk och jakt (inkl. service)
 - Agricultural establishments and establishments for related services
 - 02 Skogsbruk
 - Companies for forestry and related services
 - 03 Fiske och vattenbruk
 - Fishermen and aqua cultivators

- B** Utvinning av mineral
 - Mines and quarries

- C** Tillverkning
 - Manufacturing industry
 - 10 Livsmedelsframställning
 - Food product industry
 - 11 Framställning av drycker
 - Beverage industry
 - 12 Tobaksvarutillverkning
 - Tobacco industry
 - 13 Textilvarutillverkning
 - Textile industry
 - 14 Tillverkning av kläder
 - Wearing apparel industry
 - 15 Tillverkning av läder, läder- och skinnvaror med mera
 - Industry for leather and related products
 - 16 Tillverkning av trä och varor av trä; kork, rotting och dylikt utom möbler etcetera.,
 - Industry for wood and products of wood, cork, cane except furniture
 - 17 Pappers- och pappersvarutillverkning
 - Industry for paper and paper products
 - 18 Grafisk produktion och reproduktion av inspelningar
 - Printers; other industry for recorded media
 - 19 Tillverkning av stenkolsprodukter och raffinerade petroleumprodukter
 - Industry for coke and refined petroleum products
 - 20 Tillverkning av kemikalier och kemiska produkter
 - Industry for chemicals and chemical products
 - 21 Tillverkning av farmaceutiska basprodukter och läkemedel
 - Industry for basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations
 - 22 Tillverkning av gummi- och plastvaror
 - Industry for rubber and plastic products
 - 23 Tillverkning av andra icke-metalliska mineraliska produkter
 - Industry for other non-metallic mineral products
 - 24 Stål- och metallframställning
 - Industry for basic metals
 - 25 Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater
 - Industry for fabricated metal products, except machinery and equipment
 - 26 Tillverkning av datorer, elektronikvaror och optik
 - Industry for computers, electronic and optical products

- 27 Tillverkning av elapparatur
Industry for electrical equipment
- 28 Tillverkning av övriga maskiner
Industry for machinery and equipment n.e.c.
- 29 Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar
Industry for motor vehicles, trailers and semi-trailers
- 30 Tillverkning av andra transportmedel
Industry for other transport equipment
- 31 Tillverkning av möbler
Furniture industry
- 32 Annan tillverkning
Other manufacturing industry
- 33 Reparation och installation av maskiner och apparater
Repair shops and installation companies for machinery and equipment

- D** Försörjning av el, gas, värme och kyla
Electricity, gas, steam and hot water plants

- E** Vattenförsörjning; avloppsrening, avfallshantering och sanering
Water works; Sewage plants, waste-disposal plants
- 36 Vattenförsörjning
Water works
- 37 Avloppsrening
Sewage plants
- 38 Avfallshantering; återvinning
Waste disposal plants; materials recovery plants
- 39 Sanering, efterbehandling av jord och vatten samt annan verksamhet för föroreningsbekämpning
Establishments for remediation activities and other waste management services

- F** Byggverksamhet
Construction industry
- 41 Byggande av hus
Construction developers
- 42 Anläggningsarbeten
Civil engineering contractors
- 431 Rivning av hus samt mark- och grundarbeten
Demolition and site preparation contractors
- 432 Elinstallationer, VVS-arbeten och andra bygginstallationer
Contractors for electrical, plumbing and other construction installation activities
- 433 Slutbehandling av byggnader
Contractors for building completion and finishing
- 439 Annan specialiserad bygg- och anläggnings verksamhet
Contractors for other specialised construction activities

- G** Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar
Trade; repair establishments for motor vehicles and motorcycles
- 45 Handel samt reparation av motorfordon och motorcyklar
Sales and repair establishments for motor vehicles and motorcycles
- 46 Parti- och provisionshandel utom med motorfordon
Wholesale trade, except of motor vehicles
- 47 Detaljhandel utom med motorfordon och motorcyklar
Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles

- H** Transport och magasinering
Transport and storage companies
- 49 Landtransport; transport i rörsystem
Land transport companies and pipeline transport companies
- 50 Sjötransport
Shipping companies
- 51 Lufttransport
Airline companies
- 52 Magasinering och stödtjänster till transport
Warehousing companies and service companies supporting transport
- 53 Post- och kurirverksamhet
Postal and courier companies

- I** Hotell- och restaurangverksamhet
Hotels and restaurants
- 55 Hotell- och logiverksamhet
Hotels, holiday villages, youth hostels, holiday cottages, camping sites etcetera.
- 56 Restaurang-, catering- och barverksamhet
Restaurants, catering establishments, bars

- J** Informations- och kommunikationsverksamhet
Information and communication companies

- K** Finans- och försäkringsverksamhet
Financial institutions and insurance companies

- L** Fastighetsverksamhet
Real estate companies

- M** Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik
Professional, scientific and technical companies
- 69 Juridisk och ekonomisk konsultverksamhet
Legal and accounting firms
- 70 Verksamheter som utövas av huvudkontor; konsulttjänster till företag
Head offices; management consultancy companies
- 71 Arkitekt- och teknisk konsultverksamhet; teknisk provning och analys
Architect's offices, technical consultancy companies, companies for technical testing and analysis
- 72 Vetenskaplig forskning och utveckling
Institutes for scientific research and development
- 73 Reklam och marknadsundersökning
Advertising and market research companies
- 74 Annan verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik
Other professional, scientific and technical companies
- 75 Veterinärverksamhet
Veterinary clinics

- N** Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster
Administrative and support service companies
- 77 Uthyrning och leasing
Renting companies
- 78 Arbetsförmedling, bemanning och andra personalrelaterade tjänster
Employment placement agencies, temporary employment agencies etcetera.
- 79 Resebyrå- och researrangörsverksamhet och andra resetjänster och relaterade tjänster
Travel agencies and tour operators; tourist assistance agencies

- 80 Säkerhets- och bevakningsverksamhet
Security service companies, detective agencies
- 81 Fastighetservice samt skötsel och underhåll av grönytor
Facility support and landscape service companies
- 82 Kontorstjänster och andra företagstjänster
Office administrative, office support and other business support companies

- O** Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring
Public authorities and national defence
- 841 Offentlig förvaltning
Public authorities
- 842 Offentliga tjänster (försvar, polis, brand med mera)
Foreign affairs, defence, justice, public security and fire service authorities
- 843 Obligatorisk socialförsäkring
Social security offices

- P** Utbildning
Educational establishments
- 851 Förskoleutbildning
Pre-primary education establishments
- 852 Grundskoleutbildning
Primary education establishments
- 853 Gymnasial utbildning
Secondary education establishments
- 854 Eftergymnasial utbildning
Higher education establishments
- 855 Vuxenutbildning och övrig utbildning
Establishments of adult and other education
- 856 Stödverksamhet för utbildningsväsendet
Educational support establishments

- Q** Vård och omsorg; sociala tjänster
Human health and social work establishments
- 86 Hälsa- och sjukvård
Human health establishments
- 87 Vård och omsorg med boende
Establishments for residential care activities
- 88 Öppna sociala insatser
Social work establishments without accommodation

- R** Kultur, nöje och fritid
Establishments for arts, entertainment and recreation

- S** Annan serviceverksamhet
Other service activities

- T** Förvärsarbete i hushåll; hushållens produktion av diverse varor och tjänster för eget bruk
Households as employers of domestic personnel; private households with undifferentiated goods- and services-producing for own use

- U** Verksamhet vid internationella organisationer, utländska ambassader och dylikt
Extraterritorial organisations and bodies

3. Vilken typ av arbetsskada eller personskada gäller anmälan?

1. **Olycksfall** → Gå till avsnitt 4
2. **Färdolycksfall** vid färd till eller från arbetsplatsen/vid in- eller utryckning vid statligt personskadeskydd → Gå till avsnitt 4
3. **Sjukdom** eller annan ohälsa (ej olycksfall) → Gå till avsnitt 5
4. **Fritidsskada** vid statligt personskadeskydd och fritidsskada som inträffat ombord för anställda på fartyg → Fylls i som vid olycksfall eller sjukdom, se punkt 1 eller 3

4. Hur gick olyckan till?

4.1 **Var inträffade olyckan?** Preciserar plats (t.ex. spårrområde, kök, lastkaj, enskilt hem, skjutbana, skogsmark, verkstad)

4.2 **Vad** var den skadade **sysselsatt** med då olyckan inträffade? (Specificera arbetsuppgift, arbetsmoment)

4.3 **Vad hände?** Beskriv olycksförloppet steg för steg

4.4 **Vad** sammanfattar olyckan i punkt 4.3 bäst? (Ange ett av alternativen)

☐ 1. Elolycka, brand, explosion, sprängning	☐ 8. Skadad av person (fysiskt, även oavsiktligt)
☐ 2. Kontakt (även inandning) kemiskt ämne eller smittämne	☐ 9. Skadad av djur
☐ 3. Den skadade föll	☐ 10. Fysisk överbelastning (lyft eller ansträngande/häftig rörelse)
☐ 4. Den skadade slog eller stötte emot något (ej vid fall)	☐ 11. Psykisk överbelastning (hot, chock)
☐ 5. Skadad av maskin, maskindel eller föremål i rörelse (mekanisk rörelse)	☐ 12. Snedtramp, feltramp, "spik"-tramp (ej fall)
☐ 6. Skadad av fallande/flygande föremål (ej egen hantering)	☐ 13. Fordonsolycka eller påkörd
☐ 7. Skadad av hanterat föremål (egen hantering)	☐ Annat, ange vad _____

4.5 **Vilka** maskiner, redskap, apparater, kemikalier, smittämnen, skyddsutrustning e.d. var inblandade i olyckan?

Fabrikat/typbeteckning, tillverkningsår (i förekommande fall)

Kemikaliens funktion (t.ex. härdare av lim)

Produktnamn eller kemiskt namn

4.6 **Varför** hände olyckan? Ange omständigheter som medverkade eller hade betydelse för händelsen (t.ex. lyfthjälpmiddel/utrustning ej till hands, felmanöver, missförstånd, skyddsutrustning saknades, för få personer för arbetsuppgiften, stark tidspress, instruktioner ej kända eller uppdaterade, bristfällig träning för uppgiften, ej kartlagd risk i förändrings-/ombyggnadsarbete.

Vår vision:
Ingen ska bli sjuk, skadas eller dö av jobbet.

